

BOOK HOLIDAYS

broj
2

Prilazimo plavokosoj
lepoticci i opasnom
džentlmenu....

BANDA IZ TOPEKE

3
DIE

Frenk Larami

**BANDA
IZ TOPEKE**

Naslov originala:

FRANK LARAMY — „BRANDY
FÜR TOPEKA”

Copyright 1972 by

MARTIN KELTER VERLAG
— UNIVERSUM PRESS

Sva prava pridržana

Izdaje i štampa NIP „FORUM”, Novi Sad, Vojvoda Mišića, 1. Odgo-
vorni urednik: Svetozar TOMIĆ. Izlazi svakog prvog u mesecu. Copy-
right 1972. by MARTIN KELTER VERLAG

— Hej, Džul — doviknu Tim Ras vozaču drugih kola. — Uskoro ćemo i to pregurati. Najviše šest ili sedam milja, pa smo u Topeki.

Džul Teni, najmlađi od četvorice vozača, klimnu glavom i zadovoljno se osmehnu, a zatim žmirkajući pogleda prema suncu.

— Nećemo uspeti da stignemo pre mraka — zaključio je.

— U svakom slučaju na vreme da bar s nogu popijemo po čašicu.

Na ovu opasku su se zadovoljno nasmejali.

Prevalili su težak, naporan put ta četvorica vozača teretnih kola kompanije „Vels fargo“. Vozili su brendi iz Linkolna u Nebraski.

Te godine leto je bilo žarko, sa više žute prašine nego vode. Za njima je ostalo dve stotine milja, a do Topeke ih je delilo još samo sedam.

Biće to sedam teških, dugih milja!

Tim Bras je upravljao transportom. Imao je četrdeset godina, bio srednjeg rasta i izrazito širokih ramena. Bradato lice mu se nije razlikovalo mnogo od lica drugih vozača. Bilo je pokriveno žućkastom prašinom.

Džul Teni, najmlađi od sve četvorice pre nekoliko dana napunio je dvadeset četiri. Imao je plavu kosu i bio izrazito visok. Prvi put je vozio za kompaniju „Vels Fargo“ i ovaj transport mu je očigledno predstavljao zadovoljstvo.

Ostali vozači bili su Fred i Rod Danser, dva nerazdvojna brata, koja su jedino zajedno htela da prihvate posao. Fredu je bilo trideset dve, a Rodu trideset, a ličili su kao jaje jajetu. Čak im je rast bio isti, a

obojica su imala jake mišice i snagu bivola.

Tim Bras, vođa transporta, nije mogao da poželi bolju momčad. Do sada je sve teklo glatko, bez problema. Svako je obavljao svoj posao, a uveče su se lepo zabavljali i razgovarali, tako da putovanje nije bilo dosadno.

Kola su stigla do jedne udžerice, gde je put s obe strane obrastao žbunjem. Postepeno, teren je postajao brdovit, a put vijugav.

Vođa transporta zaustavi svoja kola u senci drveta.

— Stoj! — doviknuo je ostalima.

Kočnice su zaškripale i kolona je stala.

— Šta se dogodilo? — upitao je radoznalo Džul.

Bras siđe s kola i počeo da proleže ukočene udove.

— Mislim da bi trebalo još jednom napojiti konje — uzvratio je. Umorne životinje su to zaslužile. Do Topeke nam više ništa neće biti potrebno.

Odmah su se dali na posao. Odvezali su bačve sa vodom i čekali da se konji napoje.

Niko nije ni slutio šta se oko njih dešava...

*
**

— Veću uslugu nam ti momci nisu mogli učiniti — došapnuo je krupni Diki Malet svom pratiocu. — Pozovi ostale; počinje!

— A šta je s tobom?

— Čekaću vas ovde. Povedite i moga konja.

Malet brižljivo veza maramu preko usta i nosa, a onda izvuče kolt i otkoči ga.

Ležao je potrbuške na uzvišici, koja se nadnosila nad dolinu. Ljudi ispod drveća nisu mogli da ga vide, čak i da su oštro motrili na uzvišicu.

Međutim, video ga je neko drugi, iako nije mogao preciznije da ga razazna. Taj neočekivani posmatrač sedeo je na suprotnoj strani useke, u žbunu. Tu se zatekao sasvim slučajno. I on, čovek uzanog lica, tvrdih crta, krenuo je u Topeku. Njegov konj prevaleo je dugi, težak put, pa je jahač odlučio da se odmori bar pola sata.

Bila je puka slučajnost i to što su njegovu ledenoplavu oči bile upravljene baš na suprotnu stranu, tamo gde je nekolicina ljudi upravo uzjahala konje.

Taj usamljeni jahač u žbunu odavno je primetio transport. Na Zapadu to nije predstavljalo ništa neobično, jer su teretna kola stalno krs-tarila.

No, ako grupa jahača očekuje transport, i to baš na mestu koje nije pregledno, i ukoliko se jahači trude da ne budu primećeni, cela stvar u najmanju ruku ne može biti bezazlena.

Uprkos tome, usamljeni jahač je mirno nastavio da sedi. Uostalom, nije ni imao razloga da se meša. Osim toga, ne bi to mogao da učini sa uspehom, jer su i kola, a i prikriveni jahači bili predaleko.

Taj usamljeni jahač bio je doktor Džon Holidej, poznat kao najbrži strelac Zapada i nepobedivi igrač za kockarskim stolovima. Njegovo ime bilo je poznato širom Sjedinjenih Država, o njemu se govorilo u salunima i uz logorske vatre kauboja. Čak su o njegovim veštinama govorili lovci u planinama u svojim, snegom pokrivenim, kolibama.

Holidej je sve to znao, ali ga je to ostavljalo ravnodušnim. Nastavljao je da krstari savanama, kao usamljeni prerijski vuk, bez odmora i mira — danas ovde, sutra tamo.

U useku se dogodilo upravo ono što je Dok Holidej i pretpostavljao.

Jahači su se u punom galopu sjurili dole prema klanu i opkolili kola na način na koji to Indijanci čine.

Pucnji su odjeknuli. Za nekoliko sekundi Džorđijanac je čuo njihov odjek. Bio je udaljen od kola gotovo čitavu milju. Čak i da je imao nameru da pomogne, ne bi bilo moguće. Obronak je bio suviše strm, pa na konju nije mogao da siđe. Znači jedini način da pride kolima bio je da u širokom luku obiđe klanac sa okomitim stranama.

Holidej je dakle bio osuđen da sedi tu gde je dok četvoricu ljudi napadaju razbojnici.

Napad je protekao munjevito. Pošto vozači nisu slutili nikakvo zlo, nisu ni bili u položaju da se brane. Istini za volju, ispalili su nekoliko metaka, a onda, pošto im ništa drugo nije preostalo, podigli su ruke u vis.

Džul Teni je bio ranjen u desno rame. Metak mora da mu je povredio kost. Lice plavog mladića bilo je izobličeno od bola.

— Vi, prokleti psi! — siktao je gnevno, posmatrajući jednog od razbojnika kako tihim glasom izdaje naređenja.

Razbojnici su već okrenuli kola i grabili iz tesnaca.

Samo je mršavi razbojnik, koji je šapatom izdavao naređenja ostao tu a sa njim još trojica njegovih ljudi.

Na znak vođe vozači su razoružani. Sve se odigralo munjevito. Za tili čas se završilo. U ogromnom oblaku prašine odgalopirao je i poslednji razbojnik.

Ni jedan od četvorice vozača nije proslovio ni reč.

Tim Bras je bio prvi koji se pribrao. Prišao je mladom Teniju.

— Dođi, dečko da ti pogledam ranu.

Džul ga je gledao razrogačenih očiju.

— Ali, Tim, nećemo im valjda dozvoliti da odmagle?

Na ovu primedbu Fred Danser prsnu u grohotan smeh.

— Da ne nameravaš možda da trčiš za njima, dečko?

— Ili možda da ih poubijaš svojim praznim opasačem — dodao je Rod Danser.

U međuvremenu Tim Bras je raspkopčao Džulov kaput i košulju i pregledao ranu.

— Ne izgleda baš najbolje — zaključio je. — Vezaću ti ranu, a ostalo treba da obavi lekar u Topeki.

SREBRNA ZVEZDA

svake druge srede u svim kioscima

Topeka!
Najmanje sedam milja!
Pešice — vraški naporan put.

*
**

Kola su grabila prema udaljenoj kamenitoj visoravni koja se nalazila u pravcu severa. Bivala su sve manja dok konačno nisu iščezla na vidiku.

Dok Holidej se vinuo u sedlo. Prijetio je da se iz grupe pljačkaša odvojio jedan jahač i krenuo prema istoku, najverovatnije ka Topeki.

Ako bi sada požurio mogao bi ovog čoveka da vidi izbliza. Nije isključeno da bi ga čak stigao na drumu koji vodi od Manhatana za Topeku.

O vozačima u udolici nije brinuo. Uostalom, ne bi mu ni vredelo, jer im ne bi mogao pomoći.

Džordžijanac lako pritisnu svog Miga kolenima u slabine. Indijanski konj je odmah shvatio ovaj znak i posle kraćeg zaleta grabio punim galopom.

Sunce se polako bližilo zapadu kada je izbio na drum. Ubrzo je primetio sivca na sto pedeset jardi ispred sebe.

Jahač je žestoko gonio životinju.

Dok Holidej je održavao isto rastojanje, ne želeći da probudi razbojnikovu sumnju. Konačno, mogao je u gradu u svako doba da vidi gde će čovek vezati svoga konja.

Holidej uopšte nije imao nameru da se u ovaj slučaj meša, pa čak

ni da alarmira maršala. To je uostalom bila stvar četvorice vozača. Što se Džordžijanca tiče, imao je u tom smislu dovoljno loših iskustava.

Tako je stigao u Topeku kada je sunce bacalo svoje poslednje zrake na glavnu ulicu.

Jahač sivca zaustavi životinju ispred velike zgrade. Tu se nalazio šalon „Sastanak“. Čovek veza konja za prečku i zamače za pomična vrata.

Holidej je stigao samo dva minuta kasnije. Vezao je konja odmah uz razbojnikovog. Zналаčkim okom je odmerio sivca i ocenio da je u pitanju veoma lepa i izuzetno vredna životinja. Vlasnik mora da je veoma bogat ili je ukrao konja. Ovo poslednje bilo je u svakom slučaju verovatnije.

Kockar razlabavi sedlo i pomilova Miga po njušci.

— Odmah ću te smestiti u štalu, stari! — rekao je nežno, a onda krenuo uz stepenice, otresajući šeširom prašinu sa odela.

Ušao je u šalon. U lokalu nije bilo mnogo gostiju. Za nekoliko stolova se igrao poker, a za šankom je stajalo četiri kauboja. U jednom uglu, za zaklonjenim stolom, sedela su dva gradski odevena čoveka i udvarala se našminkanoj ženi.

Dok Holidej je svakoga dobro osmotrio, ali nijedan nije izgledao kao da je ludačkim tempom jahao do pre nekoliko trenutaka. Naprotiv, svi su delovali kao da već dosta dugo borave u lokalu.

— Dajte mi jedan brendi — za-

molio je Džordžijanac prilazeći šanku.

Krčmar je bio veoma krupan i visok. Na licu mu je igrao večiti osmeh, tako da je podsećao na pun mesec. Džoe Palmer, kako se zvao vlasnik, imao je lokal sa najboljim prometom u Topeki. Odmerio je svojim prasećim očima Holideja. Hteo je pošto-poto da svom licu da tužan izraz.

— Moraćete da se zadovoljite, na žalost, viskijem, mister! Celo popodne očekujem brendi. Nagnuo se nad šank i počeo da šapuće poverljivo.

— Znate, naručio sam veliku pošiljku brendija iz Linkolna. Tamo se, uostalom, i peče najbolji brendi u celoj Americi.

— I ja sam čuo za to — uzvрати Holidej, tek da nešto kaže.

Krčmar Palmer natoči čašu viskija.

— Ovaj viski nije loš, ali se ne može uporediti sa brendijem. Kada budete probali moj brendi, onda ćete ubuduće samo piti onaj koji je pravljen u Linkolnu.

— Verovatno.

Debeljko je razmetljivo mahao rukama kroz vazduh.

— Verovatno? Još večeras ćete videti! Karavan samo što nije stigao. Nekolicina kauboja srela je oko podne kola nedaleko od For Sila.

Džordžijanac je sada počeo pažljivije da sluša krčmara.

— Koliko je kola u pitanju? — interesovao se Holidej ispijajući viski. Naravno, činio je to tobož reda radi, da bi učestvovao u razgovoru.

Sa svoje strane krčmar je bio zadovoljan što je našao sabesednika. Rado je razgovarao sa ljudima i u većini slučajeva govorio mnogo. Sada, međutim, nije imao društvo. Kauboji su bili suviše pripiti, a drugih gostiju za šankom nije bilo.

— Pitate koliko kola? Mister, vi ćete se doista iznenaditi.

Nagnuo se još bliže prema Holideju i počeo da šapuće kao da poverava veoma značajnu tajnu.

— Najmanje troja kola, možda čak i četiri. Dobri Džoe se ne bavi sitnicama. On ima dosta dolara. Brendi je plaćen unapred, pa je tako znatno jeftiniji. Da, dragi, mister, treba umeti voditi poslove, inače ništa niste učinili.

„Ovoga puta je debeljko napravio najlošiji posao u životu, pomislio je u sebi Holidej. Bilo mu je potpuno jasno da se radi o transportu na koji je izvršen prepad. Dobri Džoe će ubuduće morati da se zadovolji viskijem”.

— Možda ste u pravu — uzvratio je Džordžijanac sa nepromenjenim izrazom lica. — Međutim, plaćanje unapred može biti mač sa dve oštrice. Taj udarac treba umeti podneti.

Sa krčmarevog lica iščezao je osmeh. Istopio se kao novi sneg na martovskom suncu. Nije voleo loša proročanstva, jer je bio veoma sujeveren.

— Nemojte tako nešto govoriti — mrmljao je zlovoljno. — Zlim slutnjama se može navući neka nesreća.

Džordžijanac je već zažalio što je

stavio takvu primedbu, pa je brže bolje promenio temu.

— Smatrajte ovo samo časaknjem, mister Palmer. Nego hteo sam nešto da vas upitam; moj prijatelj je pre nekoliko minuta ušao u vaš lokal ali ga ja ovde ne vidim. Da nemate možda separe?

Krčmar preteče pogledom po lokalu, a onda odmahnu glavom.

— Mora da ste se prevarili. Svi ovi gosti već dosta dugo sede u salunu, a u separeu nema nikoga. Prava gužva počinje tek za jedan sat.

Baš čudno, pomisli Holidej. Da se ipak nije prevario? Sasvim moguće, no otkud onda sivac pred lokalom?

— Mora biti da je negde drugde ušao — rekao je Holidej pomirljivo.

— Ja sam se verovatno prevario.

— Nije isključeno — složi se krčmar i opet osmehnu. — Konačno, mrak se već spustio, a onda su sve mačke sive.

Džordžijanac je morao, pošto-pošto, da sazna kome pripada sivac. Cella ova stvar počela je vraški da ga interesuje.

— Mister Palmer, da li biste mogli da mi pokažete gde je konjušnica. Ja još nikada nisam bio u ovom gradu.

Krčmar spremno izađe iza šanka.

— Naravno, mister, odmah ću izaći s vama.

Holidej je krenuo za krčmarom. Kada su se našli na tremu Holidej je već zaustio da postavi pitanje: „Kome pripada ovaj divan sivac?“

Međutim, nije izgovorio ni reč.

Za prečku više nije bio vezan sivi konj. Mesto je bilo prazno.

Palmer objasni kockaru gde se nalazi konjušnica, pa dodade:

— Do viđenja, mister! Moram da se vratim svojim gostima.

Hitro je ušao u lokal.

Holidej je ostao sam. Podbočio se na prečku i zagledao u deo za koji je do nedavno bio vezan sivac. Mig je podigao glavu i zadovoljno rzao.

Dakle, ipak mora da se prevario. Najzad, bio je udaljen dve stotine jardi kada je razbojnik vezivao konja.

Džordžijanac skrete pogled i osmotri fasade obližnjih kuća. Uz salun se nalazila berbernica, a odmah do nje nekoliko trgovina. Možda je razbojnik ušao u neku od njih?

Holidej je zakoračio da pođe prema berbernici, ali je zastao i nasmejao se samom sebi. Šta ga se, konačno, tiče ko je Palmeru ukradio brendi? Prilikom prepada niko nije ubijen, a krčmar neće presvisnuti zbog ovog gubitka. Sve u svemu, ovo ga se uopšte ne tiče.

*
* *

Noć se spustila na ceo kraj, obavijajući ga tamom i tišinom. Izgledalo je kao da žive samo još bezbrojne svetlucave zvezde na nebu. Nije bilo daška vetra da pokrene travu u preriji. Pašnjaci su utonuli u duboki san.

Samo su se drumom koji vodi prema Topeki kretale četiri pri-

like: vozači kompanije „Vels Fargo. Umornim koracima tabanali su i zapadali do članaka u prašinu. Bili su umorni, na izmaku snaga.

Međutim, nisu se ni minut odmarali.

Prvi sat hoda protekao je u dubokom ćutanju. Svako je utonuo u misli i psovao sebi u bradu. Dali bi sve na svetu kada bi samo mogli da iščeprkaju ko ih je ovako pakleno izigrao.

Ranjeni Džul Teni, prvi je prekinuo ćutanje.

— Koliko još ima? — upitao je Brasa koji je koračao uz njega.

— Uskoro ćemo stići. Verovatno treba prevaliti još samo dve milje — promrsio je Tim.

Fred Danser se nakašljao i otpljunuo u prašinu.

— I šta smerаш dalje? Mislim kada budemo stigli u grad?

Njegov brat pršte u meketav smeh.

— Glupo pitanje. Fred. Šta se tu dalje može učiniti? Prvo idemo šerifu, a onda ćemo da popijemo po jedan viski i — na spavanje!

Nastavili su i dalje ćuteći. Usta su im bila suva od žeđi.

Rod Danser je izgleda sve vreme mislio na ogromne količine brendija koje su im otete.

— Šta ti je sada opet? — brecnu se na njega Fred.

— Da smo usput ispraznili bar jedan sanduk!

— Ovog puta si u pravu — složio se Fred. — Kada samo pomislim da onaj prokleti šljam prvoklasnim brendijem ispira usta, mogao bih da

poludim. Pitam se da li onaj usamljeni jahač pripada toj poganoj družini?

I vozači su na proplanku primetili jahača istog onog kojeg je Dok Holidej sledio. Doduše samo na trenu-tak.

— Možda — promrmlja Bras — a možda i nije. Najzad, putuje čovek, pa je možda sreo naša kola.

— To, vidiš, ne bi bilo laše. Taj momak mora da je video lica lupeža koji su nas napali — mudro zaključio Fred.

Njegov brat Rod Branser spadao je među zaklete pesimiste. Zbog toga je odmahivao glavom.

— Po mom mišljenju taj usamljeni jahač pripada razbojničkoj družini. Najverovatnije je pošao u Topeku kako bi nas držao na oku. Uostalom, da sam ja vođa bande, tako bih baš i postupio.

— Slušaj, ti nisi baš glup momak, Rod — zaključio je Tim Bras. — Sve mi se čini da si u pravu. Dakle, moramo po svaku cenu pokušati da tog momka pronađemo.

— Neće baš biti lako, ukoliko pripada bandi — primeti Keni. — Da ne mislite možda da će stajati na ulazu u grad i mahati nam u znak pozdrava?

— Ti da čutiš, žutokljunče — tobož ljutito se brecnuo Tim. — Znamo i mi dobro da neće o vrat obesiti tablu na kojoj piše: Izvršio sam napad na transport Vels Fargo kompanije.

U daljini su se pojavila svetla Topeke. Rod Danser je prvi primetio blede svetle tačke.

— Uskoro stižemo, momci! — uzviknuo je i pokazao napred.

Sva četvorica odahnuše sa olakšanjem i nesvesno ubrzaše hod. Kada su primetili svetlosti, grada, u njima se pojavio tračak nove nade.

— Krenućemo iz Topeke još u praskozorje — rekao je Tim. — Ako tako učinimo, pri zalasku sunca bićemo kod klanca gde su nas oni psi napali. Uzećemo iz korala najbolje konje pa ćete videti kako ćemo ih brzo stići.

Kompanija Vels Fargo je u svakom većem gradu imala svoje štale i korale. Tamo su uvek bili spremni dobri konji za zamenu. Ako bi došlo do nekog napada, svi ljudi koji bi se zatekli u koralima i u štalama sastavili bi poteru i — teško lupežima ako bi ovim sirovim momcima pali šaka.

Ljudi zaposleni u kompaniji Vels Fargo nisu znali za milost, tim pre što su mnogi od njih izgubili život sedeći na kočijaškom sedištu poštanskih kočija ili teretnih kola.

Vozači su stigli u grad dva sata posle Doka Holideja.

*
**

Transport je s treskom grabio preko kamenite visoravni, nedaleko od reke Ripabliken. Razgovor između razbojnika bio je gotovo nemoguć, od ječanja i škripe kola. Osim toga, nisu baš bili u stanju da razgovetno govore, budući da je svaki od njih popio najmanje po flašu brendija.

— Bila bi velika šteta da ovako divno piće piju oni lupeži — mrm-ljao je Bob Rolins odebljalog jezika. Jahao je pored kola kojima je upravljao Diki Malet. Rolings je u stvario bio na neki način, posle Maleta, drugi čovek u bandi. Imao je oko četrdeset godina, bio visok i mršav, crne brade i prodornih očiju. U svakom pogledu veoma opasan čovek. Ostali članovi bande ga nisu voleli, ali su se čuvali da se s njim sukobljavaju. Uostalom, rukovao je brže i bolje koltom od bilo koga.

U Kolorado Springsu mu je jednom uspelo da se u bukvalnom smislu reči oslobodi omče vešala. Od toga dana pustio je bradu i odabrao ime Bob Rolins. U svim šerifskim kancelarijama visila je poternica za dvostrukim ubicom — Kiginsom.

Rolins prinese flašu ustima i ispi je do kraja, a onda je zafrljači daleko od sebe.

Smeđa boca se razbi o kameno tle u hiljadu komada.

Diki Malet skoči kao oparen.

— Jesi li poludeo? — urlao je, a onda se okrenuo i doviknuo: Stoji!

Razbojnici zaustaviše kola.

— Šta se dogodilo? — pitao je Rolins.

Malet skoči s kola i pride konju, koga je jahao Rolins.

— Ti, bedna budalo, još pitaš. Možda umeš dobro da pucaš, ali pameti nemaš ni koliko vo.

Rolins munjevito poteže revolver.

— Da si odmah povukao reč!

Maleta nije uspeo da uplaši.

SVAKE SUBOTE

VAJAT ERP

**AVANTURE LEGENDARNOG ŠERIFA DIVLJEG
ZAPADA**

— Ništa ja neću povući, baš ništa! Ti ćeš, međutim, sada učiniti nešto. I to vraški brzo!

Rolins je već zaustio da nešto kaže, ali mu Diki nije dao da dođe do reči.

— Sada ćeš odmah potražiti komade razbijene flaše, sve ih pokupiti i staviti u džep. Da li ti je u tvojoj pijanoj glavi možda sinulo zbog čega se svi mi, uključujući i konje, mučimo putujući po ovom teškom kamenitom terenu?

Da, to je revolveraš znao. Izabrali su ovaj teren kako gonjoci ne bi otkrili trag. No, kakve veze ima razbijena flaša s tim?

Odjednom mu je puklo pred očima. Bez reči je kliznuo iz sedla, uputio se na mesto gde je ležala razbijena flaša i pokupio staklice u šesir.

Bez obzira na sve, odlučio je da ne zaboravi Maletu uvredu koju mu je naneo.

Kola su se kotrljala kroz noć. Na začelju su bili Stivens i Metford. Jahali su na dve stotine jardi iza transporta sa zadatkom da paze da možda neko ne prati kola.

S vremena na vreme bi zaustavili konje i osluškivali. Međutim, nisu iza sebe do tada čuli topot kopita.

I ova dvojica razbojnika imala su u bisagama flašu brendija. Raspoloženje im je odgovaralo količinama popijenog žestokog pića.

Hosti Stivens je upravo otpio jedan dobar gutljaj, nadlanicom je obрисao usta i rekao:

— Vraški bih voleo da sada mogu da vidim Palmerovo lice.

Stan Metford se od srca nasmeja.

— To bure masti će udariti kap kada u njegov salun uđu vozači bez kola.

Dva razbojnika na začelju transporta zamišljali su kako bi ova scena mogla da izgleda i zlrado se smejala.

Stivens i Metford su tek godinu dana bili članovi ove razbojničke družine. Već posle nekoliko nedelja sasvim su se uklopili. Ovaj „posao” im se veoma dopao; odavno su takav tražili.

Kada se pridružio bandi, Hosti Stivens je bio obrijan. Upravo je izašao iz zatvora u Omahi, naravno ništa bolji nego što je u njega ušao. Tamo je sedeo čitavu deceniju zbog teškog zločina i mnogo štošta naučio. U izvesnom smislu stekao je teoretska znanja potrebna za poslove koje je upravo sada obavljao. Stivensovo lice je bilo četvorouglasto, bezbojno, a oči kao da su uvek bile gladne, pa je delovao bolesno. Ten mu je imao istu boju kao i belo okrečeni zid zatvora. U oči su padali njegovi izuzetno dugi, lopovski prsti. Stalno je kašljucao, ali mu to nimalo nije smetalo da majstorski otvara i najkomplikovanije brave, ili nekom neprimetno izvuče novčanik iz džepa.

Sve ove sposobnosti bile su mu dovoljne da se kao koristan član pridruži bandi revolveraša, ubojica i konjokradica.

Životni put, koji je stajao iza Stana Metforda, pre nego što se priključio ovoj bandi bio je nešto drugačiji. Imao je u Kaliforniji mali

ranč. Činilo mu se da nije dovoljno bogat, pa je zbog toga krao junad sa pašnjaka suseda i na njih utiskivao svoj žig.

Jednoga dana se to u pokrajini saznalo, pa je Metford morao da uzjaše najboljeg konja da bi izbegao smrt na vešalima.

Tako je on mnogim obilaznim putevima i stranputicama stigao do ove bande.

Stivens i Metford su se gotovo u isto vreme priključili družini. Među njima se razvilo nešto nalik na prijateljstvo.

Stan Metford je sedeo nagnut na vrat konja a desnom rukom se podupro o sedlo. Po konstituciji je bio sušta suprotnost Stivensu. Bio je jak poput bivola, a šake su mu bile kao lopate. Lice mu je bilo široko i grubo, a kada bi se smejao, otkrivao je zube kao konj koji rže.

Upravo se sada tako smejao.

— Kakva vraška šala! — zaključio je. — Oni vozači nisu stigli ni da otvore usta.

Stivens se nakašlja i nadlanicom obriša usta.

— Meni baš nije bilo toplo oko srca. Najzad, sve se odigralo pakleno blizu grada. Mogao je neko da naiđe i da nas prepozna.

Metford se uspravi u sedlu i prezriivo odmahnu rukom.

— Pa i da je naišao! Taj više ne bi imao prilike da nekom bilo šta priča.

Bivši robijaš se meketavo nasmeja.

— U pravu si. Treba priznati našem gazdi da ima uvek dobar nos.

— Da, ima nos. Međutim, velim ti da nas ne plaća tako dobro kao što to čini, za njegov račun se više ne bih vinuo na leđa svoga konja.

Ponovo su zastali i oslušnuli.

Niko ih nije sledio.

— Ja mislim da će skoro — primeti Stivens i pogleda prema zvezdanom nebu.

Metford odmahnu glavom.

— Gazda je rekao tek u zoru.

Nastavili su put.

*
**

Dok Holidej je smestio konja u štalu i uputio se nazad u salun „Sastanak“. Kada je zakoračio na stepenice, ugledao je kraj pomičnih vrata čoveka dovoljno upadljivog da privuče pažnju.

Za krov nastrešnice bila je pričvršćena lampa. Bacala je žučkastu svetlost na čoveka kraj vrata, kome se na levoj strani grudi svetlucała šerifska zvezda.

Bio je to čuvar zakona Džo Belden.

Međutim, zvezda nije bila ta koja je prikovala Džordžijančev pogled. Belden je bio visok gotovo metar i devedeset, pritom se ne bi moglo reći da je mršav. Naprotiv, imao je figuru boksera. Lice ovog diva bilo je uglasto kao opeka. Mogao je imati oko trideset pet godina i bio je kao stvoren za svoj posao.

Kada bi se velika krda goveda sa svojim goničima našla pred Topekom, kauboji su pretvarali dan u noć. Belden je do tada uvek iz-

lazio sa njima na kraj. Bilo je dovoljno da svoju snažnu priliku samo pokaže na vratima, pa da razuzdani kauboji postanu upadljivo mimiji.

Šerif nije imao pomoćnika, iako je u glavnom gradu države Kanzas za njega bilo dosta posla. Njemu pomoćnici nisu bili potrebni, iako su svi njegovi prethodnici imali bar po dvojicu.

Dok Holidej prođe pored Beldena i stupi u lokal. Visoki šerif je preko krila pomičnih vrata gledao za Džordžijancem. Možda on to i ne bi učinio, da mu nešto na ovom strancu nije bilo oči. Inače, čuvar zakona u Topeki navikao je da svakoga dana sreće u gradu nova lica.

Ovaj čovek, međutim, koji je upravo prošao pored njega, nosio je široki opasač sa dve nisko pričvršćene futrole.

Ni to ne bi predstavljalo nešto naročito, da stranac nije imao izuzetno elegantno odelo. Teški koltovi i moderno kicoško odelo, po mišljenju šerifa Beldena, nikako nisu išli zajedno.

Šerif je odlučio da na ovo čoveka malo pripazi. Sada je skrenuo pogled i posmatrao pločnik.

U njegovom gradu vladao je mir za šta se on pobrinuo.

Zadovoljno se smeškao, pretpostavljajući da nema razloga da se bilo šta u Topeki promeni.

Da je znao ko je upravo prošao pored njega, verovatno ne bi bio tako zadovoljan i samouveren.

I šerif iz Topeke je znao za ime Doka Holideja. Maršal iz Abilene

mu je pričao o Džordžijancu. Ustrelio je jednog razbojnika za kočarskim stolom. Učinio je to u nužnoj odbrani. Taj čovek zvao se Ralf Higinis i pre Abilene je boravio u Topeki, i sedeo najčešće u salunu „Sastanak”.

Džordžijanac je prišao šanku i naručio nasmejanom krčmaru jedan viski. Kada je ovaj doneo piće Holidej ga upita:

— Mogu li da prenoćim kod vas?

Palmer ljubazno klimnu glavom.

— Možete, možete svakako. Verovatno ste i gladni. Odmah ću nešto naručiti za vas.

Ne sačekavši odgovor, prišao je kuhinjskim vratima, otvorio ih i viknuo kroz hodnik:

— Stek! — A onda se okrenuo prema Holideju: — Odmah stiže!

Džordžijanac uze čašu i sede za slobodan sto. Bio je umoran i odlučio da te večeri, mimo običaja, rano ode u postelju.

Stek je stigao i bio tako veliki, da bi se Holidej time tri dana mogao da prehranjuje. Krčmar je napravio uvređen izraz lica videći da gost vraća polovinu porcije.

Dok Holidej je poručio još jedan viski i pripalio drugu cigaretu.

U tom trenutku šerif je stupio u lokal. Zastao je na vratima kao čuvar u zatvoru i osmatrao sve stolove.

Našminkanoj ženi i dvojici gradski odevenih ljudi za stolom u upku pridružile su se još dve žene. I one su bile namazane debelim slojevi-
ma pudera, crnila i rumenila.

Čekinjaste obrve šerifa su se nabrale, obrazujući ravnu, široku, preteću prugu nad očima. Iz dubine duše je mrzeo ove proklete žene. Kada bi se kauboji zatekli u lokalu, a ove dame poklanjale pažnju samo izabranicima, a ne svima podjednako, dolazilo bi do puškaranja. Izabranici su nemilice trošili novac, a odbačeni ispoljavali gnev.

Džo Belden pođe teškim koracima prema šanku. Postavio se tako da može da vidi lokal.

— Dajte mi jedan viski, Palmer.

Debeljko uslužno natoči čašu i pruži je šerifu.

— Danas je veoma mirno — rekao je.

— Da mirno je — ponovi Belden, a onda nastavi: — Zar ne možete konačno da se oslobodite tih prokletih žena?

— Imam na umu vaš zahtev, šerife. Uostalom to ste mi ponovili već stotinu puta.

— Ponoviću i hiljadu puta ako treba. Ne stvaraju one vama nevolju, nego meni.

Palmer je odmahivao glavom tako žustro da je izgledalo da će mu sle teti s debelog vrata.

— A ja sam vam rekao sto pedeset puta da ja držim salun, a ne bolnicu. Poslovi idu sve gore, a devojke donose novac.

Džo Belden ispi viski na dušak, a onda se naže prema šanku i upita šapatom:

— Ko je onaj stranac koji sedi sam za stolom?

Krčmar sleže ramenima.

— Došao je pre jednog sata i

pominjao je prijatelja sa kojim treba da se sretne.

— Znači ostaje u gradu?

Palmer potvrdi.

— Uzeo je sobu.

— Da li se upisao u knjigu gostiju?

Palmer uzdahnu.

— Veoma ste sitničavi, šerife. Uvek pominjete to prokletu upisivanje. Tvrdim vam da je to čista besmislica. Ako ste nekome za petama, taj sigurno neće biti tako praznoglav da u knjigu upiše svoje pravo ime.

Belden se popustljivo osmehnu.

— Ja još nemam nikakvog razloga da ovom čoveku budem za petama. No, ne zaboravite da on može u toku noći nekoga da ustreli. U tom slučaju vredelo bi mi bar da znam kako se zove.

— U redu, učiniću vam tu uslugu — uzdahnu debeljko, uze sa šanka knjigu gostiju i odnese je za kockarev sto.

— Ako ste vi konjokradica, mister, onda ovde upišite lažno ime. Naš zvezdonosac je opasan kao pas tragač.

Holidej se nasmeja i iznenada seti rasnog sivca.

— Mister Palmer, zar se i u glavnom gradu države, kao što je Topeka krađu konji?

— S vremena na vreme, mister. No, kako ja cenim, vi za taj posao niste — zaključio je debeli krčmar posmatrajući Holidejeve ruke. S takvim rukama kao što su vaše, mogu da se mešaju vešto karte, ali ne baca laso i puca.

Treba napomenuti da krčmar do tada nije primetio Džordžijančeve koltove.

Dok Holidej skrete pogled prema šerifu i uzvрати:

— Možda ste vi i u pravu.

— Svakako, svakako, ja imam oštro oko i umem da cenim ljude.

— Kad čovek zađe u zrelije godine trebalo bi da pribavi naočari — rekao je Holidej dvosmisleno. No Palmer to nije osetio. Samo je uslužno klimnuo glavom i otišao za šank.

Džordžijanac nije dotakao knjigu. Ostavio je da leži na stolu, ne obraćajući pažnju na nju. Umor kao da je bio nestao. U međuvremenu je primetio da je šerif veoma zainteresovan ko bi on mogao biti.

Kada bi ovaj čovek sa zvezdom pročitao njegovo ime, kada bi samo znao da je on Dok Holidej, počela bi večita, uvek ponavljana pesma iz početka: „Koliko ćete ostati u Topeki? Sledeći voz za Kanzas Siti polazi u petak, ukoliko ste tamo naumili”, i tako dalje. Bio je već sit takvog prokletog života. Zar ne bi bilo pametnije da jednostavno upiše neko drugo ime: Miler, Smit ili Braun?

Nel

Nije imao potrebe da se stidi svojga imena. Uostalom, nije bio divlji revolveraš kakvim su ga novine predstavljale.

Džordžijanac uze knjigu gostiju i otvori je. Prelistavao je sve dok nije našao stranicu do pola ispunjenu. Oči su mu brzo letele preko redova, jer ga je interesovalo ko su

ona dvojica u društvu onih dveju nakindurenih žena. U međuvremenu jedna je napustila lokal.

Pronašao im je imena. Nisu bila precrtana, po čemu bi se moglo pretpostaviti da još uvek ovde stanuju. Pisalo je: Čester i Haris, trgovci govedima. Holidej se trže. Ti momci nipošto nisu mogli biti trgovci stokom. I dalje je prelistavao knjigu, ali se ipak završilo na tome da trenutno u hotelu stanuju samo ova dvojica tobožnjih trgovaca i neka vlasnica ranča Džejn Šeteri.

Kockara obuze sumnja. Ljudi koji se predstavljaju trgovcima, a izgledaju kao podvođači, sigurno imaju nečistu savest. Možda su im na savesti kola natovarena brendijem?

Sve bi to moglo biti dosta zanimljivo. Džordžijanac je naumio da ostane u lokalu sve dok se vozači kompanije Vels Fargo ne pojave. Oštrim sitnim rukopisom upisao je svoje ime: Džon Holidej, a onda zaklopio knjigu i odgurnuo je od sebe.

Palmer je za šankom imao pune ruke posla, pa tako nije ni primetio da se gost već upisao.

— Hteo bih da vidim tu knjigu Palmer.

— Da, da, evo doneću je odmah. Da li ste spremili uže da ga odmah vežete?

Krčmar se uputio prema Holidejevom stolu, uzeo veliku crnu knjigu i bučno je spustio na šank.

— Evo je, šerife.

Džon Belden, prostreli pogledom krčmara, a zatim otvori knjigu i pročitao ime Džona Holideja.

Šerif se za trenutak trgao. To ime mora da je već čuo.

Setio se da je indijanski agent, vodič, nosio to ime, ali je prilično davno izgubio život gore kod Ačisona. Napala ga je grupa skitnica.

U Sjedinjenim Državama bilo je dosta ljudi koji su nosili ime Holidej. No, samo jedan od njih je bio Dok Holidej.

Da slučajno u poslednje vreme nije pod tajanstvenim okolnostima ubijen čovek koji se takođe zvao Holidej, šerif iz Topeke bi se svakako setio priče o varalici na kartama Ralfu Higinu, one koje mu je ispričao maršal iz Abilene.

Džordžijanac je ispod poluspuštenih kapaka posmatrao široka šerifova leđa. Čekao je da se čuvar zakona okrene.

To se međutim, nije dogodilo. Dž. Belden zatvori knjigu i gurnu je na suprotnu stranu šanka, a onda poruči još jednu čašu viskija.

Debeljko se pakosno smešio.

— Niste imali sreće šerife?

— Previše pričate, Palmer.

— Srećan sam da to još uvek mogu — uzvрати mu krčmar mirno. — Svi mi imamo još vremena da zauvek zatvorimo usta.

Belden se sada okrenuo i nastavio da stoji leđima naslonjen na šank. Na Džordžijanca više nije obraćao pažnju. Predmet njegovog interesovanja bila su dva tobožnja trgovca stokom, Čester i Haris. Već nekoliko dana ih je neupadljivo motrio.

Verovatno je bio obuzet sličnom sumnjom kojom i Holidej, iako još

nije imao pojma o napadu na transport. Počeo je da podozreva kada je pročitao Česterovo i Harisovo navodno zanimanje. Tako ne izgledaju ni trgovci, ni poznavaoči stoke!

Jedan od dvojice, Čester, mogao bi eventualno biti igrač na žici ali ne čovek koji u glavi drži gomilu brojki, cene teksaških ili longhorn goveda u svim važnijim trgovačkim centrima.

Čester je imao uzano, bezizrazno lice, vodnjikavo plave oči i talasastu kosu, s tim što mu talasi nipošto nisu bili dar prirode. Sve je na njemu delovalo nekako ženski, ruke, način na koji se kretao, kako je hodao. Ne, on trgovac stokom nije bio.

Haris je bio temeljnije građen. Morao je biti znatno stariji od Čestera. Kosa mu je bila seda, ali isto tako talasasta kao i njegovog prijatelja. Međutim, ni za njega šerif nije mogao da pretpostavi da bi prišao volu, ili, sačuvaj bože, biku da ga bolje osmotri.

Postojalo je još nešto što se šerifu iz Topeka na ovoj dvojici tipova nije dopalo: ovi nakovrdžani kicoši izgleda da su bacili oko na Džejn Šeteri.

Džejn Šeteri je bila vlasnica najvećeg ranča u pokrajini. Njeni roditelji su pre četiri godine, prilikom jedne željezničke nesreće, izgubili živote i od tada ova žena sama vodi imanje.

Veoma težak posao za devojkicu od dvadeset četiri godine! Međutim, za divno čudo, ona je taj posao obavljala majstorski. Na jedan njen mig

kauboji su bili spremni da krenu u vatru i vodu, čemu se nije trebalo čuditi.

Džejn Šeteri je bila lepa. To kaubojima nije promaklo, kao, uostalom, ni šerifu iz Topeke. On je sa njao tu ženu i bio ludo zaljubljen u nju.

Džo Belden je znao da su ti svi njegovi snovi uzaludni, ali ga ništa nije moglo sprečiti da bdi nad Džejn kad god bi mu se za to ukazala prilika.

Bio je ljut što su se ova dva sumnjiva tipa vrtela oko lepe vlasnice ranča. Od kako je to saznao nije više imao mira.

Džejn je već dva dana bila u gradu. Pričalo se o prodaji jednog velikog krda goveda. U toku ta dva dana nekoliko puta je dugo sedela sa tom dvojicom ljigavaca u separeu saluna. Kada bi se povukla gore u svoju sobu, ovi tipovi su nešto međusobno šaputali i zadovoljno se smeškali.

Belden je stajao za šankom, jer je znao da će Džejn Šeteri uskoro da side. U toku popodneva je navratio u salun i razgovarao sa njom. Ispričala mu je da večeras hoće sa ovom dvojicom trgovaca da utanačiti posao.

Šerif je, uostalom, samo zbog toga bio ovde.

Osećao je da u toj stvari nešto zaudara, ali to ničim nije mogao da dokaže. Nije hteo da se nameće Džejn. Smatrao je sebe beznačajnim da bi se osmelio da njoj da savet.

Pogled mu je s vremena na vre-

me nestrpljivo skretao prema stepenicama koje su vodile u sobe. No, Džejn se nije brzo pojavila.

Uskoro su se dve lepotice podigle sa stola i ljuljajući bokovima prišle šanku.

Šerif je zaključio da Džejn svakoga trenutka treba da naiđe.

Međutim, nije dolazila.

Čester i Haris ostali su da sede za stolom, ne pokazujući, nameru da se presele u separe, kao što su učinili prethodne večeri kada je Džejn Šeteri stigla.

Da neće možda za ovim stolom da se cenjkaju sa gospodicom Šeteri? Ako je tako, mora da oslušne šta razgovaraju.

Kako da to izvede? Nije mogao tek tako da priđe i da im se pridruži ili stane kraj stola. Svi ostali stolovi bili su već zauzeti, samo je za Džordžijančevim stolom bilo još mesta. Holidej je odgurnuo čašu za drugi kraj i slagao karte.

Šerifu baš nije bilo lako da priđe Holidejevom stolu ali je to učinio. Za lepu Džejn bio je spreman na svaku žrtvu, pa čak i takvu da stranca zamoli za mesto.

Uhvatio je svojim snažnim šakama naslon slobodne stolice i malo podigao ramena.

— Mogu li da sednem za vaš sto, mister?

To pitanje je više zvučalo kao priznanje konjokradice, nego kao molba.

Holidejevo lice je bilo ukočeno i ledeno. Nije mogao da zna zbog čega šerif hoće da sedne za njegov sto. Pretpostavljao je istina da ču-

var zakona ima nameru da ga upita: „Koliko nameravate da ostanete u Topeki?”

Takvo pitanje je stalno slušao, s tim što su se imena gradova menjala: Abilena, Takson, Las Animas, Pueblo, Grifin i tako dalje.

Da li postoji grad na Zapadu u kome živi i radi šerif ili gradonačelnik, spreman da ga upita: „Dok, hoćete li možda kod nas da otvorite ordinaciju?”

Takav grad do sada nije video, a najverovatnije i neće.

Kockar pokaza na stolicu.

— Slobodno je šerife.

Belden sede i dade krčmaru znak.

— Dva viskija.

Palmer donese piće.

— No, šta sam vam rekao, šerife, on nije konjokradica, niti u vašoj fioči leži poternica za njim. To vaše prokletost podozrevanje...

Belden ga ljutito prekide.

— Već sam vam kazao da suviše pričate.

Krčmar je i dalje bio dobre volje.

— Ja sam vam na to dao odgovor.

— Gubite se — promrsi šerif.

— I hocu — uzvratilo je Palmer, a onda se značajno nasmešio. — Ukoliko vas to znima, gospođica Šeteri silazi za četvrt sata na večeru.

Šerif je pozeleo da skoči sa stolice, ali se u poslednjem trenutku grčevito uhvati rukama za sto.

U međuvremenu krčmar je šmugnuo nazad prema šanku kako bi bio van šerifovog domašaja.

Džon Belden je bio u gradu verovatno jedini čovek, koji nije primetio do koje mere je sam zaslepljen

i zaveden lepotom bogate vlasnice ranča.

Holidej je takođe osetio krčmaru zaoku. Sve vreme je ispod oka posmatrao šerifa pa je tako znao da je Palmer zakucio na prava vrata.

Šerif zadenu kažiprst za kragnu i povuče je na dole.

— Prokletost je brbljiv ovaj krčmar, mister... mister... ah, da, Holidej se zovete.

Džordžijanac lagano podiže glavu i osmotri Belden. Ne, ovaj čovek nije igrao igru. Zbog toga nestade i ukočenosti sa kockarevog lica.

Dakle, ipak postoji grad u kome se njegovo ime još ne zna.

Kockar bi sigurno pod drugim okolnostima odbio šerifov viski. U ovom slučaju spremno je podigao čašu.

Džon Belden mu je čak i nazdravio ni sam ne znajući zašto. Nije bio njegov način da tako stupa sa stranim ljudima u kontakt, naprotiv uvek se držao malo povučeno.

Holidej nije mogao sasvim da objasni šerifovo držanje, ali je bio zadovoljan što se stara pesma nije ponovila. Sakupio je karte i zavalio se u stolicu.

Šerif je u tom trenutku zaboravio da stranac postoji.

Ona je dolazila!

Džejn Šeteri!

Nosila je uzane pantalone, niske kaubojske čizme sa ukrasnim prošivima i kitnjasti prsluk.

Uprkos muškom odelu, iz ove žene zračila je očaravajuća ženstvenost. Crvenkastoplava kosa padala joj je na uzana ramena, oči su joj bile

krupne i tamne i imale neobičan blistavi sjaj.

Dok Holidej je odmah znao ko je ta žena, pre nego što je iko izgovorio njeno ime. Pročitao je to na šerifovom licu. Jedno mu je bilo sasvim nejasno: kako može ova devojka, gotovo nalik na dete, da drži grube kauboje, prodaje stoku i vodi celo imanje?

Ko nije znao koliko Džejn Šeteri ima godina, mogao bi joj dati najviše osamnaest. Njeno uzano, lepo lice delovalo je potpuno dečje. Način na koji se kretala bio je pri tom veoma zavodljiv i samouveren. Sitnim koracima prošla je kroz ceo lokal i prišla stolu dvojice trgovaca.

Čester poskoči sa stolice i nakloni se. Bolje rečeno, gotovo se prelomio u struku. Izgleda da je ovaj pokret često vežbao. Poljubio je lepoj devojci ruku na način kako to čine glumci u komedijama.

— Mi smo vas upravo očekivali, gospođice Šeteri — rekao je unjkavo i ponudio joj stolicu.

Šerif Belden glasno huknu.

U salunu je zavladala tišina.

Džejn je sela na ponuđenu stolicu i verovatno osećala da pogledi svih ljudi počivaju na njoj. Govorila je što je tiše mogla, ali je u lokalu bilo tako tiho da se svaka reč mogla razabrati.

— Zar ne bi bilo bolje pa pređemo u separe? — upitala je dvojicu trgovaca.

Čester patetično podiže ruke.

— Ali, moja draga gospođice Šeteri, zar mi imamo šta da krijemo? Naš posao je čist i perfektan. Kao što je dogovoreno, vi ćete za jedan

sat dobiti dolare, a mi nastupajućeg proleća goveda.

Svaki čovek u salunu mogao je da čuje šta je Čester rekao, ali nipošto i da shvati. Ovo je bio više nego neobičan način prodavati trgovcima goveda.

Šerif je gnevno stegao pesnice.

— Grom i pakao, dozvoljava da je prevare — šaputao je Holideju. Kada bih samo mogao da znam šta ova dvojica poganaca nameravaju. Zar je Džejn iznenada oslepela? Pa ova dvojica su razbojnici, lupeži, derikože!

Džordžijanac je delio Beldenovo mišljenje, ali je rekao samo:

— Ona mora da zna šta čini...

— To izgleda više ne zna. Dozvoljava da je ovi razbojnici u nešto uvuku. Moraću da otvorim četvore oči.

To ćeš i morati, pomisli Holidej i izvuče srebrni časovnik iz džepa. Dva sata su prošla i vozači moraju naići svakog trenutka.

Nije se prevario. Nekoliko minuta kasnije otvorila su se krila pomičnih vrata. U salun je prvi stupio Tim Bras. Ostali su ga sledili.

Holidej je samo okrznuo pogledom vozače, a onda se ponovo okrenuo prema Harisu i Česteru i oštro motrio na njih.

Bras i njegovi ljudi priđoše šanku.

Krčmar pljesnu svojom debelom rukom o šank. Lice kao pun mesec sijalo mu je od zadovoljstva.

— Zar nisam rekao: tačni su kao večernji voz. No, bilo je krajnje vreme! Brendija nemam ni kapi. No, momci pre nego što donesete sa ko-

SVAKE SUBOTE

VAJAT ERP

AVANTURE LEGENDARNOG ŠERIFA DIVLJEG
ZAPADA

la prvi sanduk, popite po čašicu viskija!

— U vaše zdravlje, momci! — viknuo je blistajući od radosti. — Odmah ću da javim kuhinji, dobićete po stek veliki kao Kansas. Dok istovarite kola u dvorištu sve će biti na stolu.

Tim Bras značajno pogleda svoje prijatelje. Hteo je da prekrati stvar.

— Nema kola koja treba istovariti u vašem dvorištu krčmaru.

Palmer je i dalje trljao ruke.

— To je tačno, uvek ste raspoloženi za šalu. Kola nisu važna nego brendi, moj brendi, na koji čeka cela Topeka, pa čak i guverner Kansasa.

— Moraće dugo da čeka — umešao se šapatom Džul Teni.

Palmer je ove reči pogrešno shvatio.

— U pravu si, mladiću, neka čeka. Na prvom mestu su moji gosti. Večeras svakog od njih častim duplim „Linkoln” brendijem.

Dok Holidej je sve vreme posmatrao dvojicu tobožnjih trgovaca. Spustili su glave i koliko je kockar mogao da primeti, smeškali se.

Samo je Džejn Šeteri gledala prema šanku. Njene oči su na trenutak preletele preko Džordžijanaca, čak malo duže od jednog trenutka, a onda je nastavila da posmatra vozače.

Tim Bras je nestrpljivo nadlaničkom češao bradu. Morao je konačno da prekrati ovu besmislenu priču. Nagnuo se preko šanka i dao krčmaru znak.

— Mi nemamo brendija — rekao je kratko.

Krčmar razrogači oči.

— Ja sam izričito naručio brendi. Ukoliko ste mi doneli viski, možete ga, što se mene tiče, izručiti u Kansas, neka piju ribe. Ja ga primiti neću.

Bras nestrpljivo udari pesnicom o šank.

— Sada me slušajte malo pažljivije, mister Palmer! Ja nemam brendija ni viskija, a ni kola, ničeg.

Krčmar se nasmeja.

— Nemojte brinuti vozaču, dobri debeli Džoe ima srca, ja znam da je put bio dug, sunce vrelo a prašina suva. Žedni ste! Onda je podigao svoje ruke kao propovednik. — Džoe neće praviti pitanje ukoliko je nekoliko flaša nestalo.

Tim Bras planu:

— Nema više ni jedne flaše krčmaru, ni kapi brendija, ni jedne potkovice, točka, ničeg, baš ničeg, što bi moglo da se smesti u vaše dvorište.

Palmer još uvek nije shvatio, ali zato Džo Belden, šerif jeste. Ustao je sa stolice i prišao šanku. Stao je kraj Brasa.

— Šta se dogodilo?

Vozač ugleda na Beldenovim grudima zvezdu.

— Vi ste šerif?

— Da.

— U tom slučaju ne moramo da idemo daleko.

— Govorite već jednom! Šta se dogodilo?

— Napali su nas i to nedaleko od grada. Najviše sedam milja. Jedan od mojih ljudi je ranjen, razbojnici su nam uzeli kola i... oru-

žje. — Poslednju reč je s velikom mukom prevalio preko usana.

Palmer se obema rukama naslonio na šank. Lice mu je pobeležilo, teško je disao.

— To ne može biti istina — ječao je. — Momci su otpili dosta moga brendija pa sada hoće da teraju šegu sa mnom. — Prsnuo je u histeričan smeh. — Ne, sa starim Palmerom ne smete da zbijate takve šale!

Tim pogleda značajno šerifa i sleže ramenima.

— Saopštite mu vi to nekako da bi shvatio — rekao je šapatom.

Belden razvuče usta, ali je ipak pokušavao da krčmaru objasni šta se dogodilo.

— Čuli ste, Palmer: transport je napadnut.

— Napadnut?

— Da, nekoliko milja ispred grada. Nisu mogli daleko da stignu. Ujutru ću odmah de sledim njihov trag.

Krčmarevo lice okruglo kao mesec bilo je zeleno. Najzad je izgleda shvatio šta se dogodilo. Imao je mukke da se održi na nogama.

— Moj brendi — mucao je — pa to ne može biti istina! Ako jeste, ja sam upropašćen.

U to niko u salunu nije poverovao, jer je Palmer bio jedan od najbogatijih ljudi u Topeki.

Međutim, činjenica da su se razbojnici drznuli da napadnu transport u neposrednoj blizini njihovog grada ispunila ih je užasavanjem. To se već godinama nije dogodilo.

Džo Belden je spustio pogled, usne su mu bile grčevito stisnute.

Dakle, to je bio mir, sigurnost i tišina grada Topeke!

Kakav varljivi mir!

Divlji zapad još dugo vremena neće moći da se uspavljuje građanskim redom, zakonom i takozvanom civilizacijom.

Tim Bras je takođe oborio glavu. Stari vozač do tada nije izgubio ni jedan transport, pa mu je bilo vlaški mučno da ovde stoji i priča o tome kako je napadnut i opljačkan.

— Ništa nismo mogli da učinimo — rekao je kao da se izvinjava. — Naišli su brzo i iznenada i bili su daleko brojniji.

Krčmar se malo pribrao, iako mu je lice imalo samrtničku boju.

— Znaate li bar ko vas je napao?

— Odakle bi to ljudi mogli da znaju — odgovorio je šerif umesto vozača. — Zar mislite da su razbojnici predali vozačima posetnice pre nego što su otišli?

Krčmar je već hteo da na to nešto uzvрати, ali ga je Tim Bras sprečio.

— Ako se ne varamo, jedan od momaka je odjahao u Topeku. No to ne možemo da tvrdimo, mogao je biti u pitanju i neki stranac koji nema veze sa napadom. Videli smo ga na trenutak i to iz daleka. No, jedno je izvesno, morao je da čuje pucnje i sretne kola.

Džordžijanac sada okrete pogled prema šanku. Dakle, i vozači su videli jahača na sivom konju. No, konj kao da je u zemlju propao a sa njime i jahač.

Za stolom, za kojim je sedela Džejn Šeteri sa dvojicom tobožnjih

trgovaca ništa se značajno nije dogodilo. Mlada žena je još uvek gledala prema šanku i pratila razgovor. Sada su i Haris i Čester gledali u istom pravcu. Lica su im bila bezizrazna, i na njima se ništa nije moglo pročitati.

Džo Belden je nervozno grčio šaku. Verovatno je slutio da su ove večeri počeli teški dani za Topeku. Upravio se. Morao je nešto da čini: nije mogao da ne dejstvuje.

— Da li ste bar videli kakvog konja je jahao? — upitao je vozača.

Bras odmahnu glavom.

— To nije bilo moguće, jahao je pod zalazećim suncem tako da je sve bilo crveno.

Belden izvuče cigaretu iz džepa i stavi je u usta. Zaboravio je, međutim, da je pripali.

— Kada je jahač mogao da stigne u grad?

Vozač Vels Fargo kompanije je zamišljeno trljao čelo.

— Možda pre dva sata.

— Dakle, pre dva sata — ponovi šerif tiho. Zvučalo je kao da sam sa sobom razgovara.

Palmer je sada pažljivo slušao šerifove reči. Dva sata, pomislio je, zar upravo tada ovaj stranac nije stigao? Prokletstvo, to se sasvim podudaralo! Upravo pre dva sata, ovaj čovek je stigao u njegov salon. Da možda on ne pripada bandi? Krčmar ispitivački odmeri Holideja.

Nebesa, ovaj čovek ni malo ne liči na drumskog razbojnika. Ne, to je zabluda. U Topeki uostalom ima još dosta saluna u koje je razbojnik

mogao da svrati. Belden mu se u tom trenutku obratio:

— Da li je kod vas pre dva sata naišao neki stranac?

Palmer je morao da odgovori na šerifovo pitanje. Počešao se iza uha, pogledao Holideja i uzvratilo:

— Da, jedan je stigao.

— Da li je još uvek ovde?

Krčmar izvuče knjigu gostiju i otvori je, a onda potvrdno klimnu glavom.

— Jeste, ovde je.

— Ko je on? Da li sedi u lokalu?

— Jeste.

Palmera je očigledno zabavljalo da sekira šerifa.

Džo Belden je postao nestrpljiv.

— Govorite, konačno, čoveče! Znate i sami da se radi o prepadu.

Palmerovo lice bilo je kiselo. Gotovo je zaboravio veliki gubitak koji je pretrpeo.

— Mister Holidej je došao pre dva sata u moj salon.

Belden se lagano okrete i osmotri kockara. Posmatrao ga je čitav minut, a onda se iznenada ukočio.

— Šta to rekoste, Palmer? Mister Holidej?

— Prokletstvo, sami ste pročitali ime: Džon Holidej.

Sada, kada je krčmar ponovio strančevo ime, u šerifovoj glavi počese misli grozničavo da se kovitlaju. Da nije ovaj čovek možda Dok Holidej? Iznenada se setio uzbudljivih događaja koji se nisu tako davno odigrali.

Maršal iz Abilene!

Ralf Higins, varalica na kartama!

Dok Holidej je tog varalicu ustrelio u samoodbrani.

Kako se samo ranije nije toga setio? Dva niklovana kolta, ledeno lice, elegantno odelo, baš tako ga je maršal i opisao.

To je, dakle, Dok Holidej!

Šerif se odvoji od šanka i pođe prema Holidejevom stolu.

— Odakle dolazite, Dok? — upitao je stisnutih osana.

— Iz Rilija — uzvрати Holidej ne podižući pogled. Ponovo je slagao karte.

— Dakle sa zapada — zaključio Belden sa izvesnom oštrinom.

Džejn Šeteri i dvojica trgovaca takođe su sad gledali u pravcu kockarevog stola.

Čester munu svoga prijatelja.

— Kladim se da će se ubrzo nešto ovde dogoditi. Jesi li čuo kako se onaj bratac zove?

Haris odmahnu glavom.

— Nisam razumeo ime.

— Pogledaj mu koltove i ledeno lice. On je Dok Holidej...

— Holidej, veliš? Pa to je onaj vraški strelac koji je likvidirao Kinga Grejna!

— Da baš on.

Haris je prolazio prstima kroz sedu kosu i pomalo nervozno grizao donju usnu.

— Mislim da je bolje da se izgubimo — došapnuo je svom partneru.

Čester ga pogleda iznenađeno.

— Zbog čega?

— Zato što će najverovatnije odmah početi da seva usijano olovo.

— Ali, čoveče, kakve mi veze imamo s tom stvari?

U tom trenutku obrati im se Džejn Šeteri.

— Nećete valjda ostaviti ovde ženu da sedi sama, džentlmeni?

Dvojica trgovaca se pogledaše.

— Nipošto — uzvрати Čester. — Uostalom još nismo zaključili naš posao.

Izgovorivši poslednje dve reči zadovoljno se smeškao.

Šerif se desnom rukom podbočio o gvozdeni sto. On je Doka smatrao, kao uostalom i većina šerifa na Zapadu, revolverašem. Belden je čak bio spreman da veruje da je Džordžijanac učestvovao u napadu na transport.

— Vi dolazite iz Rilija? — upitao je žmirkajući na jedno oko. — U tom slučaju morali ste proći blizu mesta na kome je izvršen napad na ove ljude.

Džordžijanac potvrdi.

— Jesam, prošao sam.

Šerif se upadljivo trže.

— Vi dakle priznajete...

— Šta to? — upitao je Džordžijanac ledeno.

— Da ste bili tamo.

Dok Holidej se nasmeja.

— Budite precizni, gde to?

Čuvar zakona se sada obema rukama podbočio.

— Nemojte pokušavati da vrdate, Dok. Tačno znate šta ja mislim. Osim toga, ovde nismo u Abileni.

Džordžijanac odmeri Beldena odozdo na gore.

— Kakve ovo veze ima sa Abilenom?

— I te kakve, mister Holidej. U

Abileni je to bio Ralf Higin, a ovoga puta transport sa brendijem.

Holidej lagano ustade. Prekrstio je ruke na grudima a oči su mu se pretvorile u uzani prorez. U tom trenutku bio je oličenje opasnosti.

— I šta ste još hteli da znate, šerife? — reči su sekle kao oštro sečivo.

Džo Belden uzmače jedan korak unazad. To mu je sigurno bilo prvi put u životu da pred nekim uzmiče. Ovaj Dok Holidej je delovao neverovatno gladno i zastrašujuće.

— Hteo sam samo da znam da li ste možda uspeli nešto da primetite? Mislim da vidite napad.

— Da, video sam napad.

U tom trenutku od stola ustade Džejn Šeteri. Prišla je i prikovala pogled za Holideja.

— Pa recite onda šerifu šta ste videli, mister Holidej. Konačno, svih nas se to tiče. U blizini imam ranč. Nije baš ni malo umirujuće za ženu kada zna da se ovde u pokrajini muva neka banda razbojnika.

Džordžijanac samo na trenutak odmeri mladu ženu, pa uzvрати:

— Razbojnika ima svuda, gospođice.

Džejn obori glavu. Pri tom joj je duga kosa pala do grudi. Gracioznim pokretom je zabacila.

— Samo sam mislila da bi možda bilo dobro da pomognete našem šerifu. Njemu baš nije lako ovde u Topeki.

Beldenove oči su sada počivale na lepoj devojci. Da nije prečuo? Ona se zalagala za njega? Baš za njega, lično?

— Molim vas govorite, Dok — nastavila je Džejn Šeteri. — Recite mister Beldenu šta ste videli.

Holidej je lepu ženu posmatrao ispod poluspuštenih kapaka. Ni on nije mogao baš sasvim da odoli njenoj neobičnoj privlačnosti, ali se instinktivno borio protiv toga.

— Reći ću mu sve što znam — uzvratio je suvo, a onda se vratio šerifu.

— Ono što su vozači rekli sasvim je tačno. I ja sam video onog jahača. Njegov konj je sivac, više ne znam.

Palmer izade iza šanka. Mislio je na svoj izgubljeni brendi. Njegov gost Dok Holidej za njega je upravo umro.

— Ovde nešto ne odgovara, Belden — rekao je teško dišući. — Pitajte ga sa kojim prijateljem je ovde zakazao sastanak.

Čovek ponovo pogleda Holideja.

— Vi ste čuli mister ta je krčmar kazao?

— Kako da ne.

— I šta vi na to velite?

Džordžijanac prvo odmeri šerifa, zatim krčmara.

— Neću više ništa na to reći, mister, jer vi imate doista čudan način ophođenja prema osobi od koje biste hteli nešto da saznate.

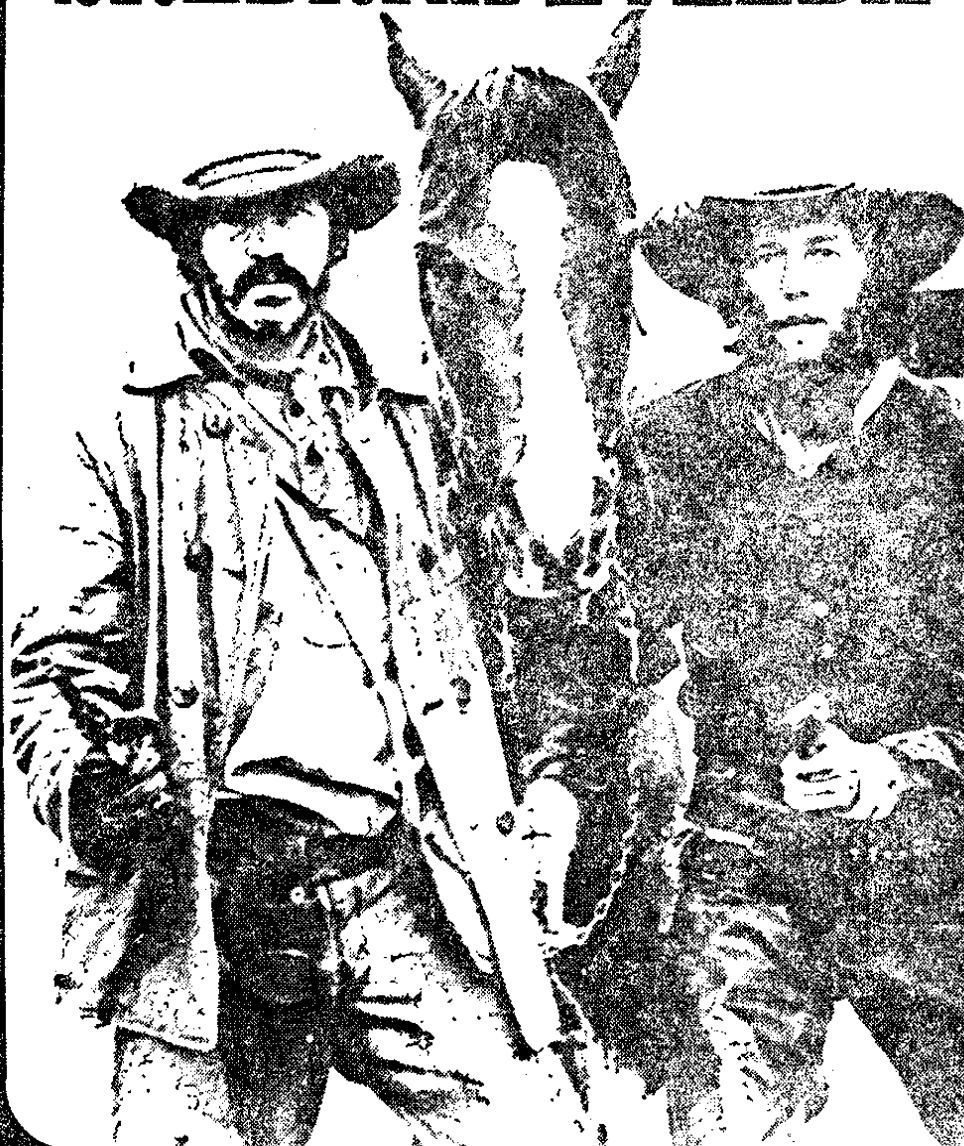
Tada se Džejn Šeteri ponovo umešala. Položila je svoju sitnu ruku na Holidejevu mišicu.

— Zar ne bi, mister, bilo jednostavnije da kažete ko je taj vaš prijatelj.

Dok Holidej lagano izvuče mišicu i reče ne gledajući mladu ženu.

— Taj navodni prijatelj je jahač

SVAKE DRUGE SREDE
★ U SVIM KIOSCIMA ★
SREBRNA ZVEZDA

sivca. Pripada bandi. Njega sam ustvari sledio sve do Topeke. Sjahao je ovde ispred saluna.

Utom se zakikota trgovac Čester.

— Mene se sve ovo naravno ne tiče — rekao je, smešeći se — ali ovu priču je lepo smislio.

Holidej okrete šerifu leđa i pogleda prema Česterovom stolu.

— Da li ste možda nešto kazali?

Ovih nekoliko reči bile su kao sante leđa.

Čester je gutao pljuvačku i krišom pogledao kockarev opasač.

Haris je spasao stvar.

— On je pripit, Dok, nemojte to uzimati ozbiljno!

Holidej ništa nije uzvratio, nego se ponovo okrenuo prema šerifu.

— Hoćete li još nešto od mene? Želeo bih da se povučem u svoju sobu.

Čuvar zakona Džon Belden je izvukao metak iz opasača i nervozno se njime igrao. Ovog stranca nije smeo da pusti da tek tako ode iz grada, tim pre što je bio uveren da ima nekakve veze sa napadom. S druge strane nije mogao da ga zatvori, jer protiv njega nije imao dokaza.

— Vi verovatno ostajete još u gradu? — upitao je.

— Možda.

— Voleo bih da ostanete neko vreme — rekao je šerif.

Holidej se nasmeja.

— Tako nešto retko imam prilike da čujem.

Utom se Džejn Šeteri umeša po treći put u razgovor:

— Ako vam se u Topeki ne do-

pada, izvolite na moj ranč, tamo će vam se sigurno dopasti.

Pri tom je pocrvenela kao devojka koju je muškarac prvi put poljubio.

Džo Belden nije pocrveneo, nego pobledeo.

— Ne govorite besmislice, Džejn! — uzviknuo je, ne uspevši da se uzdrži. — On može da ostane u gradu.

Mlada žena ga pogleda iznenađeno.

— Od kada ste to vi pozvani da mi držite pridike? Mogu da pozovem mister Holideja ako mi se to dopada!

Belden je stezao prste, kao da među njima ima žitko testo. Pri tom je ljutito pogledao Holideja.

— Prokletstvo, gospodice, zar ne znate ko je ovaj čovek? Zar niste nikada čuli za kralja revolveraša, kockara koji sve salune na Zapadu čini nesigurnim? Budite razumni...

Detinjasto lice mlade žene očas se izmenilo. Ponositim, gotovo drskim pokretom zabacila je kosu.

— Ja uspevam da izađem na kraj sa dvadeset četiri kauboja. Vodim ranč čija goveda je teško izbrojati, šerife. Možda je bolje da meni preпустите odluku šta da činim.

Belden je imao neodoljivu želju da samog sebe ošamari. Ugrizao se za usnu. Pomislio je da je sada sve propalo. Bilo mu je sasvim neshvatljivo šta je Džejn pronašla na ovom Holideju. Rezignirano je slegnuo ramenima i rekao poraženo:

— Ja vas u tome ne mogu sprečiti. Činite šta vam je volja, ali bih

još hteo da dođam da je Dok Holidej opasniji od četrdeset kauboja.

Sada je Džordžijancu prekipelo.

— Vi nosite zvezdu, mister Belden. Budite srećni što imate taj komad pleha na grudima, inače bih s vama drugačije razgovarao.

Šerif odmeri Džordžijanca kipeći od gneva.

— Ja svoju zvezdu mogu da položim na šank, mister Holidej. Ne smete živeti u uverenju da mi vaše ime uliva strah.

Rekavši to, skinuo je zvezdu sa grudi i spustio je na šank.

Ono što se zatim dogodilo bilo je tako neverovatno i iznenađujuće, da većina ljudi u salunu i nije mogla da prati.

Džon Holidej poteže kolt iz futrole, okrete se i poskoči korak u stranu. Metak zazvižda salunom. Atmosfera je bila više nego napregnuta.

Trgovac stokom Čester kriкну kao ranjena životinja. Desna ruka mu je beživotno visila pored tela.

Džejn Šeteri je prebledela.

Šerifova ruka klonu na opasač.

Krčmar je šmugnuo ispod šanka, kao što je uvek činio u opasnim situacijama.

Šta se dogodilo sa Česterom? Potegao je revolver i otkočio ga.

To metalno škljocanje je bilo tako jasno — da ga Holidej nipošto nije mogao prećuti.

Oružje tobožnjeg trgovca je ležalo na podu.

Pun minut u lokalu je vladao tajac. Jedino što se čulo bilo je Česterovo ječanje.

Posle izvesnog vremena Čester pritište drugu ruku na povređeno mesto, ustade od stola i zanoseći se pride šanku. Oči su mu bile zakrvavljene, a lice izobličeno od bola i gneva. Stao je ispred Beldena.

— Vi ste to videli. Pucao je na mene bez razloga.

— Da, tako je — potvrdio je Palmer, koji je toga trenutka izašao iz skrovišta.

Odjednom su svi bili protiv Holideja. Čuli su njegovo ime, a to ime pratio je na Zapadu zao glas.

To što je Čester pokušao da jednog čoveka napadne s leđa, niko nije hteo da zna. Imali su žrtvu.

Kockar je još uvek držao revolver u ruci. Tanak barutni dim dizao se iz cevi. Holidejevo lice je bilo ledeno, tvrdo i odlučno. Osećao je da pred sobom ima čitav živi zid neprijateljstva. No, kada je bilo drugačije?

Belden odvoji ruke od kolta i zadenu palčeve za opasač.

— Zašto ste pucali, Holidej?

Džordžijanac podiže cev do usta i odunu barutni dim. Tek onda je odgovorio:

— Ja ovog čoveka ne poznajem — objašnjavao je pokazujući na Čestera. — Potpuno mi je neobjašnjivo zbog čega je hteo da puca na mene.

Tobožnji trgovac se branio.

— Uopšte nisam imao nameru da pucam na njega. Otkud mu ta pomisao?

Holidej ga prezrivo odmeri.

— A zašto ste onda potegli kolt?

Čester se pravio nedužan.

— Od kada je to zabranjeno iz-
vući kolt iz opasača? Do danas to
nisam čuo.

Džordžijanac se okrete. Šta uos-
talom i da kaže na to? Tako bedan
izgovor!

— Dajte mi jedan viski — zamo-
lio je krčmara.

Palmer planu.

— Viski! A šta je s mojim bren-
dijem? Hoćete li ga možda sami po-
piti?

Džordžijančevo lice potamne.

— Svoj brendi možete potražiti u
Nebraski.

— U Nebraski! — uzviknu šerif.

— Odakle vi to možete znati?

U pitanju se osećalo ogromno po-
dozrenje.

Holidej ga pogleda. Kakve svrhe
ima raspravljati se sa ovim ljudi-
ma? Bili su protiv njega, pa čak ve-
rovali da je jedan od učesnika na-
pada na transport.

— Zbog toga što sam video da su
se kola uputila prema severu.

— Onda ste vi taj jahač koga su
vozači kola videli.

Holidejevo lice postalo je još stra-
šnije.

— Malopre sam vam kazao da je
taj jahač imao sivca. Idite u konjuš-
nicu i vidite moga konja.

Umešao se ranjeni Čester.

— Ovde se ne radi o konjima, še-
rife, nego o tome da ovog čoveka
treba smestiti iza rešetaka, jer je
pucao na nedužne ljude.

Onda se dogodilo nešto neobično.
Džejn Šeteri lakim koracima priđe i
stade između ljudi. Sve što je tom

prilikom rekla nateralo je Čestera
da se dobro preznoji.

— Dok Holidej je dejstvovao u
nužnoj odbrani. Niko od vas na nje-
govom mestu ne bi drugačije postu-
pio.

Krčmar se zagrcnu i dobi napad
kašlja. Njegovo snažno telo se treslo
kao brdo uzdrmano zemljotresom.
S mukom je hvatao vazduh.

— Ali, gospođice Šeteri, vi ne mo-
žete da štitite jednog, jednog...

Džejn se okrete prema debelom
krčmaru. U njenim tamnim očima
ogledalo se bezgranično prezrenje.

— Možda bi za vas bilo bolje da
svoje, više nego ograničene misli
niste ni izgovorili.

Razgnevljeni krčmar, međutim,
nije uopšte obraćao pažnju na pri-
medbu mlade žene.

— Ovo što se ovde zbiva nije za
žene, gospođice, možda bi bilo bolje
da se u ove stvari ne mešate.

Ni Džejn Šeteri nije obraćala pa-
žnju na ono što krčmar govori. Na
neki, samo njoj svojstven način, ig-
norisala je ljude i ono što oni go-
vore. Okrenula se prema Česteru.

— Naši poslovi mogu da sačekaju
do sutra ujutro. Moraćete da odete
lekaru. Ako mi je kao ženi dopuš-
teno da vam dam savet, mister Če-
ster, otidite brzo i ne govorite više.

Čester uvuče glavu u ramena i
upitno pogleda svoga prijatelja.

Ovaj samo klimnu glavom. Na to
Čester napusti lokal.

Šerifu nije bilo sasvim jasno ka-
ko sada da se postavi. Da li da pro-
tivreči Džejn? Ne, to nikako nije
mogao. Što se njega tiče, on bi Ho-

Idēja odmah zatvorio, bar tako je mislio. Naravno, bio je istovremeno svestan da čoveka kakav je Holidej nije baš lako strpati iza rešetaka. S druge strane kako da se sada bez reči okrene i ode? Nije smeo da tako postupi zbog zvezde koju je nosio na grudima.

— Javite mi se sutra ujutru u kancelariji, Dok.

— Da li ste kazali da se javim?

— Baš tako sam kazao.

Kockar se osmehnu.

— Jeste li vi to bili u vojsci?

Šerif je zbunjen ovakvom reakcijom nervozno vrteo metak među prstima, Kratki, odsečni odgovori i ista takva pitanja Doka Holideja dovodila su ga do stanja belog usijanja.

— Šta vas se tiče da li sam bio u armiji ili nisam? I kako vam je to uopšte palo na pamet?

— Zbog vašeg vojničkog tona, šerife. A sada laku noć!

Krenuo je uz stepenice gipkim koracima, a onda je zamakao u mrak.

Iza njega je ostao tajac. Džejn Šeteri se krišom smeškala.

Krčmar je najzad eksplodirao.

— Prokletstvo, šerife! Ne možete ga pustiti da ode. Konačno, on je jednog čoveka ranio. Kuđa to sve vodi? Ne može tek tako svako kao divljak da puca naokolo.

U razgovor se umešala vlasnica ranča.

— On nije pucao kao divljak nego se samo branio. Potpuno mi je ne-shvatljivo šta je Česteru bilo da po- tegne oružje.

Haris je gnevno prostreli pogledom.

— U te stvari se vi izgleda baš mnogo ne razumete, gospodice. Čester je hteo da zaštiti šerifa.

Ovim objašnjenjem je Džo Belden bio uvređen.

— Mene ne treba niko ni da pokriva ni da štiti, mister. Stvari rešavam sam, bar sam do sada tako činio.

Džejn sleže ramenima. Učinila je to na način iz koga se nije moglo zaključiti da li odobrava Česterov postupak ili ne.

— Ja ću da se popnem u svoju sobu — rekla je i krenula stepenicama. Kada je stigla do poslednjeg stepenika, zastala je i okrenula se.

— Mister Haris — rekla je suvo — ja mislim da zaključivanje ugovora može da pričeke.

Trgovac potrča prema stepeništu.

— Ali, gospodice, pa mi smo se u svemu već sporazumeli.

Džejn je spustila desnu ruku na ogradu, a lice joj više nije delovalo detinjasto. Bila je slika i prilika vlasnice ogromnog ranča.

— Jesu li to moja ili vaša goveda, mister Haris?

Tobožnji trgovac proguta pljuvačku.

— Vi to morate najbolje znati.

Šerif je teškim koracima napustio salun. Nije bio zadovoljan ni sobom ni svetom u kome živi.

Ostali gosti su uskoro krenuli za njim. Iz saluna su poslednji izašli Tim Bras i njegovi ljudi i uputili se prema prostorijama Vels Fargo kompanije u Topeki.

Noć je bila tamna i bez mesečine. Na nebu je svetlucalo bezbroj zvezda. Ličile su na beskrajno daleke dijamante. Te zvezde su delovale nekako ledeno kao vrhovi glečera u planinama. Daleke zvezde nisu znale ni za sažaljenje ni za oprostaj. Upravljale su svoje svetlucave oči na duboko plavetnilo Meksičkog zaliva i na kamenitu visoravan reke Ripabliken i Stenovite planine.

Njihova svetlost videla se iz glavne ulice Topeke, uvlačila se kroz prozore i padala na postelje u kojima su ljudi ležali.

Da li su svi ti ljudi u Topeki, ispruženi u posteljama, spavali?

Ne svi!

Dok Holidej je bio u svojoj sobi. Samo užareni vrh njegove cigarete pokazivao je da Džordžijanac ne spava.

Znao je tačno da neko već duže vremena stoji ispred vrata njegove sobe i uzdržanog daha čeka. Zbog toga je veilki revolver ležao na dohvāt Holidejeve ruke, a cev upraljena prema vratima.

Onda su se vrata otvorila.

Samo za pedalj!

— To sam ja, Dok, Džejn Šeteri — čuo se šapat.

Džordžijanac je očekivao svakog pre nego devojku: Harisa, Čestera, krčmara, nekog od vozača, bilo koga.

Vratio je oružje u futrolu.

— Uđite unutra — rekao je suvo.

Vrata su se zatvorila za mladom ženom. Zavodničkim koracima upu-

tila se prema prozoru i pogledala napolje, a onda se okrenula prema njemu.

— Moram da govorim sa vama Dok.

Holidej se uspravi.

— Mogu li na neki način da vam pomognem, gospođice? — upitao je otegnuto.

Uhvatila se obema rukama za okvir prozora i izvila. Crvenoplava kosa svetlucala joj je pri svetlosti zvezda.

— To biste možda mogli, Dok Holidej — uzvratila je prigušenim glasom. — Ali ja sada nisam zbog toga došla. Želim da ja vama pomognem.

Džordžijanac iznenađeno podiže glavu. Takve reči zazvučale su nekako strano. Njemu, odbačenom, hoće da pomogne jedna žena?

Zbog čega želi to da učini?

Džordžijanac je postao podozriv.

— Kako da to shvatim?

Džejn se odvoji od prozora i gipkim, gotovo mačjim koracima priđe Holideju.

— Dok, danas je sve teklo glatko, ali sutra će biti drugačije.

— Šta bi to moglo biti drugačije?

— Sve, verujte mi — govorila je Džejn gotovo žučno. — Dobro poznajem ljude u ovog gradu. Danas su još dozvolili da budu blefirani, ali će do sutra promeniti mišljenje, svi, uključujući i šerifa.

— Da li biste hteli da se malo jašnije izražavate, gospođice?

Džejn Šeteri je kršila ruke. Stajala je ispred samog Holideja.

— Šta hoćete da vam kažem?

Znam samo da ste u opasnosti, Dok. Prihvatite moj savet i napustite grad još ove noći. Sigurno je mnogo bolje.

Holidej se protivio.

— Ne vidim za to razlog.

Žena mu priđe još bliže i položi mu ruke na ramena. Holidej više nije mogao da uzmakne. Džejnin glas je sada bio tvrd i odlučan.

— Odjašite na moj ranč. Reći ću vam kojim putem treba ići, ne možete zalutati. Daću vam jednu cedulju, pa će vas tamo lepo prihvatiti i smestiti. Sutra u podne ću se vratiti na imanje i ispričati šta se u gradu zbiva.

Ovo je u svakom slučaju bilo više nego čudno. Jedna žena ga poziva u svoju kuću, mlada žena, lepa, bogata. Zato je postojalo možda samo jedno objašnjenje, ali u to objašnjenje Džordžijanac prosto nije hteo da veruje.

— Vi ste me već jednom pozvali, gospodice — uzvratio je. — Sa zadovoljstvom prihvatam taj poziv i posetiću vas. Međutim, ne možete očekivati od mene da se u sred noći iskradem iz Topeke kao lopov.

Džejn skide ruke sa Holidejevih ramena. Oborila je glavu i gledala u pod.

— Vi, dakle, nećete da me poslušate?

— Ne vidim nikakvog razloga za to, gospodice. Shvatam da želite da mi pomognete i veoma sam vam za to zahvalan. No počinio bih najveću grešku kada bih usred noći napustio grad.

Džejn Šeteri umornim koracima pođe prema vratima.

— Kako vi hoćete, Dok — rekla je preko ramena i držeći bravu u ruci dodala: — Dodite na moj ranč; radovaću se.

Napustila je sobu isto tako bešumno kao što je i stupila u nju.

Dok Holidej je ponovo bio sam.

Sam sa mislima koje su ovog čoveka iz Džordžije već odavno mučile.

*
* *

Sedeo je na leđima konja kao od kamena isklesan. Belo orlovsko pero, obeležje poglavica, odudaralo mu je od izrazito crne kose. Poglavica je prekrstio ruke na grudima i posmatrao napregnuto kao da vidi nešto iako je vladao mrak.

Njegovi ljudi su jahali za njim. Naočite prilike, bronzane kože i hladnih lica. Na istoku je rudela zora.

Poglavica, koga su zvali „Crvena Voda” podiže ruku, podbode konja petama u slabine i krete zajedno sa svojim plemenom.

Uprkos mraku primetio je jahače i četvoro kola. Ocenio je da je pravi trenutak. Približio im se u trenutku kada sunce bude izašlo. Poglavica je ukopao konja tačno ispred prvih kola. Lice mu je bilo hladno i odbojno.

Diki Malet je zaustavio zapregu čim je primetio crvenokošca da nailazi. Nije mu baš bilo toplo na duši. Osim toga, bilo mu je nerazumljivo zbog čega se njihov glavni gazda uopšte upuštao u poslove sa prokletim crvenokošcima.

Pavni Indijanci su opkolili transport obrazujući živi zid.

U sivilu zore sve se dogodilo munjevitom brzinom.

Diki Malet je osetio da ga neka nevidljiva ruka steže, videći da se stvara oko njih živi obruč. Šta li to treba da znači? I ostali jahači su prišli.

U tom trenutku na istočnom horizontu pojavila se crvena lopta. Sunce je upravo izlazilo. Zraci su mu bili crveni kao i koža Indijanaca.

„Crvena Voda” levom rukom podiže uzde, dok je u desnici držao tomahavk. Onda je ratniku koji je zaustavio konja do njega grlenim glasom izdao nekakvo naređenje.

Taj ratnik bio je Hopa Vazhupi ili u prevodu „Mali Luk”, sin poglavice Pavni Indijanaca. Poterao je svoga konja nekoliko jardi napred i podigao tamnu ruku.

„Mali Luk” je bio jedini Pavni koji je, bar donekle, poznavao jezik belaca.

— Dete plače — počeo je grlenim glasom — dečak brblja, mladi čovek se hvali, ratnik priča, poglavica govori, a belac misli. Stari vuk lovi, leti cveta kukuruz, u jesen se skuplja žetva, vukovi su došli na naša polja i mi ćemo te vukove uništiti. Bili ste vukovi, a sada ćete biti kukuruz koji ćemo požneti.

Razbojnici nisu verovali svojim ušima. Čutke su posmatrali živi obruč crvenokožaca koji ih je okruživao. Zar doista nema nikakvog izlaza?

Ne, izlaza nije bilo. U ovu klopku

ih je uterao sam đavo, a taj đavo bio je njihov sopstveni gazda.

Nisu više bili potrebni: Diki Malet, Bobo Rolins, Hosti Stiven, Stan Metford i ostali. Posao je obavljen, oni su svoje odslužili. Treba da budu spaljeni, kao osušeno neupotrebljivo stablo.

Prvi se pribrao Diki Malet. Pogledao je lice poglavice obasjano suncem.

— Mi smo došli da sa vama trgovamo, Pavni. Između vas i nas vlada mir.

— Vladao je — prekide ga sin poglavice.

Bob Rolins potera svog konja bliže Maletovim. Nagnuo su u sedlu i došapnuo prijatelju:

— Diki, ovaj momak misli ozbiljno. Moraš pokušati da se s njim nekako pogodiš. Dajmo im kola, a oni neka nas puste da odmaglimo.

— Gazda će nam odseći glave, mrmljao je Malet jedva razumljivo.

— A ovi Indijanci će nas napuniti otrovnim strelama, a onda skalpirati — bio je odgovor.

Indijanci su izgleda uživali u bespomoćnosti belaca. Svima su usne bile oborene na dole, imali su prezriv izraz. Nije im se žurilo. Mirno su sedeli na leđima konja i čekali. Diki Malet ustade sa svoga kočijaškog sedišta i popravi opasač na truhu.

— Možemo da se pogodimo — rekao je žustro.

„Crvena Voda” okrete glavu prema svome sinu i sačeka da mu ovaj prevede šta je belac kazao. Izbrazdano lice indijanskog poglavice se

očas promenilo. Prsnuo je u ledeni smeh, nagnuo se prema sinu i nešto mu govorio.

Hopa Vazhupi je uneo sav svoj indijanski ponos u reči koje je zatim izgovorio:

— Nema više pogađanja ni trgovanja između belih ljudi i Pavnih ratnika. Bledoliki su nam doneli vatrenu vodu i mi znamo razlog zbog čega su to učinili.

Malet podiže obe ruke kao proповедnik.

— Ali slušajte, crvena braćo, ovde se radi o jednom čistom, jasnom poslu...

„Mali Luk isturi glavu napred kao grabljiva ptica. Stegao je zube i cedio reči:

— Vi niste naša braća, vi ste nas potopili kao uništavajuća bujica. Mi smo ostali. Orlovi smo koji gladni, uz krike, moramo nad tom bujicom da tražimo plen. Prvo je tekla naša krv. Mi ćemo je osvetiti vašom. Neka sada vaša krv uroni u pukotine stena a vaša tela bez skalpova neka budu hrana orlušinama s neba i vukovima iz prerije.

To je bilo rečeno sasvim jasno, čak suviše jasno.

Razbojnici su znali šta ih čeka. Pred njima, ili bolje rečeno oko njih, stajalo je trideset nemilosrdnih crvenokožaca, ljudi odlučnih da se svete.

Bob Rolins se okrenuo u sedlu. Posmatrao je svoje drugove. Nije činio samo to nego je ujedno tražio rupe u mreži koju su Indijanci bacili na njih.

Bili su sa svih strana zatvoreni, bez mogućnosti za izlazak.

To je u međuvremenu uvideo i Malet. Nije više oklevao zbog onoga šta će gazda reći i učiniti, nego je rekao Indijancima:

— Neka vam bude sav ovaj brendi, gospodo. Ostavićemo vam i kola, ako nas pustite da odjašimo.

Na te reči se poglavičin sin samo hladno nasmeja.

— Brendi već imamo. Međutim, ne želimo da se dokopamo samo njega — promrsio je neprijatnim glasom i pritom pogledao oca pa nastavio: — Veliki poglavica „Crvena Voda“, nepobeđivi ratnik Pavnija, odlučio je da vas pošalje u večna lovišta. No, ni tamo nećete naći zlatno grumenje za kojim tragate. Vi bledoliki nećete moći tamo ni da otimate iz sela naše skvo i odvlačite ih. Dim naših spaljenih vigvama neće se dizati više prema nebu velikog Manitua. Vaši skalpovi će visiti iznad ognjišta u našim šatorima i sušiti se na istočnom vetru. Nikada se više ni jedan prokleti bledoliki neće usuditi da kroči u lovišta Pavnih Indijanaca.

Time je Hopa Vazhupi završio govor. Pavnici su pripadali velikom plemenu Sijuks Indijanaca i o njima se govorilo da su najsiroviji među crvenokošcima.

Imao je dvadeset i dve godine. Lice mu je bilo uzano i tvrdo kao od kamena isklesano. Zvali su ga „Mali Luk“, jer je još kao dečak jednom Čejenu skinuo skalp.

U to vreme Hopa Vazhupi je zbog svoga uzrasta nosio mali luk kojim

je pobedio Indijanca, neprijatelja. Ovaj se šunjaao prema Pavni selu. Od tada je ime ovog dečaka bilo poznato u svim plemenima Sijuksa. Indijanci, njegova sabrača, zazirali su od njegove strele koju je nepogrešivo odapinjao u cilj, a isto tako i njegovog oštrog jezika.

Sin poglavice u ovom trenutku nije znao da okruglo, toplo sunce velikog Manitua izlazi iza kamenitih planina na istoku za njega poslednji put. Nije znao ni to da će njegova krv biti pomešana sa krvlju omraženih bleđolikih i natapati kamenito tle visoravni Ripabliken.

Diki Malet se beskrajno lagano ponovo spustio na sedište svoje zaprege. Oči su mu bile iskolačene, a niz leđa mu je tekao hladni znoj.

Ne bi se moglo reći da Diki Malet nije mnoge stvari u svom životu doživeo i mnoge nevolje prevaleo preko glave. Život mu je, naprotiv, bio krcat opasnostima: borbe sa Indijancima, napadi na poštanske kočije, još mnogo štošta. Čak mu je jednom uspelo da preko, u Ajdah, sa svojom bandom, neko vreme, tiraniše ceo jedan grad.

Međutim, nikada se do sada nije našao u ovako bezizlaznom položaju.

— Šta da učinimo? — šapatom je upitao Rolinsa.

Bradonja samo sleže ramenima, ne skrećući pogled prema Maletu. Mislio je na onaj dan u Kolorado Springsu, dan kada mu je bila stavljena omča oko vrata a ipak mu je uspelo da umakne.

Zar ovog puta neće uspeti? Morao je da pokuša!

Bob Rolins zateže mišice na nogama, a onda svom snagom zari zvezdaste mamuze u slabine svoga konja. Životinja bolno zarza, prope se na zadnje noge i u punom galopu polete prema indijanskom obruču.

Diki Malet je ponovo skočio sa sedišta.

— Stoj! — vikao je za jahačem.

Bilo je prekasno. Umrli su obojica: sin poglavice i odbegli ubica iz Kolorada. Umrli su obasjani crvenom svetlošću izlazećeg sunca. „Mali Luk“ je već pri prvom Rolinsovom pokretu stavio strelu na tetivu. No i Rolins je već držao kolt u ruci, otkočen. Cev je bila uperena na mladog Indijanca.

Metak je napustio cev, a strela tetivu i dva čoveka se zaneše u sedlima i padoše s konja. Jedan Indijanac i jedan beli čovek. Mrzeli su se jer su smatrali da moraju da se mrze. Smrt, koja je spustila na njih svoju tamnu senku, učinila ih je jednakim.

Ponosito lice poglavičinog sina izgubilo je svoju crvenu boju, a tamne žive oči postale su bezbojno žute. Usta su mu bila otvorena kao da želi još jednom da pusti bojni poklič, ratni poklič Sijuksa!

Belac, Bob Rolins je ležao samo dve jarde dalje. I njemu su oči bile otvorene i upravljene bez sjaja prema crvenkastom nebu. Iz usta, niz levu stranu brade, tekao je tanak mlaz krvi.

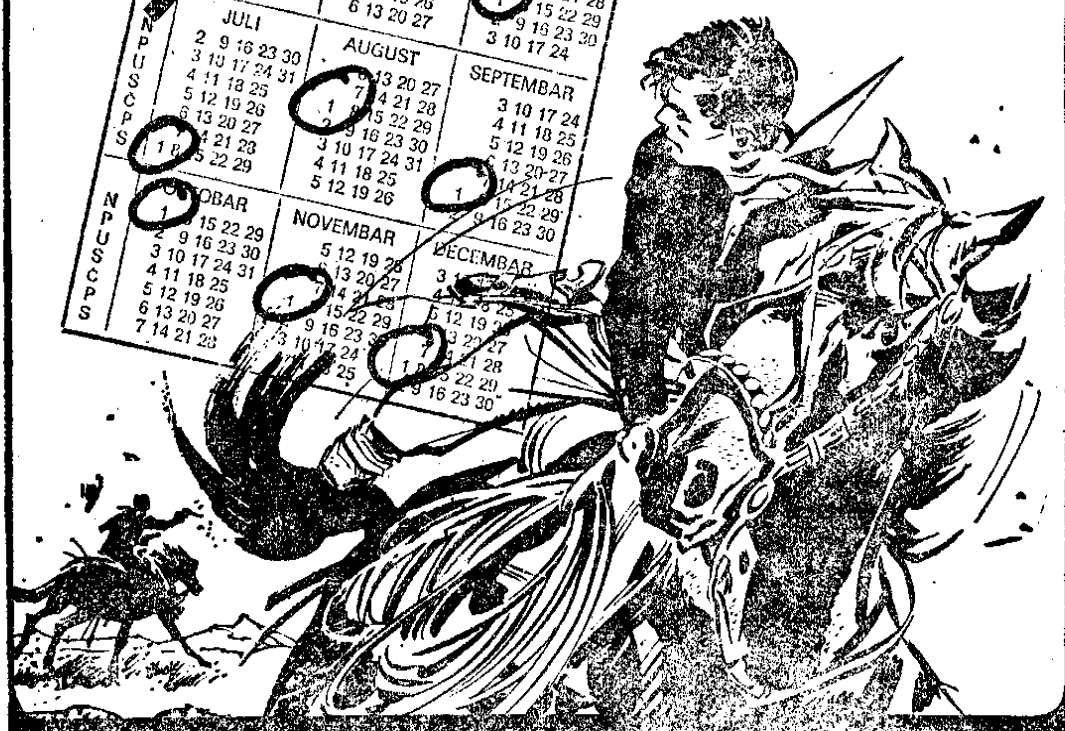
Sin Sijuks Indijanaca neće više

SVAKOG 1. UMLAZNOU CRTANI ROMANI

1972
BESTSELLER

REPRIJA

Month	Days
JANUAR	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26
FEBRUAR	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26
MART	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26
APRIL	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26
MAY	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26
JUNE	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26
JULY	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26
AUGUST	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26
SEPTEMBER	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26
OCTOBER	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26
NOVEMBER	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26
DECEMBER	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26

vešati skalpove nad ognjište svoga šatora. Otišao je u večna lovišta još pre nego što je zadenuo belo orlovo pero, oznaku poglavice.

Ubica Bob Rolins neće više moći da u salunu „Sastanak” u Topeki grumenjem zlata kupuje viski. Njegov besmisleni razbojnički život okončan je na ovoj visoravni. Život mu je počeo u državi Minesota, na gornjem toku reke Misisipi, u malom gradu Litlfals. Tamo je Bob Rolins rođen pre trideset i šest godina. Otac mu je bio obučar i naučio Boba svom zanatu. Jednog dana je, međutim, mladić iščezao iz roditeljske kuće ponevši svu gotovinu koju je stari Rolins posedovao i s mukom štedeo dugi niz godina.

Milje, nedelje, meseci i godine, sve što je stajalo od dana napuštanja roditeljske kuće, do ovog sunčanog jutra na visoravni, predstavljalo je lanac bezbrojnih razbojništava. Otpadnik Rolins je zapravo zaslužio goru smrt. Direktna pogodak strelom u srce i trenutna smrt predstavljali su za ovog razbojnika gotovo milost.

Pun minut su bili okamenjeni u sedlima: belci i crvenokošci. Taj minut trajao je večnost.

Poglavica baci pogled na svoga mrtvog sina. U očima starog Indijanca ogledalo se bezgranično očajanje. Onda se uspravio u sedlu, a koža na licu mu se začas zategla. Oči su mu bile oštre kao sečivo. Lagano je podigao svoju tamnu ruku i ispružio kažiprst uperivši ga prema nebu. Belo, orlovsko pero treperilo je na suncu.

Grč na licu starog poglavice nestade brzo kao što se i pojavio. Uzane usne mu se odvojiše i iz grla mu se ote divlji, neartikulisan poklič.

Bio je to ratnički poklič Sijuksa, poziv na krvavu osvetu. Crveni ratnici potegoše tomahavke iz pojasa i odgovoriše pokličima na poziv svoga poglavice, tako da se nebo treslo a stenje prolamalo.

I belci su shvatili poklič Indijanaca. Bilo im je jasno da im je kucnuo poslednji čas. To saznanje je ovim surovim ljudima, naviklim na stalnu borbu, donelo takvu hladnokrvnost u koju ni sami ne bi verovali.

Diki Malet je bio prvi koji je potegao kolt iz opasača i zaslepljen besom počeo da puca nasumce u gusti živi obruč Indijanaca. Iz njegovog oružja je šest puta izletelo usijano olovo prema Indijancima. Onda je odbacio prazan kolt, dokopao korbač i počeo kao ludak da šiba dva riđana upregnuta u kola. Životinje, izbezumljene od straha, povukle su kočiju prema Indijancima.

Nisu stigli daleko, prevalili su deset jardi, a onda klonuli, pogodeni desetinama strela.

Diki Malet je bio pogođen s nekoliko strela. Međutim, vođa ove razbojničke grupe još nije odustajao. Oči su mu bile podlivene krvlju a lice je imalo izraz šakala sateranog u tesnac.

Kraj njega, pored samog sedišta, pričvršćena kožnim remenom, nalazila se teška dvocevka, sačmarica,

Malet dokopa pušku i podiže je. Tada ga je pogodila četvrta strela, zarila mu se u ždrelo, probila vrat i ostrim šiljkom izbila na potiljak.

Razbojnik se zaneo kao pijanac. Gubio je dah. Međutim, još uvek je smogao snage da otkoči pušku, repetira je i zaspe Indijance olovom.

Poglavica podiže obe ruke u vazduh i životinjski kriknu. Ovaj put to nije bio bojni poklič Sijuksa, nego krik umirućeg. Poslednji poglavica Pavnija klonuo je na leđa svoga neosedlanog konja kao marioneta kojoj su presečeni konci.

U istom trenutku klonuo je i Malet. Prsti su mu se otvorili, kliznuo je na kolena i počeo lagano da pada napred preko kola i s treskom lupio o kamenito tle.

Pogibija poglavice izbezumila je ratnike. Kao podivljale zveri ustremili su se na belce, ne mareći za koltove koji su sevali i sipali ubistveno olovo, koje im se zarivalo u tela. Odbacili su lukove i strele i uz divlje povike mahali tomahavcima.

Bila je to kratka borba. Posle jednog minuta ni jedan strelac više nije bio u sedlu.

Hosti Stivens i Stan Metford su bili poslednji koji su pali pod udarcima indijanskih sekira.

Onda je kraj kola nastala tišina.

Indijanci su uspravili svoga mrtvog poglavicu. Prosto nisu hteli da veruju u to da u njemu više života nema. No, morali su da uvide da „Crvena Voda” hita svom Manituu u večna lovišta.

Ono što su posle toga učinili, ra-

dili su bez reči. Prvo su natovarili svoju mrtvu braću na kola belaca, a onda su krenuli po krvavi plen.

Belci su ostali da leže na visoravni bez skalpova.

Orlovi sa neba čekali su svoj plen.

*
*
*

Izlazeće sunce bacalo je svoje plamene zrake na prozorska okna kuća u glavnom gradu Kanzasa.

Topeka se još nije probudila, kada je grupa jahača napustila grad. Tu grupu predstavljali su šerif Džo Belden, četiri opljačkana vozača kompanije Vels Fargo i još nekolicina građana koji su se pridružili poteri za razbojnicima.

Ovaj poduhvat okončan je užasnim otkrićem na kamenitoj visoravni.

Šerif je još iz daleka primetio kako orlušine kruže nad tlom. Nešto kasnije video je neživotna tela. Obo je konja i požurio ispred ostalih.

Kada je video ubijene iz bliza, ostao je nepomičan u sedlu. Nije bio sposoban da proslovi reč, a ruke su mu bile kao paralizovane.

U međuvremenu su i drugi jahači iz potere stigli. Zaustavili su konje i nemi od užasa posmatrali prizor.

Tim Bras je prvi bio u stanju da nešto kaže.

— Ovo izgleda kao u doba indijanskih ratova. Trljao je oči.

Šerif se suvo nakašljao i nervozno počeo da kopa po džepu tražeći ci-

garetu. Cigaretu mu se slomila u prstima i mrki duvan pao na zemlju.

— Indijanska vremena!? Ovde više nema Indijanaca. Sijuksi su u rezervatima na severu a Čejeni preko u Koloradu.

Fred Danser je neodlučno kliznuo iz sedla i oklevajući prišao telu Stana Metforda. Okrenuo je glavu upitno prema čuvaru zakona.

— A ko je onda ovde bio, šerife?

Džo Belden izvuče drugu cigaretu iz džepa. Ovoga puta mu je uspelo da je pripali. Povukao je jedan dim, a onda je ljutito odbacio.

— Prokletstvo, to jednostavno nisu mogli biti Indijanci! Možda neko hoće da nas obmane. Nisam čuo da su crvenokošci napustili svoje rezervate.

Tim Bras je takođe sišao s konja i posmatrao ljude na zemlji, jednog po jednog. Iznenada se trgao.

Zar se onaj tamo nije pokrenuo?

Bras priđe Stánu Metfordu, naže se nad njega i prinese nadlanicu njegovim ustima, pokrivenom usirenom krvi.

Da, jedva osetan dašak dodirnuo mu je kožu.

— On je još živ! — doviknuo je preko ramena ostalima. — On diše! Hajde pomozite mi, moramo ga osvestiti.

I ostali ljudi skočiše s konja. Otvorili su samrtniku kaput i košulju i zavili duboku ranu, koju je načinila ratna sekira crvenokožaca.

Stan Metford nije dolazio svesti. Džo Belden je prekrštenih ruku nerвозno šetao tamo-amo. U međuvre-

menu je prepoznao unakažene ljude. Bili su to kauboji koje je poznavao. Diki Malet im je bio nadzornik. Kamenito tle, na kome su ležali, pripadalo je njihovom ranču. Posed se prostirao do same reke. Kada su leta bila izuzetno sušna i topla, kauboji su terali goveda dole do reke Ripabliken da ih napoje.

Kako su kauboji sad ovamo dospeli? Vozači transporta su jasno rekli, i sigurni su u to, da su ih napali beli razbojnici. O crvenokošcima nije bilo ni pomena.

Džo Belden stade pred Tima Brasa.

— Šta kažete na ovo? Prepoznajete li ljude, ili ste se možda prevarili? Da to ipak nisu bili možda Indijanci?

Službenik Vels Fargo kompanije se uvredi.

— Pa valjda sam šerife u stanju da razlikujem prokletog Indijanca od belog razbojnika!

— Da li među ovim ljudima ovde prepoznajete nekog od napadača? — pri tom šerif pokaza na skalpirane.

Tim Bras lagano sleže ramenima. Neodlučan, u nedoumici posmatrao je unakažene.

— Grom i pakao! Kako bih mogao da prepoznam bilo koga od njih? Svima su lica pokrivena maramama. Osim toga se sve vraški brzo odigralo.

Šerif zabaci šešir na potiljak i umornim pokretom obrisa znoj sa čela.

— To su kauboji — rekao je, kao

da govori samom sebi — kauboji sa jednog ranča koji leži ovde u blizini. Poznajem ih sve do jednog.

— Šta, kauboji!? — Bras iznenađeno podiže glavu. — Zar vi poznajete te momke?

— Da, rekao sam vam.

— Kakvi su to momci bili? — raspitivao se vozač.

Belden načini neodređen pokret rukom.

— A kakvi su momci mogli biti? Velim vam, kauboji. Ni bolji ni gori od ostalih goniča goveda.

Tim Bras, oštrouman čovek, nije bio zadovoljan ovim odgovorom. Zbog toga je prišao bliže šerifu.

— Da li se neko od njih ogrešio o zakon?

Džo Belden odmahnu glavom.

— U mom gradu nije.

— Onda neka sam đavo zna šta se ovde odigralo. Kauboji leže skalpirani na putu kojim je išao naš transport i... i ništa. Ne znam šta bih mogao još da kažem.

U tom trenutku Stan Metford otvori oči. Prvo što je uspeo da vidi kao kroz maglu bio je par orlušina koji je kružio azurnoplavim nebom. Uzdasi i ječanje protresli su mu grudi.

Belden se u trenutku stvorio tu i klekao kraj umirućeg. Zvao je kauboja po imenu.

— Možete li me razumeti Metford?

Razbojnik ga je gledao mutnih očiju, ali nije bio u stanju da bilo šta odgovori.

Šerif nije odustajao.

— Da li su vas to Indijanci napali?

Razbojnikov mozak počeo je lagano da radi. Sećanje mu se vraćalo, pa je tako prepoznao šerifa iz Topeke.

To saznanje preseklo ga je kao usijan nož. Preko Metfordovih usana, prekrivenih skramom usirene krvi, prešla je samo jedna reč: Ne!

Belden je razumeo reč i smatrao je odgovorom na svoje pitanje.

— Dakle nisu bili Indijanci?

Lice samrtnika bilo je avetinjski blede a u očima mu se ogledao grozničav, ludački sjaj i strah. Kako da se postavi? Da li šerif već zna sve?

Razbojnik pokuša da dignu glavu. Belden mu je pri tom pomogao. Tako je Metford ugledao svoje skalpirane prijatelje kako beživotno leže na zemlji i užasn timer. Morao je da sklopi oči i odagna avetinjski prizor. Onda je provalilo iz njega:

— Ti prokleti crveni psi, ti prokleti kosooki divljaci, klali su nas kao goveda...

Srušio se nazad i izgubio svest.

Zagonetka još uvek nije bila rešena.

Stan Metford je izdahnuo pre nego što su uspeli da ga donesu u Topeku. Poslednji svedok ovog užasn timer dela zauvek je učutao.

Time je vođa razbojničke družine postigao cilj.

Džo Belden se odvojio od potere i nastavio da jaši dalje prema severu. Bilo mu je potpuno jasno da je ovaj put besmislen i besciljan, ali je bio dužan da transport

prati sve do kraja područja za koje je on bio odgovoran.

Jahao je gore sve do granice Neb-raske. Tragovi kola su se jedva razaznavali na kamenitom tlu. Kada se noć spustila, šerif iz Topeke okrete konja prema jugu.

*
* *

Užasna vest pronela se celim krajem brzinom požara. došla je s jahaćima u grad, a napustila Topeku s ljudima koji su je odneli dalje.

Dok Holidej je saznao šta se dogodilo na ranču Džejn Šeteri. Izjahao je u rano jutro, ali ne sa nametrom da poseti mladu ženu. Međutim, sreli su se dve milje od ranča.

Džejn je jahala crnog indijanskog pastuva. Džordžijanac je bio uveren da ga je žena čekala.

Samo što su izmenjali nekoliko reči, a na proplanku se pojavi šerif Belden. Zaustavio je konja i mračno odmerio Holideja.

Devojka ga još nije primetila. Sva njena pažnja bila je usmerena na Džordžijanca.

— Znala sam da ćete doći — rekla je Džejn zavodljivim glasom.

Dok Holidej je gledao preko njene crvenoplave kose prema šerifu.

— Evo, još neko dolazi, gospođice!

Džejn se nije okrenula. Upitala je kratko:

— Je li to Belden?

Džordžijanac potvrdi. Tek tada Džejn okrete konja i upravi pogled prema proplanku.

— Kad dolazi ne donosi ništa dobro — rekla je tiho i zaključila: — Ja ga ne marim.

Holidej nije ništa uzvratilo. Sve što je bilo u vezi sa ovom ženom, zračilo iz nje, delovalo je na neki način zagonetno. Ipak, bilo je u njoj nečeg što mu je imponovalo. Bila je oličenje samouverenosti i snage, što je predstavljalo retkost za devojke njenih godina. Spolja je delovala nekako nežno, bespomoćno, gotovo zbunjeno. No, Holidej je shvatio da je Džejn Šeteri složena, energična osoba.

Džo Belden im se priključio. Pogled koji je uputio Džordžijancu nije baš bio ljubazan. Dodirnuo je obod šešira.

— Dobro jutro mis Džejn.

Mlada žena skloni pramen kose sa čela.

— 'brojutro, šerife — uzvratila je prilično hladno.

— Moram da govorim s vama — rekao je Belden i pogledao značajno Holideja ispod oka. Taj pogled bio je nedvosmislen i govorio da je koc-kar suvišan.

Džejn je to svesno previdela.

— O čemu se radi? — upitala je suvo.

Čuvar zakona se ugrize za usnu. Oči su mu potamnele. U tom trenutku mrzeo je Džordžijanca više od bilo kog na svetu.

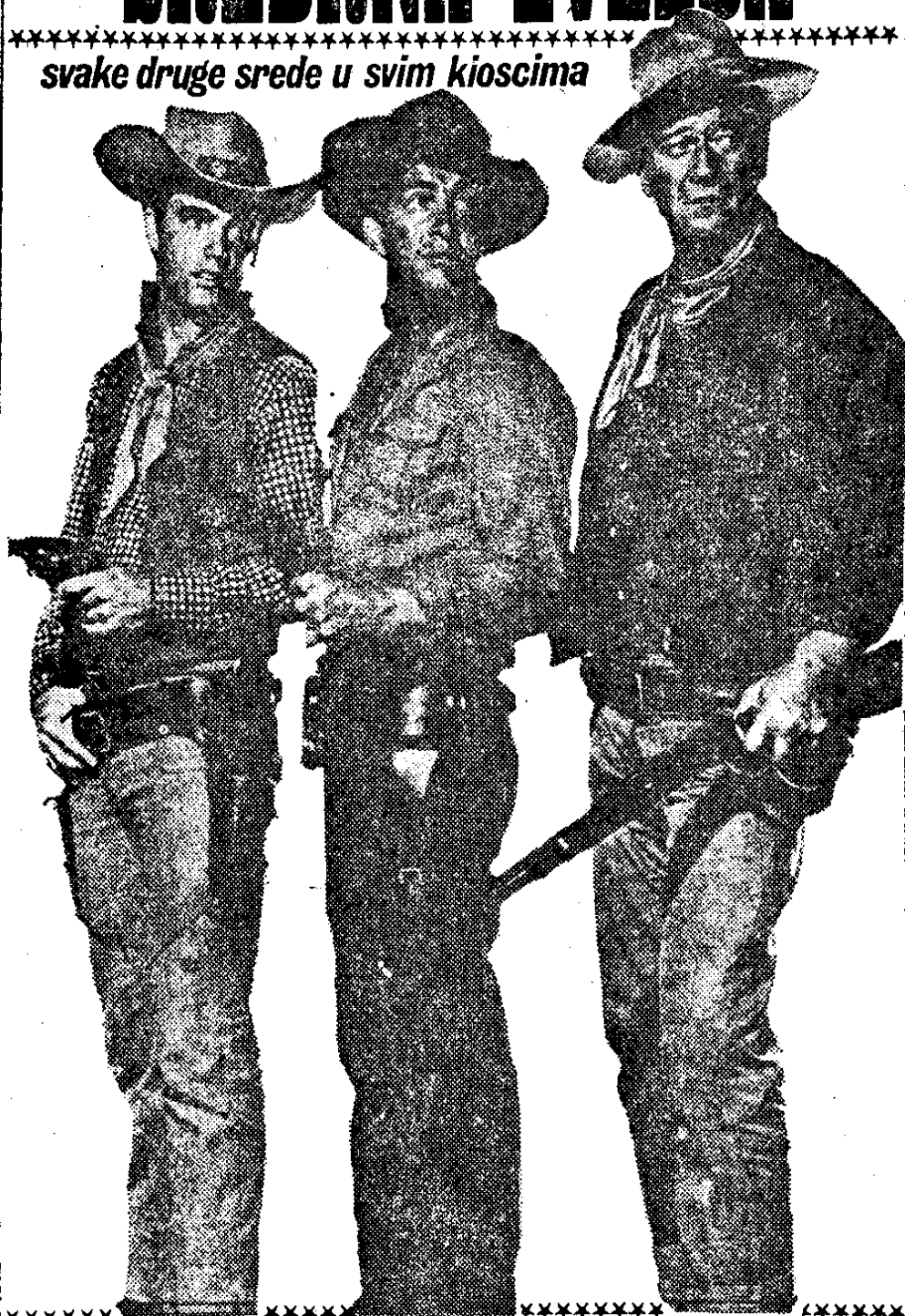
— To o čemu se radi, radije bih vam saopštio u četiri oka, gospođice.

Džejn prsnu u smeh.

— Ja pred mister Holidejem nemam tajni — uzvratila je dvosmisleno.

SREBRNA ZVEZDA

svake druge srede u svim kioscima

Lice čuvara zakona iz Topeke zažari se od gneva.

— Ako je tako, govoriću iako je on prisutan!

Džejn se veselo smešila.

— Dakle, počnite već jednom mister Belden!

Šerif je, neodlučan, trljao pesnicu o vrh sedla. Po njemu se videlo da veoma nerado donosi takvu vest. S mukom je počeo:

— Gospodice Džejn, video sam neke od vaših ljudi dole na reci Ripabliken.

— Mora da su terali goveda da ih tamo napajaju.

Belden je u međuvremenu, uzbuđen događajima koje je sada morao da ispriča, zaboravio na Holidejevo prisustvo. Bilo mu je beskrajno žao devojke.

— Gospodice, nešto se dogodilo.

Tek sada se na Džejninom licu pojavi izraz zainteresovanosti.

— Šta se to dogodilo?

— Ako se ne varam, vaši ljudi su bili napadnuti.

Mlada žena samrtnički poblede.

— Rekli ste: napadnuti?— procedila je s mukom.

Šerif nesvesno skide šešir s glave i poče zbunjeno da ga okreće u rukama.

Čudan, gotovo ludački sjaj se pojavio u očima bogate vlasnice ranča. Nagla se sasvim nad vrat konja i grozničavo rekla:

— Govorite konačno! Šta se dogodilo?

Džo Belden obori glavu i izusti šapatom:

— Mrtvi su.

Na glatkom čelu mlade žene su se pojavile sitne graške znoja. Kao da je izgubila na trenutak svu svoju samouverenost i oholost.

— Mrtvi? Ne govorite to valjda ozbiljno? Nemoguće!

Šerif je lagano klimnuo glavom.

— Doneli smo ih u grad. Stana Metforda smo još zatekli živog.

— I, je li govorio? Da li je kazao ko je to učinio? — pitala je Džejn muklo.

— Jeste, govorio je — odgovori šerif. — No, i da je čutao znali bismo ko su ljudi koji su ih napali.

— Ko su ti ljudi?

— Indijanci.

— Džejn Šeteri pogleda Holideja. U očima su joj se ogledali užasnost i neverica istovremeno.

— Indijanci? — ponovila je muklo. — Od kada to u Kansasu ima još Indijanaca? Pa oni su svi u rezervatima.

— U to smo i svi mi do ovog događaja bili uvereni.

U razgovor se umešao Holidej:

— Gde ste našli ljude?

— Nedaleko od reke Ripabliken, na visoravni — uzvрати šerif preko volje.

— A gde su kola, transport? — nastavio je kockar s pitanjima.

Belden udari stisnutom pesnicom o vrh sedla.

— U tome i jeste stvar, mislim zagonetka. Vozači Vels Fargo kompanije tvrde da su ih napali beli razbojnici. Stan Metford je pominjao Sijukse. Ja doista ne mogu tu da nađem neku međusobnu vezu.

Džejn Šeteri se izgleda malo povratila od prvog šoka.

— Ali, šerife, o čemu vi to govorite? Kakva kola, kakav transport? Ništa ne razumem. Molim vas da budete precizniji. Moji kauboji su nastradali, kako kažete. Napali su ih i potukli Indijanci. Kakve veze moji nesrećno nastradali ljudi imaju sa tim prokletim transportom?

Šerif nije bio u stanju da pruži preciznije objašnjenje.

— To bih i ja voleo da znam. Poznajem vaše ljude. Oni su, istina, grubi momci, ali ni jednom od njih do sada nisam mogao da pripišem neko protivzakonito delo. Jedino mogu da pretpostavim da su čuli pucnje i tako krenuli prema visoravni.

Džejn odmahnu glavom.

— Tamo nisu imali šta da traže. Krdo je na zapadu. Razmislila sam o svemu; Malet i njegovi ljudi nisu imali potrebe da idu na reku. Đavo bi mogao znati šta su tamo tražili.

— Jedno je izvesno: da se nisu radi zadovoljstva tukli sa Indijancima — zaključio je šerif sa gorčinom u glasu. — Da ste samo videli kako ti jadni momci izgledaju.

— Ne pričajte mi više o tome — prekide ga Džejn užasnuta. — Sakupiću ostatak svoje momčadi i ispitati celu stvar.

Šerif umorno odmahnu rukom.

— Možete sebi da uštedite taj trud gospođice Džejn. Ja sam lično sledio tragove sve do granice oblasti. Do sada su o svemu obavešteni čuvari zakona u Linkolnu i Kerniju. Vest o užasnom događaju na

Ripabliken visoravni odaslata je telegramom.

Pošto je obavestio vlasnicu ranča o koracima koji su već preduzeti, šerif iz Topeke pogleda Holideja. Pokušao je da zaboravi sve što je osećao protiv ovog čoveka, i upitao ga gotovo ljubazno.

— Dok, vi ste bili i ostali jedini očevidac napada. Možda biste mogli da nam još malo pomognete? Možda ste nešto zaboravili da nam kažete?

Kockar je osetio da se čuvar zakona iz Topeke ne drži više tako neprijateljski prema njemu.

— Rekao sam vam sve što sam video — uzvratio je.

Belden klimnu razočarano glavom. U dubini duše bio je još uvek uveren da je Džordžijanac bio na neki način povezan sa tim prepadom.

— Sigurni ste da se niste prevarili? Ostajete pri tom da su to bili belci a ne Indijanci? Mislim oni koji su napali transport?

Holidej se jedva primetno osmehnu.

— Šerife, nemojte gubiti uludo svoje vreme. Ja sa napadom na transport nemam ništa.

Beldenovo podozrenje je ostalo. Bilo je, štaviše, pothranjeno ludom ljubomorom.

— Na šta ću ja da trošim svoje vreme, morali biste meni da prepuštite — rekao je ledeno, pa se obratio mladoj vlasnici ranča, Džejn Šeteri: — Mi ćemo se videti sutra u gradu. Poginule kauboje treba sahraniti.

Devojka jedva prevali preko usana.

— Biću tamo, šerife.

Čuvar zakona podiže uzde, uputi Holideju neprijateljski pogled, pa neodlučno okrete konja.

— Hoćete li sa mnom da se vratite u grad, Dok?

Zvučalo je to pre kao naređenje nego pitanje.

Holidej pogleda šerifa ispod oka.

— Budite bez brige, mister Belden, ja ću vam se javljati, kao što ste mi to naložili.

Šerif ljutito zari konju mamuze u slabine i odgalopira bez pozdrava.

Džejn Šeteri je posmatrala jahača sve dok nije zamakao iza brežuljaka. Tek onda je skrenula pogled prema Holideju. Oči su joj bile tamne i ozbiljne.

— Šta vi o celoj ovoj stvari mislite?

Džordžijanac sleže ramenima.

— Ona me se prosto ne tiče, Džejn.

— Ali vi ste na neki način bili tamo.

Holidej izvadi srebrni sat iz džepa kaputa i pogleda prema suncu. Tek pošto je vratio sat u džep, uzvratilo je devojci:

— Ja ni na koji način nisam bio tamo. Ponoviću još jednom. Napad sam samo slučajno video.

— Vi ste me rđavo shvatili, mister Holidej — branila se Džejn žučno. — Nećemo više o tome govoriti! Bolje da odjašimo do moga ranča, jer je već skoro podne.

*
* *

Ranč porodice Šeteri, od koje je još samo ostala lepa Džejn, ličio je na bogatu hacijendu u Meksiku. Sve zgrade, uključivši i pomoćne, bile su široke i belo okrečene, a dvorište ograđeno daskama premazanim terom.

Bogatstvo se odmah moglo uočiti i po ogromnim krdima goveda, po rasnim konjima u koralu i zelenim pašnjacima sa sočnom travom koji su opasivali ranč.

Sve je vodila žena, koja je ličila na dete.

Holidej pomože Džejn da sjaše. Kauboji su spremno prihvatili konje, rasedlali ih i odveli u koral.

Vlasnica imanja nije ušla u kuću. Pozvala je sve ljude koji su se tu zatekli, a onda pogledala svakog ponaosob, pre nego što im se obratila.

— Nastaće teški dani za vas. Dani puni napora i mukotrpnog rada. Malet i ljudi koji su bili sa njim doživeli su nesreću. Napali su ih Indijanci. Ubijeni su svi do jednog...

Kauboji nisu mogli da shvate ono što su upravo čuli.

Tresi Rok kuvar, stavi šaku na uho.

— Ali, gospodice, pa to nije moguće! Zbog čega bi ih Indijanci napali?

— Ne znam — uzvratila Džejn. — Nemojte sada mnogo pitati, nego se pobrinite za krdo. Ja ću pokušati da nabavim nove ljude, a do tada moramo sami da se snalazimo. Nemam drugog rešenja, no da prodam jedan deo goveda.

Kauboji su samo ćutke klimnuli glavama i vratili se svom poslu.

Dok Holidej je počeo da razmišlja o svemu.

Zar gospodica Šeteri nije još pret-hodne večeri u Topeki pregovarala o prodaji stoke sa dvojicom trgovaca? Da nisu možda ona dva mračna tipa nekakvim mahinacijama ubrzali zaključenje posla?

Sve je trebalo tek razjasniti.

Prošla je još jedna noć, a zatim još jedan dan...

*
* *

Počelo je time što je jelen netremice posmatrao logorsku vatru kaubojima čim se mesec zaklonio za oblak i ceo kraj obavila duboka tama.

Životinja je pripadala posebnoj vrsti jelena. Indijanci su ga nazivali vapiti. Onjušila je miris vatre, ponosito podigla glavu i carskim koracima krenula. U širokom luku je obišla i krenula prema severu, u pravcu reke Ripabliken.

Tamo u jednom gustom šipragu nalazilo mu se skrovište.

Za to vreme je kojot, ozleđena životinja sa samo tri noge, iza kuhinje Tresi Rokija pohlepno odvlačila govede kosti i zatrpavala ih u rupu. Kojot je uvek dolazio noću i hrmajući se šunjao oko zgrada, tražeći hranu. Toga je bilo u izobilju.

Kojot je dolazio, iako ga je jedne noći kuvar Tresi pogodio metkom u prednju šapu. Puščano tane jednostavno mu je otkinulo šapu.

Možda je životinja dolazila i zbog toga da nađe svoju izgubljenu šapu.

Ko zna? U svakom slučaju, kojot se uporno vraćao na mesto svoje nesreće.

U ovoj noći nije došao sam. Imao je društvo iako to ni sam nije znao. Pored kojota još dva bića šunjala su se dvorištem ranča. Nečujno, kao da hodaju po perju. Imali su tamna lica i svetle oči. Bleda mesečeva svetlost činila je njihovu kožu bleđom nego što jeste.

Bila su to dva Sijuks Indijanca. U rukama su nosili ratne sekire. Kao vuci, približavali su se zgradi, pripijeni uz tle i nevidljivi.

Ugledali su kojota. Zver je i njih nanjušila, spustila je kost iz kao ekser šiljastih zuba i podigla glavu.

Nisu dali kojotu prilike da zavija. Pre nego što je dovoljno razjapio čeljusti, oštrica noža mu se našla u srcu. Smrtno ranjeni kojot načinio je još dva-tri skoka, a onda se ječeći skljkao na zemlju. To je za ovu životinju možda predstavljalo spas. Neće morati više da noću tumara prerijom na tri šape.

Ubijanje kojota, te toliko omražene životinje ne bi bilo vredno pomena, da se iza toga nije krilo nešto drugo. Smrt ove zveri imala je svoju svrhu, svoj cilj.

Najverovatnije bi se sve drugačije odigralo da baš taj hromi kojot nije došao na ranč Džejn Šeteri da traži hranu. Njegov smrtni ropac čuo je jedan čovek. Stajao je na prozoru svoje sobe na prvom spratu i zamišljeno posmatrao preriju utonulu u san.

Dok Holidej.

Džordžijanac je do kasno uveče

sedeo sa Džejn u dnevnoj sobi a onda se povukao gore.

Zbog čega je uopšte i dolazio na ovaj ranč nije umeo sebi da objasni. Doveo ga je ovamo neki čudan predosećaj, neko šesto čulo. Mogao je da pretpostavi kakvo raspoloženje vlada u gradu, pošto su građani saznali na koji način su kauboji nastradali.

Nad njega se nadnela senka sumnje da je umešan u prepad na karavan. Ponašanje šerifa Beldena, jasno je upućivalo na to.

Holidej je čuo samrtničko krkljanje šakala i nagnuo se preko prozora.

Ugledao ih je!

Dve prilike koje su kao senka klizile preko tla i ubijenu životinju vukle u senku kuće.

Bili su to Indijanci. Holidej je mogao da ih razazna pri mesečevoj svetlosti. Trgao se. Za trenutak nije mogao da poveruje svojim očima. U magnovenju mu je kroz glavu proletelo ono što je čuo od šerifa Beldena o užasnom pokolju na visoravni Ripabliken.

Šta je sad ovo?

Šta se ovde uopšte odigrava?

Možda još jedan napad? Crvenokošci, međutim, nisu običavali da napadaju noću. Osim toga, teško je bilo poverovati da su se toliko mnogo milja udaljili od svoga rezervata.

Bilo kako bilo, ova dvojica Indijanaca morala su biti na neki način povezana sa napadom na transport.

Da Holidej možda nije bio osumnjičen za učešće u razbojništvu, verovatno bi se sada samo povukao u

sobu ili, u najboljem slučaju, alarmirao kauboje.

S obzirom na neprijatne okolnosti, učinio je nešto drugo. Obukao je kaput i preko njega pričvrstio opasač sa oružjem. Pre nego što je napustio sobu, još jednom je pogledao kroz prozor.

Sada je mogao da vidi samo jednog Indijanca. Stajao je na uglu kod kuhinje i motrio dvorište pod mesečinom.

Drugi Indijanac je nekuda nestao.

Holidej nećujno napusti sobu i kroči u tamni hodnik.

Bogata rančerska kuća utonula je u tišinu noći. Oprezno je sišao niz stepenice i prošao kroz predvorje. Vrata prema dvorištu bila su samo prislonjena.

Zar je drugi Indijanac već ušao u kuću? To mu se činilo neverovatnim, jer nije prošao ni pun minut od kako je video obojicu.

Holidej lagano otvori vrata koja su vodila na verandu zaklonio se u senku i strpljivo čekao.

Činilo mu se da tu stoji i vreba čitavu večnost.

Proteklo je samo pet minuta.

Ništa se nije dogodilo.

Dvourumio se šta da čini. Da nastavlja akciju sam ili da možda alarmira kauboje? Možda bi bilo dovoljno da probudi Džejn koja se u ovom trenutku nalazila sama u kući?

Ovako razmišljajući i dvoumeći se šta da čini, čuo je blizu sebe šum.

Holidej se prilepio uz zid i zauslavio dah.

Povijen, četvoronoške kao životinja jedan čovek se približavao ulazu.

Bio je to drugi Indijanac.

Prešao je verandu i zastao kod stepenica još jednom osluškujući. Upravo se spremio da zakorači i ode, kada se dogodilo.

Džordžijanac se stvorio pred njim pre nego što je čovek uspeo da uhvati vazduh. Teška drška „Linkoln” revolvera onesvestila ga je u trenutku. Udarac je bio žestok.

Dok Holidej ga je ostavio da leži, znajući da treba da protekne dosta vremena pre nego što se Indijanac osvesti.

Kockar se vrati u kuću i prođe kroz rpedvorje. Morao je da utvrdi da li se Džejn nešto dogodilo. Njena soba nalazila se u desnom krilu kuće.

U sobi mlade rančerke je još uvek gorelo svetlo. Prodiralo je ispod vrata.

Tiho je zakucao.

Iz sobe se čulo pomeranje stolice, koraci, a onda su se vrata otvorila.

Džejn je stajala pred njim raspuštene kose. Na sebi je imala tamnozeleni jutarnji ogrtač koji joj je do-sezao do članaka.

— Vi, Dok? — upitala je devojka iznenađeno.

— Izvinite gospođice — uzvрати Holidej. — Nisam hteo da vas uznemiravam, ali sam prilično uznemiren. Naime, pre nekoliko minuta učinilo mi se da sam u kući čuo neki čudan šum. Nisam siguran šta bi to moglo biti. Da niste možda imali posetu?

Lice lepe žene postade najednom odbojno.

— Šta hoćete time da kažete?

Holidej sleže ramenima. Situacija mu je bila više nego mučna.

— U stvari, ništa time nisam hteo da kažem. Možda sam se presto prevario.

Džejn mu pride bliže.

— Dok, ja mislim da ste vi moj poziv na ranč pogrešno shvatili.

Kakva vraška situacija! Nite hteo da bez razloga plaši devojku, tim pre što je pre kratkog vremena doživela šok zbog nesreće svojih ljudi. S druge strane, nije želeo da o njemu misli rđavo.

Prestao je da govori dalje o svojoj sumnji, pokušao je da reši problem na drugi način.

— Ujutru ću da odjašim sa vašeg ranča, gospođice.

Džejn je energično odbila.

— Nemojte uzimati moje reči k srcu, Dok. Nisam tako mislila.

— Sve je u redu, gospođice. Dakle, do sutra. Videćemo se ujutru.

Rekavši to, Holidej je napustio Džejninu sobu i izašao napolje.

Indijanac je još uvek ležao na tremu. Nije se ni pomerio s mesta. Holidej čučnu i naže se nad njega, a onda uspravi.

— Ti ćeš još neko vreme spavati, amigo — promrmrljao je sebi u bradu. Sada valja da zbrinem tvog crvenog brata.

Lakše reći, nego učiniti. Drugi Indijanac je uporno stajao na svom stražarskom mestu na uglu kuhinje i budno posmatrao dvorište obasjano mesečinom.

Džordžijanac ga je namamio lukavstvom. Obišao je kuću naokolo, a onda bacio kamačak crvenokošcu pred mokasine.

Istog časa Sijuks nestade kao senka. Ležao je na zemlji i prisluškivao. Tada je primetio prvi put belca.

Spustio je tomahavk pored sebe i izvukao nož iz pojasa. Gmizao je napred kao zmija.

Holidej je takođe primetio Indijanca. Znao je da mu se približava i čekao ga spremno.

Indijanac je bio brz.

Pošto je bio veoma mlad, mišići su mu bili jaki i čvrsti. Jednim skokom, na kome bi mu i panter zavideo, bacio se na Holideja. Sečivo noža sevnu na mesečini.

Crvenokožac bi sasvim sigurno pao pogođen metkom, da je Džordžijanac potegao kolt. Međutim, ni po koju cenu nije hteo da puca. Pavni Indijanac, iz plemena Sijuks, formalno je natrčao na žestok udarac drške revolvera.

Srušio se kao posečeno stablo.

Dok Holidej mu uze nož iz ruke. Imao je muke da izvuče hladno oružje iz ruke onesvećenog, jer ga je držao grčevito. Kockar se uspravi i oslušnu u noć.

Sve je bilo mirno. Prozor Džejn Šeteri je takođe utonuo u mrak. Ceo ranč je spavao.

Džordžijanac vrati oružje u futrolu, pa pogleda nepomično telo Indijanca.

Morao je veoma brzo nešto da preduzme jer su se mogli svakog časa osvestiti. Samo šta da radi sa njima? Kako da ih ukloni i učini bezopasnim?

Holidej je gledao oko sebe tražeći izlaz. Nije mogao vući odjednom

dvojicu. Isto tako nije mogao nepri-mećen da izvuče konja iz koralala.

Dakle, jedino rešenje je bilo da negde u blizini nađe mogućnost da ovu dvojicu skloni.

Iza kuhinje nalazila se šupa za alat. Mala drvena građevina bila je trošna, a krov na njoj gotovo uništen suncem, vetrom i kišom. Džejn Šeteri je odavno imala nameru da tu šupu sruši. Odlagala je to iz dana u dan, tako da je ova šupa, sklonu padu, i dalje ostala. Sada je trebala da posluži kao zatvor dvojici Indijanaca iz plemena Sijuksa.

Holidej je odvuкао jednog po jednog Indijanca u šupu, gde je našao i konopce da ih veže. Nije hteo da im stavlja krpe u usta.

To je moglo da pričeka dok se ne osveste.

Potrajalo je gotovo pola sata, pre nego što je prvi počeo da se pokreće. Pokušao je da se uspravi i tada primetio da su mu ruke i noge vezane.

Holidej odmah kleče pored njega, u desnici mu bljesnu jedan od dva niklovana kolta.

— Ako budeš pustio glas, crveni čoveče, poslaću te tvom velikom Manituu.

Sijuks se uvijao kao ranjena zmija na tlu. Uporno je pokušavao da se uspravi ali mu nije uspelo. Glava ga je užasno bolela od udarca.

Zvao se Šijegah i poznavao jezik belaca kao i ubijeni sin poglavice.

— Ko si ti, bledoliki? — pitao je grlenim glasom.

Holidej ga ledeno odmeri.

— Ko sam ja to ćeš saznati kasnije. Osim toga, ovde ja postavljam

pitanja, a ne ti. U stvari ne želim mnogo da saznam. Odgovori samo jedno! Šta vas dvojica tražite ovde na ranču?

Pošto se i drugi Indijanac osvestio, tražili su se pogledima, naprežući oči da prodru kroz mrak koji je vladao u šupi. Ništa nisu odgovorili.

— Ja sam vas nešto pitao momci? — ponovi Holidej nešto oštrije.

Dva Indijanca su počela da razgovaraju nešto na jeziku svog plemena. Bila je to žučna rasprava.

Džordžijanac nije poznavao jezik Sijuks plemena, ali je pretpostavljao šta su razgovarali.

— Prijatelji imate tačno minut vremena — rekao je tiho i uspravio se.

— Ja ću govoriti — odgovorio je Šijehal — ali nas prvo moraš osloboditi veza.

Džordžijanac se tiho nasmeja.

— To bi vam izgleda odgovaralo?

— Ako nećeš, ratnici Pavnija neće progovoriti ni jednu reč.

Pošto je video da trenutno neće dobiti nikakav odgovor, Holidej priđe vratima i osmotri dvorište obasjano mesečinom. Šta da počne sa ovom dvojicom? U svakom slučaju, mora da sazna šta su tražili noću na ranču.

— Ja ću vas odvesti u Topeku, prijatelji — nastavio je kockar. Ako se ne varam, pokrajinski šerif se veoma interesuje za vas.

Mlađi Indijanac je još jednom pokušao da se oslobodi veza i došapnuo nešto svom sunarodniku.

— Mi sa belim policajcem nemamo nikakva posla — uzvрати Šijehah

hladno. — On će nas osloboditi veza i pustiti da odjašemo.

— Možda, crveni čoveče, možda. No, vi ste zaboravili nešto veoma važno, a to je da sahranite belce koje ste skalpirali.

— Mi o skalpiranim bledolikima ne znamo ništa.

— Baš čudno, sinovi Pavnija se pod velom noći šunaju u dvorištu ranča, onog istog ranča na kome su radili kauboji dan pre toga ubijeni vašim sekirama.

Šijehah podiže glavu. Očigledno mu je padalo teško što je zarobljen i vezan.

— Jezik bledolikog je pogan, ono što on govori gola je laž, Pavni sa vama žive u miru. Sa onim što se desilo gore, na reci Ripabliken, naši ratnici nemaju ništa.

— Hyala, više nisam morao ni da saznam — uzvratio je hladno Džordžijanac. — Još jedno pitanje: Odakle znate da se to dogodilo baš na reci Ripabliken?

Šijehah je uvideo da je počinio veliku grešku. Gnevno je zario zube u usnu. Pošto-poto je morao da nađe načina da se izvuče iz ove zamke.

— Ono što se dogodilo znaju svi crveni ljudi u celoj pokrajini.

— A šta imate da tražite uopšte u ovoj pokrajini? — upitao je Holidej.

— To je naša stvar. Na to pitanje ne moramo odgovoriti bledolikom.

— Mogu da pretpostavim. Pre nego što budete obešeni progovorićete.

Iz Indijanca je progovorila vekovna mržnja:

— Doći će dan kada će ovaj kraj

biti ponovo naš, bledoliki. Kada taj dan bude došao, niko više neće znati tvoje ime. Kosti će ti se beleti rasure po savani. Razvući će ih vuci i oglodati...

Holidej se vrati u šupu.

— Možda bi bilo bolje, prijatelji, da nešto kasnije razgovaramo o mojim kostima, da vas dvojica neko vreme međusobno ne govorate.

Rekavši to, Džordžijanac im obojici stavi krpe u usta. Šijehah je pokušao da se odupre. Međutim, ruke nekadašnjeg zubnog lekara bile su jake i spretne. Za nekoliko minuta oba Indijanca bili su nemi kao ribe u reci Ripabliken.

Jelen, sakriven u žbunju nedaleko od reke, njušio je oprezno oko sebe. Nozdrve su mu bile vlažne i pune života.

Hromi kojot je iskrvavio u toj noći, njegov samrtni ropac dopro je do uha budnog i večitog opreznog čoveka. Sada je kojot ležao uz zid kuće bespomoćan, nepomičan i ukočen, u senci, tako da ga ni bleđa mesečina nije obasjavala.

Vreme je sporo odmicalo. Trebalo je još čekati da noć povuče svoje tamne koprene. Tek posle dosta vremena na istoku se pojavilo sunce okruglo i usijano i krenulo svojom putanjom na nebu bez oblaka nad Kanzašom.

Na ranču Šeteri je oživelo. Počeo je uobičajeni svakodnevni posao. Kauboji su napustili dvorište i odjahali kod goveda. Ranč su napustila jedna kola i pošla u Topeku da do vezu namirnice potrebne za sledeću nedelju.

Bilo je gotovo isto kao i svakog jutra.

Neupućenom čoveku i prolazniku sve bi ovo delovalo kao običan radni dan na bogatom ranču, na kome život teče svojom uobičajenom kolo-tečinom.

Ipak, nešto se promenilo u prostranom dvorištu Šeteri ranča. Nedostajali su Diki Malet, nadzornik i ostali ljudi. Nije više odjekivao Maletov oštar glas, niti su se orila naređenja.

Nije bilo ni Boba Rolinsa, izvanrednog strelca. Momci koji su toga jutra napustili dvorište, znali su da su njihovi drugovi mrtvi.

Jedino što niko nije znao, bila je činjenica da se na ranču nalaze dva vezana Indijanca.

* *

*

Dok Holidej je dugo razmišljao šta da čini, a onda je doneo odluku da napusti ranč bez pozdrava i odjaši u Topeku.

Ljubaznoj domaćici Džejn Šeteri ostavio je samo ceduljicu:

„Vratiću se danas popodne ili večeras, Holidej”

Dvojica zarobljenih Indijanaca bila su vešto vezana i učutkana, a njihovi konji smešteni u koral među još trideset drugih životinja.

Pošto su svi ljudi na imanju bili prilično uzbuđeni zbog pogibije svojih drugova, a osim toga imali daleko više posla nego obično, nisu stigli da primete da se u koralu nalaze dva strana konja.

Pre nego što je napustio imanje,

Holidej je još jednom navratio da obide Indijance. Gledali su ga svojim divljim očima punim mržnje i nemoćnog besa.

Nije se dugo zadržao u šupi. Samo im je pretresao džepove, proverio veze na rukama i nogama, a onda otišao.

Šta su Sijuks Indijanci mogli da imaju u džepovima? Kožno remenje, vrhove strela i možda nekoliko zrnevlja kukuruza, to je bilo sve.

Međutim, ova dvojica su u džepovima imala još nešto: dolarske novčanice, uredno složene i čvrsto umotane.

Holidej im uze novac i stavi ga sebi u pojas.

*
* *

Događaji poslednjih dana bili su tako neobični i zbunjujući da ljudski um nije lako mogao u sve to da pronikne i eventualno međusobno poveže. Iako je sve vreme puta upravo o tome razmišljao, ni oštroumni Dok Holidej nije uspeo da nađe crvenu nit i dovede stvari u vezu. Sudbina je htela da se na tom, relativno kratkom putu, od ranča Džejn Šeteri do Topeke, još štošta dogodi. Izgleda da je Džonu Holideju bilo predodređeno da ne može prevaliti ni sedam milja bez uzbuđenja, sukoba ili prepreka.

Prepreka na koju je Džordžijanac naišao na svome putu nosila je prezime Sotebi: Pinkas Teodor Sotebi, dugonja bledog lica, vodnjikavih očiju i izrazito prćastog nosa, koji tom licu nipošto nije pristajao.

Brada, koja mu je pokrivala gotovo polovinu lica, nije bila gusta. Ono što je takođe odskakalo na ovom licu bila je baš ta retka, riđa brada. Između obrva usekla mu se duboka bora, a oko očiju je imao takođe mnogo isprepletanih bora nalik na paukove noge. Ako se tome dodaju još i uglaste bore oko usana, Sotebi je jasno morao izgledati mnogo stariji nego što je bio. Imao je samo trideset i jednu godinu. Rodio se u Betvilu, u pokrajini Panola, u severozapadnom delu Sjedinjenih Država.

Otac ovog čoveka bio je učitelj u Betvilu i pre trinaest godina je samom sebi oduzeo život zbog za-bludelog sina.

Tada osamnaestogodišnji Pink Sotebi je na izlazu iz gradića silovao jednu devojkicu. Ovaj nesavesni mladić je imao „nesreću” da njegov zločin vide trojica građana, koji više nisu bili u mogućnosti da ga spreče. Iako mlad, Pinkas je veoma vešto uspeo da izbegne zasluženu kaznu blagovremenim bekstvom.

Put koji je prevaleo od Misisipija do Kanzasa bio je krcat avanturama, dovoljnim da ispune čitavu jednu knjigu. Krenuo je prvo u Tenesi, gde je u blizini Memfisa jednog petnaestogodišnjeg dečaka posle kraće čarke, teško ranio nožem. Nesrećni dečak je ostao paralizovan.

Sotebi se opet dao u bekstvo, ovog puta u pravcu zapada, u Arkanzas. Dokazano je da je u Hopsiju opet bio umešan u borbu noževima, posle koje je na razbojištu ostao jedan mrtav. Međutim, nije se moglo dokazati da je zločin počinio baš So-

tebi. Bez obzira na to, lupež je blagovremeno uhvatio maglu.

Putujući kroz državu Misuri ovaj razbojnik je za sobom ostavljao krvav trag. Počinio je niz nedela.

Na dan 17. decembra 1883. godine je posle jedne kavge i pijanke sa kaubojem Džekom Džefersonom ostao da leži na zemlji kauboj i to sa metkom u leđima, što se moglo okvalifikovati samo kao čisto ubistvo.

Način na koji je Pink Sotebi uspeo da umakne iz grada, predstavljalo je majstorsku veštinu koja mu je donela „slavu” na Zapadu.

Prevare na kartama smenjivale su krađe goveda, ucene, ranjavanja i prevare.

Kada je prešao granicu Kanzasa, ovaj razbojnik je uzeo novo ime. Izbor koji je učinio dokazivao je da ne poseduje baš mnogo mašte. Odabrao je ime Fin Skoti.

Pod takvim imenom, u jednom baru, u ulici Kanton u Topeki, upoznao je ženu, koja se zvala Meri Sands. Možda je ta žena i bila rođaka čuvene i ozloglašene žene pod istim imenom. Takva pretpostavka nije morala biti isključena, jer je Meri veoma vešto igrala poker i isto tako vešto rukovala nožem i revolverom.

Sličnost sa Skotijem, nekada Sotebijem, brzo je povezala ovo dvoje ljudi. Kada ih je šerif iz Topeke prognao iz grada pod sumnjom da varaju na kartama, ovaj zločinački par je odlučio da malo prečešlja okolinu Topeke. Kako su to mister Skoti i misis Sand podrazumevali,

ubrzno su saznali farmeri u okolini grada. Skoti se predstavljao kao putujući prorok, neka vrsta propovednika, dok je on svojim zamršnim proročanstvima privukao svu pažnju žena na farmama i proricao im ispunjenje svih želja i srećan život, njegova prijateljica bi krala po kući sve što bi joj došlo do ruku.

Međutim, već posle trećeg proročanskog pohoda izazvali su sumnju kod farmera Džemsa Godarda. On ih je oružjem oterao sa svoga imanja. Plen im je bio prilično oskudan. Možda bi ono što su pokrali i moglo da im potraje duže, da se nisu svake noći šunjali po periferiji Topeke i u ozloglašanim krčmicama ukradeni novac pretvarali u viski. Zbog toga su vrlo brzo ostali bez ičega. Razbojnički par je grozničavo smišljao šta bi mogao da izabere kao narednu delatnost. Podstrek za što bržu akciju dala im je sveža, vlažna noć koju su proveli u polusrušenoj poljskoj kolibi. Sedeli su i dogovarali se šta da preduzmu, ali im ništa zgodno nije padalo na pamet. Osim toga, prethodne večeri nisu imali čime da kupe viski, pa je zbog toga raspoloženje oboje bilo krajnje loše.

Meri je sedela na velikom kamenu i zagnjurila lice u šake. Bila je sve pre nego lepa. Uzano lice, upale oči, jaka brada, debele usne. Iako samo dvadeset devet godina stara, izgledala je prilično jadno, jer je raspusni i neuredni život ostavio tragove na njenom licu.

Gustu smeđu kosu vezala je trakom na temenu, a crni šešir širo-

SVAKE SUBOTE

VAJAT ERP

**AVANTURE LEGENDARNOG ŠERIFA DIVLJEG
ZAPADA**

kog oboda navukla nisko na čelo. Nosila je svetlosmeđi kožni prsluk sa resama, i sivu bluzu i uzane pantalone, kao muškarac. Ovo joj je uostalom i pristajalo, jer se nije mogla pohvaliti ni ženstvenošću, ni oblinama. Da je, na primer, kratko podsekla kosu, vrlo lako bi je mogli smatrati muškarcem. To je još više bilo istaknuto načinom na koji je nosila revolver. Pljuvala je kao vozač kočije, a psovala kao kauboj.

Namrštena izraza lica, sedela je i piljila pred sebe u zemlju, gunđajući sve vreme na svoga partnera sa kojim se povezala, jer je navodno on počinio veliku grešku.

Prebacivala je samoj sebi što je toga momka do te mere precenila! Samo njegovom krivicom bila je prognana iz Topeke i smela samo noću da se prikrada do ozloglašanih i zapuštenih krčmica na periferiji grada. Da nije bilo Skotija, mogla je sada da uživa u Topeki i živi na račun drugih.

One večeri, kada je Skoti imao izuzetnu kockarsku sreću i kada je zaradio lepu sumu dolara, drugačije je mislila. Bila je oduševljena njegovom igrom i sasvim, bez razmišljanja, spontano, postala mu partner. To partnerstvo donelo joj je i neprijatnosti. Skotija nije baš tako često služila sreća, pa je ona svoje dobitke morala da deli sa njim.

Pljuvala je na zemlju i proklinjala šerifa i celu onu „bandu u gradu“, koja je natovarila ni krivoj ni dužnoj ovu nevolju na vrat.

Meri Sands nije naravno ni pa-

dalo na pamet da ona za bilo šta snosi krivicu.

Iako je u ovom trenutku mislila da je izabrala lošeg partnera, čoveka koji je suviše ozloglašen, ni Meri Sands baš nije imala mnogo čistiju savest od svoga pratioca. I za njom je podignuta poternica u državi Misuri. Pre pola godine je u Springfieldu upoznala nekog starijeg vlasnika bara, i to veoma dobro. Tog starca su jednog jutra našli mrtvog u krevetu sa drškom noža koja mu je virila iz grudi. Baš toga dana Meri Sands nestala je iz Springfielda. Samo zahvaljujući činjenici da je u Springfieldu živela pod drugim imenom, mogla je ovde u Kanzasu, za razliku od svoga partnera, da živi pod pravim imenom. Oboje su sada sedeli ispred polusrušene poljske kolibe izrazito zle volje.

Između njih je uskoro izbilo sukob, kakav je između ovakvih osoba neminovan. Prva je svađu započela Meri svojim od duvana i viskija hrapavim glasom.

— Nadaјmo se da će ti uskoro nešto pasti na pamet, Fin.

— Meni? Otkud sada to? Ja, naime, ovaj put očekujem ideju od tebe.

— Zašto baš od mene?

— Zato što si sada ti na redu.

— Ja?

— Da, jasno.

Žena se nakašlja a onda otpljuna.

— Reci mi, da nisi možda sanjao nešto loše o svojoj poslednjoj ženi, staro momče? Kome treba da zahvalimo za progonstvo iz Topeke, ha?

— Ne valjda meni — uzvrat
Skoti besno i uspravi se.

— Ovo je već previše, pseto jedno!

— Šta li ti je danas, sovuljago? Nisi odavno dobila nijednom preko zuba, zar ne?

— Šta? — Žena skoči kao oparena i počne da sikće na svoga partnera. — Ti se, čačkalico, usuđuješ mene da vređaš?

Skoti mrzovoljno odmahnu rukom i htede ponovo da se spusti na kamen pred kolibom. Izgleda da je bio do te mere mrzovoljan da nije hteo ni da se svađa.

— Ostavi me na miru, kozo.

— Koza? — Razjarena žena se zaleti i pljunu Skota. — Čini mi se da ti mene još dobro ne poznaješ.

— Meni je dovoljno ovoliko koliko znam!

— Poganče!

— Smrdljiva ćurko!

Meri Sands se povuče nazad i maši za revolver.

Skoti se grohotom nasmeja.

— Verovatno si umobolna. Ako odmah ne baciš tu pucaljku, zavrneću ti taj tvoj prljavi vrat.

Na to žena izvadi iz futrole svoj „smit-veson“ revolver kalibra 38, i upeni ga na partnera. Glas joj je bio prigušen dok je govorila:

— Da li bi mi možda rekao šta me može sprečiti da ti u tu tvoju šuplju glavu ne ispalim metak?

— Bacaj tu pucaljku, očerupana gusko!

— Bedna pijanduro, gmizavče,

koga žene izdržavaju, ustreliću te i ispričati šerifu da si me napao.

— To će biti samo razlog više za smeh u gradu. To kako si ti mene „napala“ videli su mnogi momci u Fulton baru, momci koji su te sigurno bolje poznavali.

— Šta se to usuđuješ, šupljoglavče! — brecnula se žena.

— Razmetljiva ženturačo! — uzvratilo je Skoti i dalje nemarno zagledan u savanu.

Spretnim pokretom ruke žena je otkočila revolver.

— Sada ćeš otutnjati, dronjavko!

— Droljo!

Na ženinom licu razlilo se avetinjsko bledilo. Ako je postojala na svetu reč, koja je duboko pogađala, bila je upravo ona koju je Skoti izgovorio.

Oko usana joj se pojavio grč, a oči su opasno sevale kao u ludaka.

— Ustaj, Skoti! — rekla je jedva čujno.

— Zbog čega?

— Treba da ustaneš, jer ja želim da vidim kako padaš.

Na razbojnikovom licu zaigrao je lukav, podmukao osmeh. Nagnuo se napred, kao neko ko želi da ustane. Podupro se o tle, a onda zgrabio punu šaku prašine i zemlje i munjevitio bacio napred. Peščana zemlja pogodi nepripremljenu ženu po sred lica i napuni joj oči. Skoti se u jednom skoku našao kraj nje i dva puta je žestoko ošamario. Ona instinktivno počela prema napadaču i dokopa ga. Tako ga je žestoko pritisnula da je klonuo na kolena. Odmah je potegao revolver.

— Prokleta ženo, platićeš mi!

Meri još nije mogla jasno da razabira stvari oko sebe, jer su joj oči bile pune peska. Ipak, mogla je da nazre kao kroz maglu da Skoti iznenada spušta revolver i gleda mimo nje u preriју. Bila je iznenađena.

Neki priјavi trik? Oprezno se bacila u stranu.

— Ne mrdaj! — opomenu je Skoti. — Eno tamo napred nailazi jahač.

— Da me možda ne blefiraš?

— Zaveži i sagni se.

Ni sama svesna toga zašto je poslušala Skotija, zgrčila se koliko je mogla.

— Jedan čovek na vrancu — čula je glas svoga partnera. — Znaš li nekoga u Topeki ko jaši vranog ždrepeca?

Odmahnula je glavom.

— Hajde, Meri, brzo natrag u kolibu.

Žurno su puzali prema kolibi. Tek kada su bili unutra, Skoti se uspravio, a onda između dasaka poljske kolibe posmatrao drum u pravcu okuke koja je vodila od Šeteri ranča. Žena je stajala tik iza njega. Oboje su u magnovenju zaboravili neprijateljstvo i opasnu situaciju u kojoj su se još trenutak ranije nalazili. Meri je napregnuto pokušavala da preko Skotijeveг ramena vidi drum.

Jahač je bio čovek u tamnom odelu. Sedeo je na konju prav kao sveća.

— Hej, ko je to, poznaješ li ga?

— došapnuo joj je razboјnik.

Meri Sands je sada mogla jasnije da vidi.

— Ne — uzvratila je tiho, a onda joj oči zasvetleše. Hej, pa to je... pa to je...

— Spas — dopuni Skoti njenu rečenicu. — Znam, hajde, napolje! Zaustavi ga na neki način, pokušaj da ga domamiš ovamo bliže kolibi. Smisli nešto brzo, inače je stvar propala!

Žena istrčala iz kolibe, baci pogled prema jahaču pa se zatrčala na drum.

— U pomoć! — vikala je još iz daleka, spotičući se još nekoliko koraka, a onda pala. Ležala je nepomično u visokoj travi.

Skoti je motrio na drum i čekao reakciju jahača.

Ovaj je zaustavio konja, kliznuo iz sedla i pošao prema ženi.

— Dobro izvedeno — promrsi razboјnik sebi u bradu, kada je iz kolibe mogao da utvrdi da se žena tako bacila na zemlju da su njene izlizane čizme pokazivale pravaа kolibe. Na taj način prinudila je jahača da okrene kolibi leđa, ukoliko želi da joj vidi lice. Znala je da nijedan čovek neće nekome ko je iznenađena pao propustiti da iz bliza pogleda lice.

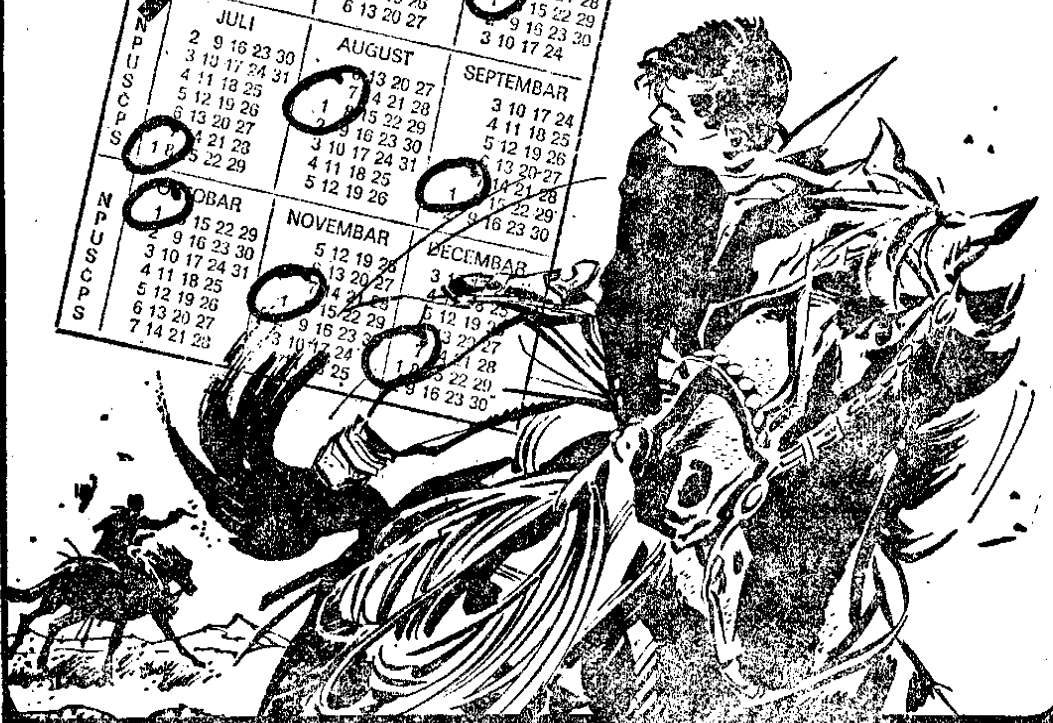
Računica ubice Sotebija, odnosno Skotija, pokazala se tačnom. Brzim pokretom izvadio je revolver iz futrole i proturio ga kroz pukotinu između dve trošne daske. Brižljivo je nišanio u strančeva leđa, a onda krajnje lagano povukao obarač.

Onda se dogodilo! Stranac se tako munjevito okrenuo da je metak iz njegovog revolvera brže stigao do

SVAKOG 1. U MISLOU CRTANI ROMANI

1972
BESTSELLER

JANUAR			FEBRUAR		
G C P S	5 12 18 25 6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29	2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25	6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25
MART			APRIL		
N P U S C P S	2 9 16 23 30 3 10 17 24 31 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 8 15 22 29	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27	5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25	6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25
MAY			JUNI		
N P U S C P S	2 9 16 23 30 3 10 17 24 31 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 8 15 22 29	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27	5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25	6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25
JULI			AUGUST		
N P U S C P S	2 9 16 23 30 3 10 17 24 31 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 8 15 22 29	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27	5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25	6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25
SEPTEMBAR			OKTOBAR		
N P U S C P S	2 9 16 23 30 3 10 17 24 31 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 8 15 22 29	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27	5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25	6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25
NOVEMBAR			DECEMBAR		
N P U S C P S	2 9 16 23 30 3 10 17 24 31 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 8 15 22 29	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27	5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25	6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25

kolibe, nego Skotijev metak do druma. Strelac iz zasede je samo okrznuo strančev rukav. Stranac je bio očigledno bolji strelac. Metak iz njegovog revolvera kalibra 45 pogodio je tačno u otvor između dveju dasaka i oborio Skotija.

U trenutku kada se stranac naglo okrenuo, žena je skočila sa zemlje i izvukla iz pojasa dug, oštar nož.

Ni Meri Sands nije imala sreće. Naprotiv. Ovaj razbojnički par je bio izuzetno malerozan. Čovek koga su izabrali za svoju žrtvu bio je neko kome je ta uloga najmanje pristajala.

Dok Holidej!

Instinktivno, Džordžijanac zamahnu šakom kao sečivom i pogodi ženu u jagodičnu kost. Meri Sands se zanesse unazad. Uprkos svemu pokazalo se da je i u ovom opasnom trenutku sačuvala prisebnost. Teturajući se unazad uspeła je da potegne revolver.

Zagrmeo je pucanj, a za njim prodoran krik. Dok Holidej skoči na ženu, baci je na zemlju i oduze joj oružje. Pošto je razoružao, grubo je podigao, a onda je gurao ispred sebe kao štit, idući prema kolibi.

Iako je desna ruka pakleno bolela, žena je razbojniku vikala iz sve snage:

— Pucaj, Fin, raznesi ga!

Brzim koracima Džordžijanac se približavao kolibi gurajući ispred sebe ženu i štiteći se njenim telom. Kada su ušli, ugledali su čoveka kako leži na zemlji.

— Hajde, ulazi — naredio je. Po-

što se opirala, pritisnuo je i gotovo zavrnuo ruku.

Čovek na zemlji izgledao je tako užasno, da se čak i ovoj prevejanoj i prekaljenoj ženi okrenula utroba. Holidej je ugurao u čošak, a onda se nagnuo nad ranjenika, kome je desna polovina lica od krvi bila pretvorena u bezobličnu masu. Brzim pokretima razoružao je razbojnika, skinuo mu maramu i obrisao krv sa lica. Kada se uspravio sreo je pogled pun mržnje.

— Samo je onesvešćen. Metak ga je ozbiljnije okrznuo. Preživeće.

Izenada žena razrogači oči i otvori usta. Kao okamenjena ukipila se u uglu kolibe i piljila u stranca. Gde li je samo videla to lice? I to ne davno? Nije ga videla lično, nego njegovu sliku! Ah, da na jednoj poternici. Ne, to je bilo u novinama! Pre nekoliko nedelja. Sada joj se u sećanju vratila sasvim jasno objavljena fotografija. To isto lice oštih crta, tvrde, svetle oči, uglasta brada i negovani brkovi. I na fotografiji taj čovek je nosio blistavo belu košulju i crnu mašnu.

— Dok Holidej!

Prevalila je to ime preko usana iako nije želela.

— Tačno, gospođo — uzvрати Džordžijanac ledeno. Imali ste sreću što sam danas u ordinaciji primao umobolne, dostojne sažaljenja. — Nastavio je u oštrijem tonu: — Ne bih se sada s vama duže zadržavao, no do večeri ću još jednom navratiti ovamo. Nadam se da ćete vas dvoje do tada iskupati sebi rake.

Pošto je to kazao, okrenuo se i izašao. Zveckanje Holidejevih srebrnih mamuza kidalo je ženi nerve. U napregnutom iščekivanju pratila je taj zvuk sve dok nije zamukao, a onda se još neko vreme čuo samo još topot kopita.

Tek nekoliko minuta kasnije napregnutost je popustila. Istrčala je napolje i obišla kolibu. Holidej je već otišao. Iza njega je ostao samo oblak prašine, koji se video daleko u pravcu jugoistoka. Škrgućući zubima, ponovila je još jednom njegovo ime:

— Dok Holidej!

Ovoga puta joj se u glasu osećalo i izvesno divljenje. Oborila je pogled i posmatrala ruku. Džordžijančev metak ostavio je dubok krvavi trag između kažiprsta i srednjeg prsta.

Osećala je kako joj noge otkazuju poslušnost. Pošla je posrćući prema kolibi i na ulazu se naslonila na trošno drvo vrata.

Utom se pokrenuo i čovek koji je do tada nepomično ležao na zemlji.

— Hej, Meri, šta se dogodilo? Obrisao je lice a onda osetio da mu je ruka vlažna. Pogledao je i utvrdio da je krvava. Prokletstvo, ta zver me je pogodila. Ustrelilo me je!

Prezriv osmeh zaigra na ustima žene.

— Na žalost nije. Naleteli smo na nekog s bržom rukom...

Pošto je razbojnik saznao šta se zapravo dogodilo, zaboravio je na gnev a i žestok bol u glavi. Zamo-

tao je povredu komadićem košulje. Odjednom mu se veoma žurilo da što pre ode oдавде.

U tome se potpuno složio sa ženom. Ni Meri Sands nije želela da ovde ostane ni minuta duže. Zavila je maramom povređenu ruku, a onda zajedno sa svojim partnerom napustila kolibu.

— Oružje — promrsi Sotebi iznenada. — Prokletstvo, on nam je sve oduzeo!

— I meni je oduzeo oružje — uzvratila je žena ravnodušno i nesigurnim koracima krenula prema mestu na koje je namamila Džordžijanca. Pogledom je pretraživala tle. Bio je to uzaludan trud, jer je Džordžijanac temeljno obavio posao.

Meri se okrenula i ugledala Sotebija pred kolibom. Dakle, to je ono do čega su došli: bez novaca, bez oružja, posle nepromišljenog napada na čoveka kojeg su suviše potcenili. Išli su jedan kraj drugog ćutke u pravcu zapada, prema Kori planinama, u čijoj okolini savana nije tako pregledna.

Ni tamo, međutim, nisu ostali, nego su nastavili dalje. Ime čoveka na koga su, na svoju nesreću, naleteli gonilo ih je sve dalje i dalje.

Posle ovog nemilog događaja nikada više nisu viđeni u okolini Topeke.

*
* *

Džordžijanac je nastavio put posle prekida od nekoliko minuta i podmuklog napada nedaleko od

poljske kolibe. U rano prepodne stigao je u Topeku. Pratili su ga mračni pogledi. Čuo se žagor a kada je Holidej sjahao pred šerifovom kancelarijom, počele su glasne primedbe.

— Zašto tog momka jednostavno ne obesimo! — uzviknuo je mršavi ridokosi čovek. Bio je to zanatlija Tul Frenser, najmračnija i najpodmuklija osoba u celom gradu.

Holidej ostade da stoji kraj svoga konja i okrete se prema čoveku koji je to kazao. Pogled njegovih plavih očiju bio je tvrd kao čelik.

Frenser instinktivno uvuče glavu u ramena kao kornjača u oklop kad oseti opasnost. Brzo se povukao iza leđa nekog plećatog građanina, koji se tu zatekao, a onda šmugnu u poprečnu ulicu.

Međutim, Tul Frenser nije bio jedini koji je Holideju pozeleo sve drugo izuzev čaše dobrog brendija. Svi su videli kako je ušao u šerifovu kancelariju i potajno priželjkivali da ga Belden više odande ne pusti.

Ljudi nisu znali kome da pripišu krivicu za napad na karavan. Uostalom, bili su krajnje zbunjeni: te u pitanju su Indijanci; te beli razbojnici, te ovo, te ono. Osni su izabrali najjednostavnije, da krivicu pripišu jednostavno Holideju. To je Džordžijanac znao. Znao je uostalom i mnogo više, no u tom trenutku ništa još nije mogao da dokaže.

Džo Belden ga je pogledao oštro i neprijateljski. Nije očekivao kockara. Proveo je mučnu noć. Nije ni trenuo. Prevrtao se u postelji mis-

leći na Džejn i ovog prokletog stranca. Sada, kao za pakost, evo toga mučitelja iz snova lično.

— Šta hoćete? — upitao je šerif odsečno.

Dok Holidej provuče stolicu do pisaćeg stola i sede.

— To pitanje bih ja vama, u stvari, trebalo da postavim. Vi ste taj koji mi je naložio da mu se javim.

Belden se usiljeno nakašlja. U neprilici šta da kaže, počeo je da trlja oči. U svakom slučaju nije izabrao baš najprikladniji način da započne razgovor.

— Ako ovde neko treba da postavlja pitanja, onda sam to ja.

Džordžijanac ležerno pripali cigaretu i tek pošto je povukao nekoliko dimova, nastavi:

— Jesam li vas ja već jednom upitao da li ste bili u vojsci?

Belden udari pesnicom u sto.

— Da, pitali ste me i opet vam odgovaram da vas se to uopšte ne tiče gde sam ja bio. Vi ste za mene jedan dripac.

Kockar se naže nad pisaći sto i prekide svoga sabesednika oštro:

— Ako smem dao bih vam jedan dobar savet: nemojte govoriti dalje, imam slabe nerve i ne mogu da garantujem...

Džoa Beldena ništa više nije moglo zaustaviti:

— Da biste vi i šerifa metkom izbacili iz čizama, revolverašu.

Džordžijanac lagano ustade sa stolice. Lice mu je bilo ledeno i mirno.

— Možda bi bilo bolje kada bih ovo prokletu osinje gnezdo napustio. No, u tom slučaju bi govorili

da sam pobjegao od šerifa koji se zove Džo Belden. Možda to i ne bi bilo tako loše kad taj isti Belden ne bi širio razne glasove, mislim na moju štetu, kako bi prikrrio sopstvenu nesposobnost.

To je za čuvara zakona iz Topeke bila kap za prelivanje. Kao da ga je izbacila opruga, skočio je iza pisaočeg stola.

— Prokletstvo, vi sebi suviše dozvoljavate. Budite srećni što vas do sada nisam zatvorio...

— Dozvoljeno vam je da pokušate — uzvratite Holidej hladno.

Belden ljutito isturi bradu.

— Znači li to, mister Holidej, da biste se vi branili?

— Svakako.

Šerif duboko udahnu vazduh.

— Ja sam i slutio da je sve ono što se o vama govori istina. Vi se, dakle, ne biste libili da pucate na čuvara zakona.

Holidej klimnu potvrdno glavom.

— Da, ukoliko se radi o šerifu koji nije više sasvim normalan.

Džo Belden je pobledio kao kreč. Na licu mu se pojavile crvene fleke. Stegao je pesnice i divlje udarao njima po stolu.

— Budite srećni što sam šerif, jer bih vas u protivnom golim pesnicama sabio u zemlju. Jedno vam obećavam: neću ni prstom mrdnuti ako vas budu ustrelili.

— Od vas to niko nije ni tražio.

— Da, znam. Kralju svih revolucija nije potrebna pomoć. On stoji sam sa svoja dva ubitačna kolta, nema prijatelja jer je sačinjen od leda, jer se svako u njegovoj blizini

zamrzava. Takva će mu i smrt jednog dana biti, hladna, usamljena i otuđena. Niko se o njemu neće raspraviti, a mnogi će biti srećni što se nalazi tri stope ispod zemlje.

Belden je naglo prekinuo svoju besedu. Na to ga je prinudilo Holidejevo ukočeno lice.

Džordžijanac je gledao mimo nje, kroz prozor, napolje. Kako je samo bio u pravu ovaj čovek. Doista je usamljen i svoju tešku sudbinu nosi sam. Belden je govorio o smrti. Da, tako je, o jednoj otuđenoj hladnoj smrti. Jedna stvar je, međutim, ovom šerifu bila nepoznata: on Holidej nije strahovao od te smrti. Očekivao je znajući da je ona uz njega i sedi sa njim u sedlu dok kao odbačen od svih jaši savanom. Ne govoreći ništa, prošao je pored Belden i prišao prozoru dok su mu mamuze tiho zveckale.

— Jeste li sada gotovi?

Belden se gnevno počeo iza uha. Ljutio se što je ovom Holideju uspeo da ga izbaciti iz njegove poslovne ravnoteže i mira.

Pošto je uzalud čekao odgovor, Holidej nastavi:

— Treba da govorim s vama šerife.

— Pa onda govorite — promrsi Belden mrzovoljno.

— Dolazim sa Šeteri ranča.

Čuvar zakona je osetio kako ga ispunjavaju gnev, jad i ljubomora. Dakle, ovaj stranac je proveo čitavu jednu noć kod Džejn. Šta se sve može u jednoj noći dogoditi!

Kamo sreće da nije ni dolazio u

Topeku. Svuda gde bi se pojavio donosio je nevolju i nesreću.

— Poznato mi je da ste se ušunjali na ranč.

Holidej se okrete i uputi Beldenu pogled pun sažaljenja. U stvari shvatio je šta se u duši ovog čoveka dešava.

— Ja se tamo nisam ušunjao, Belden, nego sam pozvan. Međutim, druge dve spodobе su se tamo ušunjale.

Šerif iznenađeno podiže glavu, a oči mu potamneše.

— Možda ona dva bedna trgovca stokom?

— Njih nisam video.

— Do sto đavola, ko je onda u pitanju?

— Dva Sijuks Indijanaca.

Belden proguta pljuvačku, a onda udari pesnicom o sto.

— Govorite li to ozbiljno? Šta je sa Džejn? Da li joj se nešto dogodilo?

Holidej odmahnu glavom.

— Njoj se ništa nije dogodilo.

— Šta su ti crvenokošci hteli?

— Kad bih znao!

Belden je nervozno grizao donju usnu.

— Ovo je iz časa u čas sve luđe. Prvo ti prokleti momci iskasape kauboje, a sada još hoće i ranč da napadnu. Jeste li ih uhvatili, ili su uspeli da umaknu?

— Nisu mogli da umaknu.

— Znači, kauboji su ih ustrelili.

— Kauboji o tome nemaju pojma.

— A Džejn?

— Ni ona — uzvratila Holidej. — Niko o tome nema pojma izuzev vas i mene.

Belden podozrivo odmeri Džordžijanca.

— Hoćete li time možda da kažete da ste sami sredili onu dvojicu crvenokožaca?

Holidej pomalo povređen odmahnu glavom.

— Nisam ih sredio. Obojica su živi.

— Čoveče, jeste li ljudi? Gde ste te opasne pse ostavili?

— Leže vezani sa krpama u ustima u jednoj trošnoj šupi na ranču.

Belden priđe Holideju i stade ispred njega. Prosto nije mogao da poveruje u ovo što je upravo čuo. Zar je ovom čoveku doista uspelo da sam savlada dvojicu Indijanaca.

— Da li je istina ono što ste mi rekli? — upitao je žustro.

Holidejev glas je postao mukliji.

— Do sada još nisam imao potrebe da lažem, šerife.

Belden je nervozno koračao s kraja na kraj kancelarije. Tek posle izvesnog vremena ostao je da stoji naslonjen na pisači sto.

— Zašto napolju na ranču niste nekome to kazali? Džejn treba upozoriti.

— Ja sam pak smatrao da ženu ne treba bez potrebe plašiti.

Belden bespomoćno raširi ruke.

— Ali ona to naprosto mora da zna. Šta će biti ako crvenokošci ponovo dođu.

— To bi, šerife, morala biti vaša briga. Neka neko neupadljivo motri na ranč i stražari.

— Da li biste mi, mister Holidej, objasnili kako da to izvedem. Ja sam ovde sam.

— To znam. No vi u svakom slučaju morate obavestiti guvernera. On će vam staviti vojnike na raspolaganje.

Šerif kiselo razvuče lice.

— Ne pominjte te plavokaputaše. Ljudi iz doba indijanskih sukoba su odavno otpušteni iz vojske, a momci koji sada nose uniformu pucali su samo na papirne mete.

Holidej je jedva uspeo da prikrije osmeh. Gotovo svi čuvari zakona u Sjedinjenim Državama imali su nešto protiv plavokaputaša. Možda manje protiv običnih vojnika, nego protiv oficira.

Džordžijanac pripali drugu cigaretu.

— Ako želite da zaštitite gospođicu Šeteri, nemate drugog izbora ni mogućnosti.

— Prokletstvo, vi ste u pravu! — promrsi Belden. U međuvremenu je gotovo zaboravio podozrenje koje je gajio prema Holideju. Razgovarao je sada s njim kao sa partnerom.

— Zašto tu dvojicu crvenokožaca niste doveli ovamo?

— Dovešćemo ih čim padne mrak.

— A šta ako se u međuvremenu oslobode i odmagle?

— Bez brige, dobro su sređeni.

Džon Belden je zamišljeno posmatrao svoga sabesednika. Malo se oporavio od prvog uzbuđenja.

— Dok, šta vi u stvari smerate? Tvrdili ste, zar ne, da sa celom stvari nemate ništa.

— Sa kojom stvari?

Šerif nije imao kud.

— Sa napadom. Zbog čega se on-

da brinete o Džejn i crvenokošcima?

— Upravo zbog toga što nemam nikakve veze sa napadom, iako razni ljudi u Topeki tvrde suprotno.

Šerif se ujede za usnu. Shvatio je. Holidej nastavi:

— Razgovarao sam sa Indijancima.

— Prokletstvo, zar oni govore engleski?

— Jedan od njih. Međutim, nisam baš bog zna šta izvukao. Znam da su Pavní iz plemena Sijuksa i znaju za napad.

— Ako ih samo dokopam i strpam u svoju čeliju, iscediću ih kao limunove.

Holidej baci opušak kroz prozor.

— Čini mi se da vi, šerife, ne poznajete dobro Indijance. Mogao bih da prihvatim opkladu da iz njih nećete izvući ni jednu jedinu reč.

Šerif je morao da da za pravo Holideju. Dovoljno dugo je živio na Zapadu pa tako i poznao neshvatljivu upornost i žilavost crvenokožaca. Dopustili bi da budu živi spaljeni a da pri tom ne razvuku ni lice. Njihova bezgranična mržnja prema belcima, učinila ih je samo još žilavijim, tvrdim i ogorčenijim.

— Onda ih možemo odmah obesiti.

— Veću grešku, Belden, ne biste mogli počinuti.

— Kako sada da ovo shvatim? Ovom šljamu je mesto na vešalima, ukoliko neće da govori.

— Govoriće — tvrdio je Holidej — samo ih moramo na to naterati lukavstvom.

— Kakvim lukavstom?

— Moramo naći čoveka koji poznaje jezik Sijuksa, možda nekog starog vojnika ili vodiča. Tog čoveka još danas moramo naći.

— Ja, istina, ne znam šta vi smerate, ali takvog čoveka poznajem. Francuz je i vrlo malo zna naš jezik. Dugo je živio kod Sijuksa gore, na visoravni. Tamo Indijanci imaju svoje svete kamenolome.

— Onda toga čoveka nađite i zatvorite ga.

Belden je gledao Holideja ne shvatajući, a onda se kucnuo po čelu.

— Izvinite, Dok, da li ste već možda danas navraćali u salun ili možda kod vas nije sve u redu?

— Kod mene je sve u redu — uzvрати Holidej mirno. — Tog čoveka ćete zatvoriti pre nego što dovedemo dvojicu crvenokožaca. Francuz mora da vas proklinje i grdi u prisustvu dvojice Indijanaca, onda u toku noći...

Džo Belden se prvi put široko osmehnu. Shvatio je.

— Na tu pomisao uopšte nisam došao — priznao je iskreno. — Koliko Anrija poznajem, neće odbiti. Za flašu viskija učiniće sve. Guverner može da nam prevede šta je Anri čuo od Indijanaca. Koliko je meni poznato, on je jedini u gradu koji govori francuski.

— Nije nam potreban nikakav guverner — preseče ga Holidej. — Ja znam taj jezik.

— Onda je sve u najboljem redu.

Džo Belden je zadovoljno trljao ruke.

— Ništa još nije u redu — umi-

rivao ga je Holidej. — Čeka vas dosta posla. Prvo morate da se pobrinete da vojnici čuvaju ranč.

— To ću odmah urediti. Tom prilikom ću mu ispričati i za dvojicu crvenih pasa...

Holidej ga prekide pokretom ruke.

— Ne morate primiti savet od mene, niti postupiti prema mojim predlozima. Ipak saslušajte me. Nemojte pominjati guverneru dvojicu zatvorenika. Nikome nemojte ništa pominjati dok god ne saznamo više. Guverneru možete samo reći da vam da jedan eskadron kako bi za nekoliko dana čuvali grad.

— Ako ne pomenem nikakav jak razlog, neće mi dati ni jednog jedinog vojnika.

— Imate razlog i te kakav!

— A taj bi bio?

— Pa crvenokošci su se dokopali brendija. Sigurno će ga piti, a onda treba strahovati da će da podivljaju i napuste rezervat. O to se guverner ne može oglušiti.

— Možda ste u pravu. Pokušaću na svaki način. Kako mislite da dalje treba da teku stvari?

Džo Belden uopšte nije primetio da je iznenada počeo da prima sve savete od ovog omraženog čoveka, poslušno kao pomoćnik od svoga šerifa.

— Trebalo bi da napustite grad čim padne mrak i jašite prema Šeteri ranču. Možemo da se sretnemo tamo gde se drum ukršta sa železničkom prugom.

— A odatle da idemo po Indijance?

Holidej odmahnu glavom.

— Ja ću biti tamo sa dvojicom Indijanaca.

— Vi hoćete sve sami i neprimeno da izvedete? — upitao je Belden zabrinuto.

— Tako je bolje.

U šerifu opet planu iskra sumnje. Da li ovaj Holidej hoće namerno da ga drži dalje od Džejn i ranča?

Džordžijanac je čitao šerifove misli kao iz otvorene knjige. Bilo mu je žao ovog čoveka.

Dok Holidej je u međuvremenu prilično upoznao Džejn. To nije bila žena koja bi uzela Džo Beldena za muža, čak kada bi posedovao i sto hiljada goveda.

— Odjahaću tamo i sam ih izvesti, jer jedan čovek manje upada u oči od dvojice. Hteo bih još popodne da odem na ranč, kako bih se u pristojno vreme pozdravio sa gospođicom Šeteri.

Belden pogleda Holideja ispod poluspuštenih kapaka.

— Treba li to da znači da više nećete posećivati ranč?

— Tako bi se moglo reći — uzvratiti Holidej. — Ne bih išao ukoliko to ne bude neophodno, a u tom slučaju bih poveo i vas.

— To je vrlo ljubazno od vas — uzvratiti šerif, gorko se osmehnuvši. Ponovo ga je obuzelo osećanje besmislene ljubomore. Njega Džejn još nikada nije pozvala. Stalno je morao da izmišlja izgovor kada bi hteo da poseti ranč i pri tom često imao neprijatno osećanje da se lepa devojka u sebi smeje na njegov račun.

— Ima još nešto o čemu bih želeo da govorim sa vama, šerife.

Zanet u mračne misli Belden ga nije dobro čuo.

— Šta ste rekli Holidej?

— Hteo sam da govorim sa vama o onoj dvojici tobožnjih trgovaca.

Belden je odmah postao radoznao. I ta dvojica su se muvala oko Džejn.

— Sam đavo zna šta dve skitnice smeraju sa Džejn Šeteri.

— To ću već saznati — rekao je Holidej uvereno. — Od kada su u Topeki?

— Ima već nedelju dana, ali to nije ono zbog čega lupam glavu. Stavio bih na kocku svoj kolt da sam tu dvojicu lupeža češće viđao ali ne mogu da se setim kada i gde.

— Jesu li još uvek u gradu?

Belden potvrdi.

— Mislim da jesu. Jednog sam nedavno video. Vraćao se od lekara.

— Onda je i drugi tu. Znate li nešto bliže o njima?

— Na žalost ne. Da je jednom od njih juče uspelo da puca na vas, obojica bi sedela iza rešetaka. Šerif je time nesvesno priznao da je Holidej postupio ispravno.

— Kada bih samo znao iz koga razloga su hteli da vas ubiju? Da ih možda ne poznajete, Dok?

Holidej se tiho nasmeši.

— Ne verujem. Da je on mene poznavao sigurno ne bi pokušao da puca.

Džordžijanac je izrekao surovu istinu. Čovek koji poznaje Doka Holideja ne bi tek tako, bez razmišljanja pucao na njega, čak i da mu je zakleti neprijatelj.

— Da, možda ste u pravu. Možda čak i nije hteo da puca na vas.

— Otkočio je oružje.

— Prokletstvo, znam da je tako bilo. Sam će đavo prokljuviti šta se to iznenada odigrava u Topeki.

— Prokljuvićete vi to, bez brige.

Džo Belden, pogleda Holideja ljutito. Nipošto mu nije odgovaralo da baš ovom čoveku mora da se obraća za pomoć. Osim toga, potajno se nadao da će Džordžijanac uskoro napustiti grad.

O tome, međutim, nije moglo biti govora. Džordžijanac nipošto ne bi napustio grad u kome se za njega tvrdi da je drumski razbojnik. Hteo je po svaku cenu da tu, ljagu opere sa svoga imena. Uostalom, da toga nije bilo, još jutros bi okrenuo leđa Topeki.

— Idem sada šerife. Malo ću osmotriti onu dvojicu trgovaca. Nego kako se oni zvaše?

— Haris i Čester — spremno uzvratila Belden. — Nemojte se upuštati u neko puškaranje. Bilo mi je dovoljno ono za početak, Dok.

Holidej se odvoji od prozora, držeći ruku na kvaki.

— Vi to nećete verovati, šerife — rekao je tiho — ali istina je: nikada ja nisam počeo pucnjavu.

Pritisnuo je kvaku, otvorio vrata i prekoračio prag.

Vrata su se s treskom zatvorila za njim.

Kada je Džordžijanac stupio u salun „Sastanak”, neki od gostiju nisu znali kako da se ponašaju.

Prvi među njima Džoe Palmer, vlasnik lokala. Stajao je iza šanka i procedio psovku kroz zube kada je ugledao kockara.

— Ovog nam je sam đavo poslao u Topeku.

Tobožnji trgovci Haris i Čester bili su takođe tu. Ovaj put sedeli su bez svojih „dama”.

Lice ranjenog trgovca bilo je bledo. U toku noći mesni lekar mu je izvadio metak. Česteru se još uvek prevrtala utroba kada bi se setio te operacije.

Kada je ugledao Holideja hteo je da skoči sa stolice, ali ga obazrivi Haris grubim trzajem prikova za stolicu.

— Jesi li poludeo? — prosiktao je na svoga prijatelja.

Čester je netremice pratio Holideja pogledom.

— Poslaću ga u pakao, budi u to siguran!

— Okanućeš se toga — uzvratila mu Haris tiho, ali odlučno. — Znaš dobro da nam je taj čovek još potreban.

— Prokletstvo, ti si u pravu. Smem da se kladim da će nam on natovariti još nevolja na vrat.

— Ne bi nam mogao veću uslugu učiniti do da napusti Topeku.

— Očigledno na to i ne pomišlja.

Dok Holidej se u međuvremenu smestio za jedan sto. U salunu je zavládala tišina. Džoe Palmer nije pokazivao nameru da posluži Džordžijanca. Pomerio se tek kada ga je ovaj pozvao.

— Viski, krčmaru!

Na okruglom licu kao pun mesec nije bilo osmeha kada je spustio čašu na Holidejev sto. Nije mogao da odagna uverenje da je ovaj stranac na neki način kriv za njegovu nesreću i gubitak.

Holidej je prevideo taj grubi, neljubazni stav krčmara. Ispio je viski i pružio praznu čašu debeljku.

— Možete mi doneti još jednu.

— Nadam se da možete da podnesete toliko viskija, iako inače uvek pijete brendi.

— Vaša briga za mene je dirljiva.

— Sada imate dovoljno i brendija, uostalom — promrsio je Palmer ustajući od stola.

Holidej je odmah skočio na noge i u dva koraka se stvorio uz Palmera. Uhvatio ga je za ramena i zaustavio.

— Mislim da bi za vas bilo daleko zdravije da svoje duhovite primedbe zadržite za sebe.

Uplašeni krčmar promeni boju i dobi napad kašlja. Kesice ispod očiju mu pomodreše, a pogled mu osta prikovan za drške Holidejevih revolvera. Konačno, kada je uspeo da uhvati vazduh, rekao je žustro:

— Vi nemate prava da tako postupate sa mnom, mister. U svom lokalu mogu da govorim šta hoću.

— U zabludi ste, Palmer. Ako me glasno za nešto osumnjičite morate to i dokazati. Tako, a sada budite ljubazni i donesite mi flašu viskija, pa da vidimo mogu li ga podneti.

Pustio je krčmara i okrenuo se prema svom stolu.

Palmer je bez reči doneo poručenu flašu i spusti je pred kockara.

Dok Holidej se maši za džep da bi izvukao novčanicu. Pri tom je sasvim zaboravio da kod sebe ima i novac koji nije njegov. Tako se dogodilo da je sada u ruci upravo držao novčanicu oduzetu dvojici crve-

nokožaca. Spustio je tuđi novac na sto i hteo da izvuče svoj novčanik.

Džoe Palmer odmahnu rukom.

— Da imate još novaca u to ne sumnjam, rekao je posebno naglašavajući ove reči, a onda brže-bolje šmugnu iza šanka u sigurnost.

Holidej natoči čašu pića i ispi je. Hteo je da vrati novac Indijanaca u pojas, ali je posle kratkog oklevanja odmotao svežanj i zamišljeno ga posmatrao sa svih strana.

Ko je mogao da taj novac dâ Indijancima?

Izenada se kockar trže. Na jednoj od novčanica bilo je ispisano nekoliko slova, doduše, nečitko. Pošto se mučio nekoliko trenutaka da razabere, pročitao je: Haris.

Haris!

Tako se zvao tobožnji trgovac stokom.

Da li to ima neke međusobne veze?

Bilo je sasvim moguće. S druge strane, međutim, u Sjedinjenim Državama bilo je mnogo ljudi koji su se zvali Haris. U svakom slučaju bilo je čudno da se baš ova novčanica našla u džepu Indijanca koji se šunjao u toku noći oko ranča Šeteri.

Holidej neupadljivo pogleda prema stolu za kojim su sedela dva trgovca. Čester i Haris su sagli glave, približili se jedan drugom i šaputali.

Holidej bi u ovom trenutku žrtvovao mnogo štošta kada bi mogao da čuje razgovor dvojice trgovaca.

Nešto kasnije Čester je ustao od stola i ukočenim koracima prošao mimo Holideja do šanka. Tamo je

ispio čašu viskija a onda napustio lokal.

Ubrzo zatim Holidej je mogao da vidi trgovca kako jaši niz glavnu ulicu.

Nekoliko trenutaka kasnije i kockar je napustio salun i uputio se prema svom konju. U stvari želeo je da vidi u kom pravcu je Čester odjahao napuštajući grad. Kako ne bi pobudio sumnju, otkao je sa sedla svoju malu crnu torbu i vratio se u lokal kao da je zbog torbe i izlazio.

Čester je otišao prema jugu, a na jugu se nalazi Šeteri ranč.

Kao da se ništa nije dogodilo, Holidej se vratio ponovo za svoj sto. Odlučio je da ne ostaje dugo, jer je želeo da prati Čestera. Neka sam đavo zna šta bi se moglo još na tom ranču odigrati.

Samo što je odlučio da ustane od stola, kad se dogodi nešto sasvim neočekivano. Drugi trgovac, Haris, ustade od svoga stola i priđe Holidejevom.

— Mogu li na trenutak da razgovaram sa vama, Dok? — upitao je učtivo.

Džordžijanac ga odmeri na svoj tipičan način, od pete do glave.

— Govorite.

Haris nogom privuče stolicu i sede.

Džordžijanac skloni svoju torbu da ne smeta Harisu. Bio je veoma radoznao i napregnuto je iščekivao šta će mu Haris reći, ali se to po njemu nije moglo primetiti. Lice mu je bilo hladno i odbojno kao i uvek.

Za to vreme Haris je nestrpljivo i zbunjeno otkopčavao i zakopčavao

dugmad na svom kaputu. Očigledno mu je padalo teško da započne razgovor.

— Hteo sam da govorim s vama povodom Čestera, Dok.

— I?...

— Vi, uostalom, znate šta se sinoć dogodilo?

— Ne pada mi teško da se toga setim, mister Haris. Mislim da ste ta ko zovete?

— Da, zovem se Haris, Dok — spremno uzvratil trgovac i nastavi: — Čester doista nije imao nameru da puca na vas, samo je previše pio. U takvom stanju ima običaj da pravi slične šale.

Holidej je mogao da pročita u očima svoga sabesednika da je ispričao gomilu laži.

— Zar se to u vašim krugovima naziva šala, mister Haris?

— Verujte mi na reč, Dok — nastavio je uporno Haris. — On nipošto ne bi pucao na vas. Kako bi uostalom i mogao? Mi smo miroljubivi trgovci.

— Zar ti miroljubivi trgovci otkoče oružje iza leđa nekoga kada se nalazi u gužvi?

Prevejani Haris podiže ruke i napravi nedužan izraz lica.

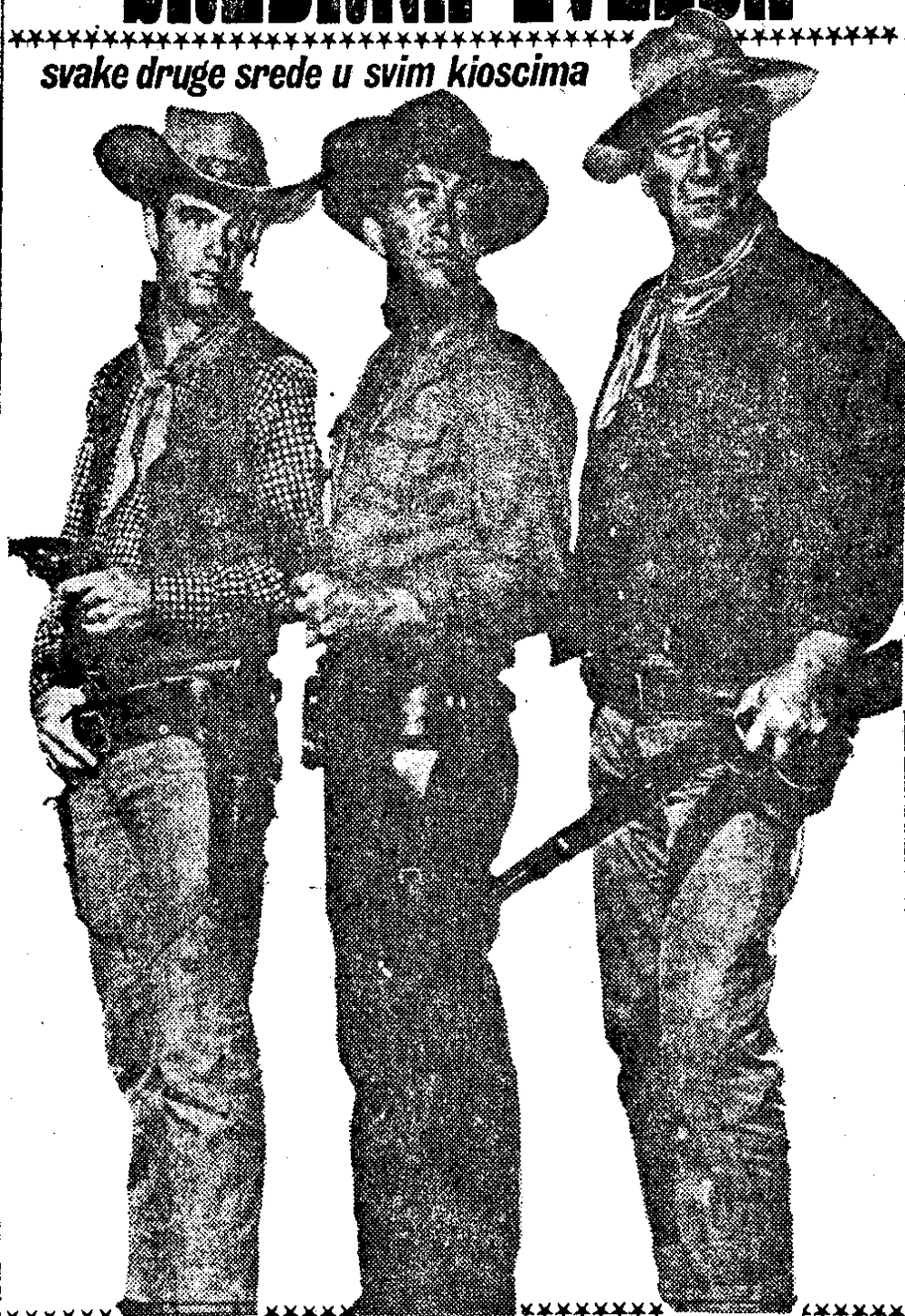
— Vi očigledno nećete da mi verujete, Dok, ali to je gola istina. Možda bi šale radi i načinio rupu u tavanici, ali ništa više od toga.

— Vi valjda znate, Čester, da je vaš partner mogao tu šalu i životom da plati?

— Da, znam, naravno, a i on je to uvideo. Samo sam ovo želeo da vam kažem.

SREBRNA ZVEZDA

svake druge srede u svim kioscima

Šta li ovaj momak smera i kakvu prljavštinu priprema, razmišljao je Holidej. Zašto su hteli da se na neki način obezbede od njega obojica i šta uopšte žele od njega.

Za to je pstojavao jedan jedini odgovor, bar po Holidejevom uverenju. Znali su da je video napad, a i razbojnika na sivom konju.

Dalje nije bilo teško donositi zaključke. Ova dvojica su znači imali vezu sa napadom na transport. Holidej je postepeno i postupno sastavljao lanac, ali je ipak nedostajalo još nekoliko beočuga. Na primer, kako su Indijanci došli do novca i šta ih je nagnalo da napadnu transport?

Da li je to bila puka slučajnost i neočekivan splet okolnosti? Da li su možda Indijanci povelili sobom prave razbojnice, a poubijali nedužne kauboje?

Dalje, bilo je sasvim nejasno šta su crvenokošci imali da traže na ranču Šeteri. Bilo bi logično da su posle ovog napada na najbrži mogući način pobjegli natrag u svoje rezervate.

Dok Holidej izvuče novčanicu sa ispisanim imenom iz džepa. Nešto mu je sinulo. Pružio je novčanicu tobožnjem trgovcu.

— Ovu novčanicu sam juče našao na pločniku. Tada još nisam

znao da se zovete Haris. Pretpostavljam da ste vi izgubili novac.

Sada je Haris bio potpuno zbunjeno. Nije znao šta da kaže i šta sve ovo znači? Pun podozrenja upitao je:

— Kako vam je uopšte palo na pamet da sam ja izgubio novac, mister Holidej? To se svakome moglo dogoditi. Odmah je ustao sa stolice.

I Holidej je takođe ustao od stola i formalno poturio čoveku novčanicu pod nos.

— Mislim da ste vi izgubili, jer na njoj piše vaše ime.

Haris je u pravom smislu reči bio smeten. Prihvatio je novčanicu, dobro je pogledao, a onda se izveštačeno nasmejavao.

— Prokletstvo, doista, je moja! Znate, Dok, ja ponekad imam običaj da ispisujem svoje ime na novčanicu. Veliko vam hvala, mora da mi je ispala iz džepa.

Holidej samo klimnu glavom i pomisli: sada si moj.

Trgovac čušu novac u džep.

— Dakle, još jednom veliko hvala, mister Holidej.

Vratio se do svoga stola obhrvan podozrenjem. Nešto mu je u ovoj stvari bilo sumnjivo. Ipak, znao je tačno da je ovu novčanicu nekada posedovao.

I Džordžijancu je bilo jasno da se

baš ta novčanica nekada nalazila u Harisovom džepu. I ne samo to. Znao je, na primer, šta znači imati običaj ispisivati ime na novcu. To je bio poznati mangupski trik. Ova dvojica su radila zajednički. Obično bi dolazili u grad odvojeno. Jedan bi ušao u trgovinu, kupio neku sitnicu i platio je krupnom novčanicom, a onda odmaglio. Tada bi se pojavio drugi i obavio kupovine, plaćajući novčanicama od deset dolara. Nedužni trgovac je namera-
vao da vrati, normalno, kusur metalnim novcem. E, tada bi počela igra. Varalica je tvrdio da je na tezgu spustio krupnu novčanicu. Nastala bi žestoka prepirka i najzad bi šerif bio dozvan u pomoć. Uveravao je čuvara zakona da mu je običaj da na krupnim novčanicama ispisuje svoje ime. Tada bi, naravno, savesni čuvar zakona pregledao kasu i — našao novčanicu.

Ova dvojica tobožnjih trgovaca upravo su izgledala kao varalice i lopovi koji se bave takvim trikovima.

Ipak, Holideju još uvek nije bilo jasno kako se novac našao kod Indijanaca. No, počeo je da naslućuje.

Obruč je bivao sve tešniji, a beočuga koji nedostaju sve manje.

*
* *

Džordžijanac je stigao na ranč u kasno popodne. Želeo je odmah da obiđe dvojicu zarobljenika, ali za to nije imao mogućnosti.

Džejn Šeteri ga je videla kako nailazi. Sedela je na tremu u stolici za ljuljanje. Pred njom je na malom okruglom stočiću ležao buket šarenog prerijskog cveća i cedulja koju je Holidej toga jutra ostavio.

Devojka nije ustala kada joj je Holidej prišao. Uzela je buket sa stola i položila ga u krilo, osmejujući se.

— Mnogo volim cveće, mister Holidej — rekla je tiho, a onda mu pružila svoju nežnu ruku. — Dakle, od reči ste. Šta vas je to tako iznenada odvuklo u grad?

Džordžijanac se nasloni na stub verande i pripali cigaretu.

— Trebalo je da govorim sa šerifom. Znate i sami da mi je naložio da se javljam.

— Znam. Kako sada stoje stvari? Je li se umirio?

— Ne verujem. Ni ostali ljudi u gradu se nisu umirili. Hoće pošto-poto da me obese.

— Ja sam vas upozorila, Dok, ali vi mi niste hteli verovati. Nemojte više jahati u Topeku, suviše je opasno.

— Možda ste u pravu. Došao sam ovamo u stvari samo da se pozdravim.

Spustila je pogled.

— Mora li to biti još danas? Tako sam usamljena. Odjašite sutra. Mnogo štošta ste doživeli i videli, Dok, mogli biste mi pričati o tome.

— Ono što bih mogao da pričam o Džonu Holideju, vi verovatno već znate, Džejn. Tome nema bog zna šta da se doda.

Okrenuo se i uperio pogled prema koralu.

Izenada se trgao.

Prokletstvo, zar tamo ne stoji sivac sa tamnom mrljom na čelu? Da, to je baš taj konj, odmah ga je prepoznao. Konačno, ovakve životinje se retko viđaju.

Džordžijanac se upola okrete prema mladoj ženi i upita kao uzgred:

— Zar vi niste zadovoljni svojim životom? Pa vi imate sve što bi čovek samo mogao da sanja. Zdravlje i novac, lepu kuću, divne konje...

Džejn ga je pogledala svojim tamnim, sanjalačkim očima.

— Zar vi verujete da bogatstvo može da učini čoveka srećnim? Doista imam sve, a i moji konji mnogo mi znače. Volim ih više no ljude.

— To su doista divni konji, naročito sivac — naglasi Holidej, ponovo posmatrajući koral.

— Za njega bih dala čitavo malo bogatstvo.

— Zar on ne pripada vama? — pitao je Holidej pretvarajući se nezainteresovanim.

Bogata rančerka je koketnim pokretom ruke zabacila kosu.

— Na žalost ne. Pripadao je Diki Maletu, mom nadzorniku, koji je sa njim želeo da oplemeni rasu. — Devojka prekide u pola priče, ustade sa stolice i iznenađeno pogleda prema koralu. Kako je taj sivac dospeo ovamo? — uzviknula je s nevericom. — Pa Belden mi je rekao da je moj nadzornik mrtav, a sada evo njegovog konja u koralu?

To je istina bilo veoma čudno. Holidej je upravo razbijač glavu ovim pitanjem, ali ni do kakvog zaključka nije došao.

— Možda je krenuo na put sa nekim drugim konjem?

Džejn energično odmahnu glavom.

— Malet se nikada ne odvoja od te životinje. Kada sam jednom htela da jašim sivca, morala sam dugo da moljakam. Ona dva trgovca stokom su mi ponudila ogromnu sumu za tu životinju. Izgleda mi čak da su više bacili oko na sivca, nego na moja goveda.

— U svakom slučaju, veoma čudno — zaključio je Holidej.

— U pravu ste, Dok — saglasila se vlasnica ranča. — Čak, više

nego čudno. Na žalost životinje ne umeju da govore. Nego palo mi je nešto na pamet: sivac ne dozvoljava nikome da ga jaši. Možda mu je uspelo da prilikom napada umakne.

To je Holidej znao bolje, ali nije kazao. Zbog čega, ni samom mu nije bilo jasno. Nije mario da sumnjiči bilo koga ko mu je predstavljen kao vredan i marljiv kaubojski. Ako već nekoga glasno sumnjiči uvek se trudio da za to ima opipljiv dokaz. Zbog toga je prihvatio Džejninu pretpostavku.

— Najverovatnije ste u pravu, gospođice. Ali kada ga je Malet jahao morao je da bude osedlan. Sada, međutim, nema sedla na leđima. Ostaje još zagonetka kako je uopšte dospelo u koral.

Džejn je ponovo sela. Laktove je spustila na krilo a svoju lepu glavu zaronila u šake.

— Da, kako je ušao tamo? — počela je zamišljeno. — Za to postoji samo jedno objašnjenje: sivac je izvanredan skakač. Može bez jahača da se prebaci preko ograde. Ali gde je sedlo?

Samo što je to izgovorila a Holidej iza sebe začu neki šum. Oprezno se okrenuo i poluspuštenih kapaka posmatrao fasadu kuće.

Jedan od prozora bio je otvoren. Mora da je šum odande dolazio. Zazvučalo je kao prigušeno kašljanje.

Zbog čega je Holidej u tom trenutku pomislio baš na Čestera, ni samom mu nije bilo jasno. Da se taj lupez nije možda ušunjao u kuću i smera neko novo razbojništvo?

Džejn Šeteri ga prekide u razmišljanju.

— Čini mi se da i za nedostatak sedla postoji objašnjenje: Belden je rekao da su moje ljude napali Indijanci. Koliko znam, crvenokošci jaše bez sedla, pa mora da su ga skinuli s konja. Možda je i sivac posle zbacio lopova.

— Možda ste u pravu — uzvratio je Holidej ovog puta istinski ravnodušan. Sivca je video u Topeki, sa uzdama i sedlom a na leđima ove životinje nipošto nije bio Indijanac. To je bar video sopstvenim očima. U tom trenutku zanimalo ga je nešto drugo daleko više.

— Kako stoji stvar sa vašim govedima, gospođice? — upitao je. — Jeste li u međuvremenu zaključili posao?

Džejn gotovo odsutno podiže glavu i pogleda Holideja.

— Goveda? A da, vi mislite na prodaju. Da, sada mi ništa drugo ne preostaje. Nije lako naći nove kaubojske. Čester je bio ovde popodne. Rekao mi je da je Haris nameravao da razgovara sa vama, njemu samom je to bilo suviše neugodno.

— Haris je govorio sa mnom, tač-

no — uzvрати Džordžijanac otegnu-
to.

— I? — upitala je Džejn Šeteri.

— Ništa više. Hteo je da se izvi-
ni u Česterovo ime.

— Onda je ta stvar recimo u re-
du.

Ništa nije u redu, gospođice Šete-
ri. Naprotiv, sve počinje da biva
zamršenije i zamršenije, mislio je
Holidej iako to nije rekao.

— Pa, recimo da je tako, gospođi-
ce — uzvratio je. — Poznajete li vi
tu dvojicu već duže vremena?

— Poznajem ih od ranije. Moj
otac je s njima imao neke poslove
na istoku. Da budem preciznija,
znam od ranije njihova imena, ali
ih do sada nikada nisam videla. Za-
što vas to interesuje?

— Ne interesuje me, gospođice
Šeteri; postavio sam pitanje tek
onako.

Džejn Šeteri ustade sa stolice. Po-
novo je zavodnički zabacila ride-
plavu kosu preko ramena.

— Ja sam izgleda veoma rđava
domaćica, doktore Holidej. Nisam
vam ponudila ništa ni za jelo ni za
piće. No, odmah ću to ispraviti. Se-
dite, molim vas, ja sam za tili čas
nazad. Hoću da izdam neka naređe-
nja. Moja kuvarica je crnkinja s Ju-
ga i raduje se kad imam goste. Ka-
že da sam uvek sama i zbog toga

premalo jedem. Sigurno će nam
pripremiti nešto ukusno.

Otišla je s verande, njišući boko-
vima. Gospodarica moćnog ranča bi-
la je prava lepotica i svesna te či-
njenice. Bila je najprivlačnija žena
u pokrajini, žena koja je naterala
šerifa iz Topeke da provodi noći bez
sna.

Holidej je ostao sam na verandi.
Podbočio se rukama o ogradu tre-
ma i posmatrao crveno nebo obasja-
no zalazećim suncem.

Sa pašnjaka su se upravo vraća-
li prvi kauboji. Rasedlavali su ko-
nje i terali ih u koral, gde se već
nalazio sivac i dva indijanska ko-
nja. Pošto su to obavili uputili su se
prema kuhinji kod Tresi Roka. Ovaj
je upravo završavao večeru. Ispred
kuhinje je stajao dugačak sto od
grubo istesanog drveta i dve uzane
klupe. Ovde su kauboji obedovali
kada je vreme bilo lepo.

Ove večeri bila je pripremljena
pečenica. Međutim, ljudi je nisu je-
li s apetitom. Istina, pojeli su ono
što im je bilo u tanjirima, ali ovo-
ga puta Tresi Rok nije dobio poh-
vale za svoju kuvarsku veštinu.

Momci su mislili na svoje neka-
dašnje drugove iskasapljene toma-
hvkama Pavni Indijanaca na ka-
menitoj visoravni nedaleko od re-
ke Ripabliken.

SVAKE SUBOTE

VAJAT ERP

**AVANTURE LEGENDARNOG ŠERIFA DIVLJEG
ZAPADA**

Jelo kao da im je zastajalo u grlu. Očigledno im nije prijalo.

Tresi Rok je stajao raskoračen na pragu svoje kuhinje. Budno je pratio izraze lica kauboja i ljutito upitao:

— Zar je pečenica bila presoljena?

Kauboji nisu odgovorili. Ustali su čutke i uputili se u spavaonicu.

Holidej je mogao da ih shvati. Ono što su čuli bilo je sasvim dovoljno da izgube dobro raspoloženje.

Proteklo je deset minuta i Džejn Šeteri se vratila na verandu. Sleđila je Crnkinja debela kao bure. Lice joj je zračilo ljubaznošću.

Stala je ispred Holideja i lako se naklonila.

— Dobro veče, masa — rekla je piskutavim glasićem, a onda doterala stočić sa točkovima.

Tu je bilo svega: vina, hladnog pečenja, raznih salata, jaja. Ni u restoranu u Bostonu ne bi bilo bolje servirano.

Boston!

Ime ovog grada, natera Holideja da se strese. Kakvo divno mesto na obali Atlantika. Odatle je krenuo na Zapad i počeo da živi besmislenim životom, unapred osuđenim na propast.

Pokušao je svim silama da odagna sumorne misli. Seo je za sto kraj

Džejn. Crnkinja je u međuvremenu otišla.

Sedeli su čutke. Put večernjeg neba upravo je letela ševa izvodeći svoju divnu pesmu. Kako bi samo moglo biti lepo ovo veče, kako lepo i puno mira. No, mira u Topeki nije bilo, ni u Topeki ni u pokrajini.

Holidej je jeo vrlo malo. Sve vreme je posmatrao uporno lice lepe Džejn. To mu, međutim, nije pomoglo da sazna više.

Sunce je lagano klonulo prema zapadu i ustupalo mesto gustom, tamnom plavetnilu.

Kada je Holidej hteo da podigne čašu u kojoj je bio razblažen viski do ušiju mu dopre topot kopita. Neki jahač se najverovatnije udaljavao sa ranča.

Džordžijanac okrete glavu i pogleda preko dvorišta. Odatle, sa trema, mogao je da vidi drum za Topeku, ali se tamo jahač nije pojavio. Mora da je napustio ranč jašući preko pašnjaka.

— Je li to bio neko od vaših ljudi? — upitao je Holidej.

Džejn ga pogleda iznenađeno.

— Na koga to mislite?

— Zar niste čuli topot kopita?

Vlasnica ranča sleže ramenima.

— Nisam čula, ali je moguće da je neko od mojih ljudi krenuo u grad. Mogu da se pouzdam u njih.

Vraćaju se uvek pre ponoći, a sledeći dan su na svom poslu.

Posle kratkog oklevanja Dok Holidej ustade sa stolice. Popravio je kaput, obišao skroz i stao ispred devojke.

— Mislim da je vreme gospođice Džejn.

I ona je odmah ustala.

— Možda ste u pravu, Dok. Svakome u životu jednom dođe vreme, trenutak kada mora da ode.

Džordžijanac je posmatrao mladu ženu ispod oka. Njene reči su mu zvučale nekako tužno i razočarano.

Sunce je završilo svoju putanju za taj dan, a nebo sasvim potamnelo. U koralu je zarzao konj. Možda je to baš bio sivac. Ševa se spustila sa neba i sletela u žbun nedaleko od bunara.

Holidej pruži mladoj ženi ruku.

— Možda se više nećemo videti. Želim vam sve najbolje u budućnosti.

Krenuo je niz stepenice, a onda dugim gipkim koracima prešao dvorište i odvezao svoga konja sa prečke ispred kaubojske kuće. Lagano se vinuo u sedlo, okrenuo ždrepcu i korakom napustio dvorište.

Džejn ga je sve vreme posmatrala. Kockar se nije više okrenuo; prosto je odjahao u mrak koji je us-

koro progutao njegovu vitku priliku.

•
• •

Dva crvenokošca su čula ispred šupe korake čoveka koji se šunjaao. U njima se pojavi iskra nade. Možda je to neko iz njihovog plemena ili neko od kauboja.

Bili su gorko razočarani.

Šunjaao se Dok Holidej. Pošto se pozdravio sa vlasnicom ranča obišao je u širokom luku ranč. Njegova hladnokrvnost i smelost nije imala granica. Uspeo je čak i da izvuče iz koralu indijanske konje. Ostavio ih je nekoliko stotina jardi iza ranča, u udolici, gde i svoga ždrepcu.

Holidej je prvo dokopao Šijehaha i prebacio ga preko leđa. Vezani čovek nije pokušao da se brani. Ležao je mirno kao džak. Noge i ruke su ga bolele od veza a usta utrnula od krpe.

Holidej ga odnese do konja, pa se vrati po drugog zarobljenika. Tek kada su obojica bila u udoljici, vezao ih je čvrsto za konje, pa se i sam vinuo u sedlo. Pre toga je oba indijanska konja međusobno vezao i vodio ih uz svog.

Kada je napustio udoljicu, na istoku se pojavi žućkasti mesec baca-

jući duge, avetinjske senke po pre-
riji.

Pri bleđoj svetlosti mesečine, železnička rampa, na mestu gde su se ukrštali železnička pruga i drum delovala je kao tamna mrlja.

Holidej se nalazio sa dvojicom Indijanaca na možda dve stotine jardi od pruge, kada se prvi hitac prolo-
mi kroz noć.

Džordžijanac pade iz sedla kao kamen. No, pre nego što je dotakao tle u rukama su mu svetlucali kol-
tovi i bljuvali ubitačnu vatru.

Razleže se prodoran krik. Delovao je jezivo odjekujući prostranstvom.

Holidej je ležao nepomično na zemlji. Oružje mu je bilo otkočeno, a um bistar.

Ko je ovde hteo da ga likvidira?
Možda trgovac Čester?

Džordžijanac se nije prevario. Čester je visio na sedlu svoga konja.

Visio je!

Nije pao na tle, jer mu se kaput zakačio za vrh sedla.

Lupež Čester je bio mrtav. Metak mu je prošao kroz grudi.

S druge strane pruge jedan čovek je čuo pucnje: šerif iz Topeke. Međutim, nije imao mogućnosti da se umeša u gužvu. Video je samo kako

nedaľeko od njega protrčava konj i nosi jahača koji visi o sedlu.

Džo Belden potera konja prema rampi. U mraku je mogao samo da nazre tri životinje i ništa više.

— Jeste li to vi, Holidej? — pozvao je tiho.

Džordžijanac ustade sa zemlje.

— Da, ja sam.

— Ko je to pucao?

— Nisam prepoznao ali mi se čini da znam ko je bio.

— Jesu li Indijanci tu?

— Da, tu su, šta je sa Francuzom?

— Ne brinite, sve je uređeno. Čeka u ćeliji.

— Da krenemo onda, šerife?

Džordžijanac se vinu u sedlo i povede na uzdi indijanske konje.

Čuvar zakona iz Topeke ustade i pođe za njim. Tek posle izvesnog vremena upitao je gotovo bojažljivo:

— Ko je bio čovek pritajen kod rampe?

— Pretpostavljam Čester. Gospođica Šeteri mi je kazala da je tog popodneva navraćao na ranč.

— Dakle, osveta?

— Možda.

Belden je neko vreme ćutke jahao kraj Holideja, onda je iznenada kazao sa neskrivenim prekorom u glasu:

— Dok, vi znate više nego što ste mi kazali.

Džordžijanac pogleda šerifa

mogao da mu razazna izraz lica. Svejedno, zašto da dalje čuti?

— Da, šerife, znam neke stvari i reći ću vam ih odmah. U koralu, na ranču Šeteri nalazi se sivač, konj koga je jahao bandit kada se odvojio od svojih saučesnika posle napada.

— Šta to govorite? Da se niste prevarili? Ne, to ne može biti istina, naprosto ne!

— Tako je, kako vam kažem. Uostalom, to i nije sve. Indijanci su u džepovima imali novčanice, a na jednoj od njih bilo je ispisano Harisovo ime.

Belden udahnu vazduh punim plućima, pa zaustavi konja.

— Zna li vi uopšte šta ste sada kazali?

— Znam, mister Belden. Čak i Haris je uzeo od mene nazad tu novčanicu i to danas u podne.

Holidej mu onda ispriča šta se u salunu toga popodneva dogodilo.

Ponovo su oboli konje. Holidej je sada jahao napred, a Belden oborio glavu i zagledao se u grivu svojga konja. Mnoge misli, uglavnom neprijatne, vrzmale su mu se po glavi.

Divio se Holidejevoj sposobnosti otkrivanja tragova i na tome mu naravno zavideo.

Stigli su u Topeku dva sata kas-

nije. Samo iz malog broja kuće dopirala je na ulicu svetlost.

Ispred saluna „Sastanak” gorela su oba fenjera.

Uprkos tome Holidej i Belden su uspjeli da uvedu Indijance neprimećeni. Kada je šerif konačno zatvorio vrata i pripalio lampu, Francuz Anri je počeo svoju predstavu. Ustremio se kao ludak na rešetke svoje ćelije i urlao.

— Vi bednik, kako se usuditi, ja podivljao zver u rešetka!

— Zavežite — odbrusi mu šerif. — Ako odmah ne učutite strpaću vam krpu u zube.

— Mon dje! Ne možete vi tako govoriti za mesje Anri. Ja nije pravio jedno razbojništvo. Ne možete prosto u ćelija mene.

Dva Indijanca su duboko udahnu-la memljivi vazduh, legla na klupe i sklopila oči.

Ovo zatvaranje očiju bilo je simbolično. Razumeli su se ne izmenivši ni jednu reč. Time su završili sa svojim životom, jer su shvatili gde ih je belac doveo. Za njih spasa više nije bilo, pleme im je bilo gotovo uništeno, a poglavica mrtav. Crveni ratnici su mislili da je to kraj njihovog životnog puta.

Holidej i šerif napustiše kancelariju. Uputili su se preko u salun i to odvojeno.

Za to vreme u šerifskoj kancelariji ostali su zatvoreni u ćelijama Francuz i dvojica Indijanaca.

U glavnoj ulici bilo je prilično mračno. Zbog toga je zaklonjen velom mraka u Topeku ušao konj, neprimećen, noseći na leđima mrtvaca.

Životinja je zastala ispred saluna „Sastanak” oborene glave i vlažnih nozdruva.

Baš u tom trenutku iz lokala je izašao mesni kovač. Odmah je primetio konja i čoveka kako visi na sedlu.

U dva koraka čovek se stvorio kod konja, podigao je čoveka a onda naglo ustuknuo.

Česterov kaput se otkaçi od vrha sedla, pa je beživotno telo kliznulo niz sapi životinje i muklo tresnulo o tle.

— Prokletstvo, šta se ovde zbiva?
— mrmljao je kovač i izbezumljeno se vratio u lokal.

Belden je odmah po izrazu kovačevog lica pretpostavio šta je u pitanju.

— Šta se dogodilo? — upitao je.

— Jedan mrtvac, šerife.

Džo Belden krišom, ispod oka, pogleda Holideja. Džordžijanac je opet sedeo za istim stolom, za kojim i tog popodneva.

— Gde je mrtvac? — ispitivao je čuvar zakona.

— Napolju na ulici. Njegov konj ga je doneo u grad. Eno ga leži ispred trema.

Nekoliko gostiju napustiše salon. Uneli su Čстера i spustili ga ispred šanka.

Vlasnik Džoe Palmer se formalno gušio. Usne su mu pobebele. Izgledao je kao da će se svakog trenutka onesvestiti kada je ugledao mrtvaca.

Od stola u uglu ustade trgovac Haris. Lice mu je bilo kao kreč, a hod nesiguran. Formalno se vukao prema šanku. Stao je ispred kovača i promrmljao muklo.

— Čster, pa to nije moguće! To ne može biti!

Šerif se u trenutku stvorio iza njega.

— Gde je to Čster bio?

Haris se lagano okrete.

— Ne znam.

— Ja ću vam reći: bio je na Šeteri ranču.

Govoreći to, čuvar zakona nije ni za trenutak ispuštao Harisa iz vida.

— To ne može biti. Dogovorili smo se sa gospođicom Šeteri za sutra. Ne znam šta bi imao da traži na tom ranču danas.

SVAKOG 1. UMLAZAKA CRTANI ROMANI

1972
BESTSELLER

JANUAR			FEBRUAR		
1	5 12 18 25	7 14 21 28	1	5 12 19 26	7 14 21 28
2	6 13 20 27	8 15 22 29	2	6 13 20 27	8 15 22 29
3	7 14 21 28	9 16 23	3	7 14 21 28	9 16 23
4	8 15 22 29	10 17 24	4	8 15 22 29	10 17 24
5	9 16 23	11 18 25	5	9 16 23 30	11 18 25
6	10 17 24	12 19 26	6	10 17 24 31	12 19 26
7	11 18 25		7	11 18 25	
8	12 19 26		8	12 19 26	
9			9		
10			10		
11			11		
12			12		
13			13		
14			14		
15			15		
16			16		
17			17		
18			18		
19			19		
20			20		
21			21		
22			22		
23			23		
24			24		
25			25		
26			26		
27			27		
28			28		
29			29		
30			30		
31			31		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
10			10		
11			11		
12			12		
13			13		
14			14		
15			15		
16			16		
17			17		
18			18		
19			19		
20			20		
21			21		
22			22		
23			23		
24			24		
25			25		
26			26		
27			27		
28			28		
29			29		
30			30		
31			31		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
10			10		
11			11		
12			12		
13			13		
14			14		
15			15		
16			16		
17			17		
18			18		
19			19		
20			20		
21			21		
22			22		
23			23		
24			24		
25			25		
26			26		
27			27		
28			28		
29			29		
30			30		
31			31		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
10			10		
11			11		
12			12		
13			13		
14			14		
15			15		
16			16		
17			17		
18			18		
19			19		
20			20		
21			21		
22			22		
23			23		
24			24		
25			25		
26			26		
27			27		
28			28		
29			29		
30			30		
31			31		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
10			10		
11			11		
12			12		
13			13		
14			14		
15			15		
16			16		
17			17		
18			18		
19			19		
20			20		
21			21		
22			22		
23			23		
24			24		
25			25		
26			26		
27			27		
28			28		
29			29		
30			30		
31			31		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
10			10		
11			11		
12			12		
13			13		
14			14		
15			15		
16			16		
17			17		
18			18		
19			19		
20			20		
21			21		
22			22		
23			23		
24			24		
25			25		
26			26		
27			27		
28			28		
29			29		
30			30		
31			31		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
10			10		
11			11		
12			12		
13			13		
14			14		
15			15		
16			16		
17			17		
18			18		
19			19		
20			20		
21			21		
22			22		
23			23		
24			24		
25			25		
26			26		
27			27		
28			28		
29			29		
30			30		
31			31		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
10			10		
11			11		
12			12		
13			13		
14			14		
15			15		
16			16		
17			17		
18			18		
19			19		
20			20		
21			21		
22			22		
23			23		
24			24		
25			25		
26			26		
27			27		
28			28		
29			29		
30			30		
31			31		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
10			10		
11			11		
12			12		
13			13		
14			14		
15			15		
16			16		
17			17		
18			18		
19			19		
20			20		
21			21		
22			22		
23			23		
24			24		
25			25		
26			26		
27			27		
28			28		
29			29		
30			30		
31			31		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
10			10		
11			11		
12			12		
13			13		
14			14		
15			15		
16			16		
17			17		
18			18		
19			19		
20			20		
21			21		
22			22		
23			23		
24			24		
25			25		
26			26		
27			27		
28			28		
29			29		
30			30		
31			31		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
10			10		
11			11		
12			12		
13			13		
14			14		
15			15		
16			16		
17			17		
18			18		
19			19		
20			20		
21			21		
22			22		
23			23		
24			24		
25			25		
26			26		

Holidej je čuo razgovor ali je odlučio da se ne meša. Na to ga je naterao Belden, obraćajući mu se direktno.

— Ko je pucao na vas na rampi Dok?

— Ko je pucao na mene ne znam, jer je bilo mračno. Možda je to bio Čester, a možda i neko drugi. Ne znam, ne mogu da tvrdim.

Sada je Harisov pogled bio upečen preteći na Džordžijanca.

— Vi ga nosite na savest! — siknuo je gnevno. — Zato ćete platiti. Ne zvao se ja Haris, Dok Holidej, ako ja vama ne budem...

— Čime ćete ovog puta plaćati, mister Haris? Zar opet novčanicom na kojoj je ispisano vaše ime?

Razbojnik priđe korak bliže Holideju. Izgledalo je kao da hoće da se ustremi na njega.

— Ja plaćam olovom, koliko da se razumemo! — vikao je izbezumljen od besa.

Džo Belden stade između njih.

— Olovo je skupo, nekada nema cene kojom bi se moglo platiti. Pogledajte samo vašeg partnera. Ni za sto hiljada dolara to olovo ne možete dobiti nazad...

— Mislite na ono koje mu je Holidej prosvirao kroz rebr? — prosihta Haris.

Belden položi svoju tešku ruku na Harisovo rame.

— Možda bi bilo bolje da sada odete u svoju sobu. Sutra možemo govoriti o svemu.

— Dobro, idem — uzvрати tobožnji trgovac. Pogled koji je tada uputio Holideju sigurno bi ga i usmrtio da se očima može ubijati. — Nas dvojica ćemo sutra razgovarati, u to budite sigurni.

Rekavši to, krenuo je uz stepenice.

Haris je bio običan razbojnik, to se tek sledećeg dana ustanovilo, kada je šerif iz Topeke slučajno prevrtao po svojoj fioci i našao dve poternice. Tek tada je šerifu bilo jasno odakle su mu dva trgovca bila poznata.

Radilo se o pljačkašima i varalicama za kojima se godinama tragalo.

Haris je otišao u svoju sobu, ostavljajući svog partnera da leži ispred šanka. Šerif i kovač su odneli ubijenog i smestili ga privremeno u kancelariju.

I Holidej je krenuo gore, ne pitavši Palmera da li može da zadrži svoju sobu i za ovu noć.

Krčmar je pratio pogledom Džordžijanca, pa kada je bio siguran da je već zamakao, bučno je pljunuo na pod.

— Sutra ima da leti — procedio je ljutito i počeo da briše čaše.

Konačno je i poslednji gost napustio salun „Sastanak”.

U glavnom gradu Kanzasa u Topeki bilo je mirno. Poslednje svetiljke su se ugasile i grad je utonuo u san očekujući rađanje novog dana.

*
**

Samo u šerijskoj kancelariji nije bilo tiho. Anri, Francuz, se pretvarao da spava. Čelijom je odjekivalo njegovo ravnomerno disanje praćeno hrkanjem.

Međutim, Francuz nije spavao. Razumeo je svaku reč koju su dva Indijanca posle ponoći izmenjale.

Od toga mu se digla kosa na glavi.

Činilo mu se da dan nikada neće svanuti. Stari Anri je bio srećan kada su se vrata konačno otvorila i Belden ušao.

Šerif priđe njegovoj ćeliji.

— Šta se dogodilo?

Anri se pretvarao da ga nije razumeo, nego je počeo da mlatara rukama.

— Ja biti bolestan, malad, kaput, kompri? Ja moleti brzo doktor.

Belden otključa ćeliju i pusti Francuza.

— Ja ću te lično odvesti lekaru — rekao je oštro i ispod oka pogledao Indijance. Ležali su ukočeni kao kipovi na svojim posteljama. Oči su im bile zatvorene kao da spavaju.

Šerif izvede Anrija iz kancelarije. Napolju ih je čekao Holidej.

— Pitajte ga konačno da li je nešto čuo — nestrpljivo uzviknu Belden.

Dok Holidej je neko vreme razgovarao sa Anrijem na francuskom. Lice mu je bivalo sve ozbiljnije i ozbiljnije.

— Mersi, dosta — rekao je odjednom. — Znam dovoljno. Onda se obratio šerifu. Belden, uzmite svoga konja, moramo da jašimo. No, pre toga strpajte onog Harisa iza rešetaka. Srešćemo se u salunu.

Čuvar zakona više nije imao prilike da bilo šta pita, jer je Holidej hitrim koracima krenuo u konjušnicu po svoga ždrepcu.

*
**

Haris je još uvek ležao u postelji kada je šerif ušao u njegovu sobu.

— Ustajte! — budio ga je Belden.

Trgovac razrogači oči.

— Šta to treba sada da znači?

— Ono što sam vam već rekao: da treba da ustanete!

Haris se mrzovoljno uspravi u postelji. Bacio je čežnjiv pogled na svoj opasač koji je ležao preko noćnog ormarića.

Beldenu taj pogled nije promakao. Ispružio je ruku i uzeo oružje.

— Ako se ne varam, te pucaljke vam više neće biti potrebne.

Bunovni lupež je stao da negoduje ali ga šerif preseče:

— Gledajte da se što pre nađete u pantalonama, nemam mnogo vremena.

Trgovac je poslušao. Uostalom drugog izbora nije ni imao. Nije zapravo ni znao šta se odigralo, no dobro se svakako nije moglo očekivati; naprotiv.

Samo pola sata kasnije obreo se iza rešetaka, u ćeliji. Kada je ugleđao u zatvoru dvojicu Indijanaca mogao je da pretpostavi šta se obelodanilo.

Slomljen i bez nade klonuo je na primitivno istesan tronožac.

*
* *

Samo dva sata pošto je sunce izgrejalo i svojim žarkim zracima

obasjalo preriju, dva jahača su već stigla pred veliki ranč Džejn Šeterni.

Dok Holidej i šerif iz Topeke.

Dvorište je bilo pusto. Kauboji su se nalazili kod goveda na pašnjacima. Tu je bila samo vlasnica imanja i kuvar Tresi Rok.

Džejn je čula topot kopita još iz daleka i izašla na verandu. Kada je poznala kockara i Beldena pobledela je. Prišla je ogradi i pogledala Holideja gotovo razrogačenih očiju.

— Zar niste rekli da nameravate napustiti grad, Dok? Šta Belden hoće od vas? Šta uopšte želi od vas?

Pri tom neljubazno pokaza bradom na čuvara zakona.

Izraz Holidejevog lica ostao je nepromenjen.

— Nije me dovukao ovamo.

Belden je postao nestrpljiv.

— Nećete li mi konačno reći šta se ovde odigrava, Dok?

— Odmah ćete saznati. — Obratiti se mladoj vlasnici imanja: — Ili možda vi želite da sve objasnite šerifu?

— Ne znam na šta ciljate, Dok?

— Pomoći ću vam da se prisjetite, gospođice. Sinoć smo baš tu na verandi razgovarali o sivcu koji se nalazio u vašem koralu. Šta ste mi tom prilikom kazali? Koliko se se-

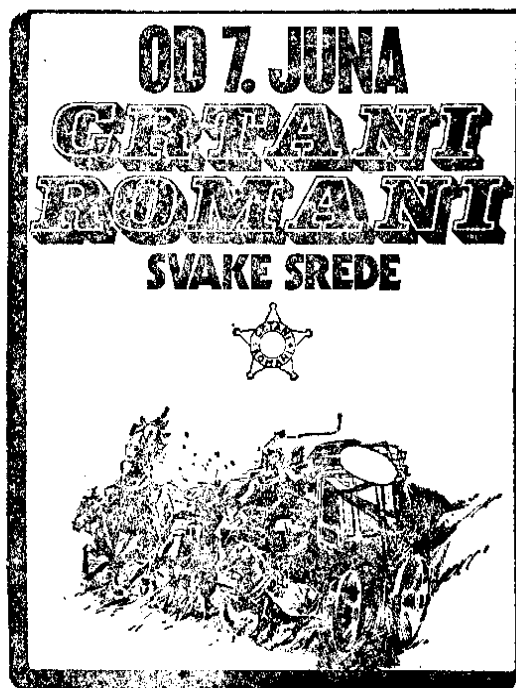
ćam da pripada vašem nadzorniku, zar ne? Slučajno sam, međutim, saznao da je to vaš koni. Belden mi je to ispričao.

Šerif buknu:

— Zašto da to ne saopštim? Vi u svakom slučaju ne možete sebi dozvoliti kupovinu takvog rasnog konja. Gospodica Šeteri, međutim, može.

Holidej potvrdi.

— Ne mogu sebi da dozvolim, tu ste u pravu. Isto tako, ne mogu sebi da dozvolim taj luksuz da naj-
mim revolveraša kome je zadatak da ubija druge ljude za novac.

— Sada tek ništa ne shvatam — promrsi Belden i bespomoćno pogleda u Džejn.

— Odmah ćete shvatiti, šerife — nastavio je Holidej. — Ja isto tako sebi ne mogu da dozvolim da okupim bandu koja će pljačkati za moj račun, a onda tu grupu ljudi zajedno sa plenom predati Indijancima u ruke za novac i krv. Zar još uvek ne shvatate, šerife?

Ne, Belden nije shvatio. Primetio je samo promenu na Džejn jer je bila suviše očigledna. Lice joj je odjednom delovalo sivkasto i oronulo. Htela je nešto da kaže, ali joj se grlo steglo. Nije proslovila ni reč.

— Trebalo je da napustim ovaj kraj, gospodice, zar ne? Nije loše smišljeno. U tom slučaju imali biste budalu kojoj biste natovarili napad na leđa. Ona dva tobožnja trgovca stokom već odavno rade za vas. To su prijatelji vašeg oca. Mislim tobožnji. Oni su bili samo sitne figure u vašoj velikoj igri. Što se kauboja tiče, znali su previše pa su morali biti učutkani zauvek. Poslali ste ih na klanicu. Ni Indijanci nisu jevtino prošli. Naprotiv. Bila je to u svakom slučaju jeziva podmukla igra. Vaša igra, gospodice Šeteri. Izgubili ste je.

U tom trenutku iz pravca kau-

bojske kuće nailazila su tri jahača. Zastali su na sredini dvorišta.

Dok Holidej ih je pažljivo posmatrao.

Krenuli su sa sredine dvorišta i zastali tek na deset jardi ispred verande. Konji su im bili pokriveni debelim slojem prašine. Iako odeveni kao kauboji, nisu mnogo ličili na njih. Onaj koji je zaustavio konja najbliže šerifu, mogao je imati oko četrdeset godina. Krupna glava gotovo bez vrata bila mu je nasađena na snažan grudni koš. Šake su mu bile neprirodno velike i duge i sve vreme stajale na dohvat drški revolvera. Lice ovog snažnog čoveka delovalo je tupo i bezizrazno. Nosio je pohabani melba šešir i košulju bez kragne čija se boja više nije mogla razaznati.

Ovaj četrdesetogodišnjak bio je nekadašnji mesarski pomoćnik Hank Maligen iz lučkog grada Nju Orleans u državi Misisipi. Sa sedamnaest godina ubio je nožem jednog od svojih drugova i od tada se stalno nalazio u bekstvu. Već niz godina u četiri države kružila je za njim poternica kao za ozloglašanim gangsterom.

Najbliži njemu bio je čovek izrazito mršav i visok, lica kao islesanog od kamena. Delovao je prehladeno jer mu je vrh nosa bio cr-

ven, a i beonjače. Nosio je neobičan šešir malog oboda, smeđu košulju, kožni prsluk, prugaste pantalone. Dugonja se zvao Bob Rostig i bio rodom iz Dabakua u državi Ajova. Ranije je bio u Misuriju na velikom ranču, gde je uhvaćen u krađi goveda. Izbegao je zasluženu kaznu i pridružio se bandi razbojnika. Od tada se nalazio s one strane zakona i išao isključivo stramputicom.

Treći iz grupe bio je izuzetno mlad čovek, bar petnaest godina mlađi od ostalih, bledog lica i sitnih lukavih očiju, okruženih potpuno bledim trepavicama. Obrve su mu takođe bile sasvim svetle tako da se gotovo i nisu primećivale na licu. Usta su mu predstavljala jedva primetan prorez ispod sedlastog nosa. Nosio je preveliki crni šešir, izbledele košulju i pantalone sa zakrpljenim kolenima. U futrolu kraj sedla s desne strane nosio je vinčesterku a preko bedara opasač načičkan mecima i težak revolver kalibra 45.

Ovaj čovek je bio kauboj Fip Šeker iz malog gradića Henija u Ohaju. Bio je sin sarača, i za sobom je, bez obzira na mladost, imao nekoliko godina razbojništava i krađa.

Ovu trojicu lupeža nije slučajnost među sobom povezala. Ne, povezala ih je vlasnica ranča Džejn Šeteri.

Upoznala ih je svakog ponaosob u različito vreme i na različitim mestima i zavrbovala. Toga dana bili su na majuru, sa koga su se upravo vratili. To što su se baš sada našli na ranču bila je slučajnost.

Slučajnost, koju bi Džejn Šeteri najradije propratila radosnim poklicom.

Šeker popravi rukom revolver u fužoli, naže se preko sedla i drsko odmeri šerifa.

— Gle, gle, da li ja to vidim utvare?! Šta momci kažete na to što ovaj tip nosi zvezdu? Šta to uopšte znači? Prokletstvo, imam neobičnu osobinu, a to je da na smrt mrzim limene zvezde. Zvezde uopšte. Dosta mi je što ih moram noću podnositi na nebu, kada me ometaju u zasluženom snu.

Šta li je podstaklo ovog veoma mladog čoveka da tako govori? Pokazalo se da ume da bude drskiji, okrenuo se na stranu i obratio se sada svome drugu Rostigu:

— To mora da je neka ružna šala ili priviđenje. Kada me je najmila u službu, gospodica Šeteri mi je obećala da na njenim pašnjacima nikada neću sresti zvezdonosca, a sada vidi ovo, molim te! Neka ga nosi đavo, momci, ja sam ionako veoma loše doručkovao. Šta li sam samo bogu zgrešio da ovako nešto

gledam. Nego, gazdarice — obratio se sada rančerki, koja je sva zračila od radosti što su se ova tri lupteža pojavila — gazdarice, ja imam još jednu naviku na koju sam vas, koliko se sećam, blagovremeno upozorio kada ste me najmili u službu. Veoma sam nervozan, pre svega onda kada ugledam limene zvezde, da i ne pominjem ljude koji ih nose. Imao sam strica koji mi je rekao kada sam napunio dvadeset godina: „Fip, zapamti jedno; čim budeš sreo zvezdonosca treba odmah da ti bude jasno da za samo jednog od vas dvojice na ovom svetu ima mesta!“ Da, to je rekao dobri, stari stric Artur, od tada je prošlo dosta godina ali mi je ostalo u svežem sećanju. Kao dobar i poslušan rođak primio sam taj savet. — Mladi drski razbojnik odjednom neočekivano izmeni ton i nastavi: — Ovde vidim jednog momka koji se drznuo da mi izađe na oči sa zvezdom na grudima. — Obratio se sada, sikućući neposredno šerifu: — Da nisi gluvonem?

Šerif se nesvesno trže, a drski mladić nastavi da sipa uvrede i izaziva.

— Ako doista tako treba da bude, možeš još danas da slaviš rođendan, tojest dan rođenja, mislim ukoliko veruješ u drugi zagrobni

život. Ovo dvorište nećeš napustiti. Treba s tobom da sredim neke račune, pogano njuškalo! Da, da račune, nemoj da iskolačuješ te svoje volovske oči. Pomenuću ti ime Hogarta, Džesi Hogarta. Gle, gle, izgleda da se nešto pokrenulo u bezobličnoj masi koja ti se talasa u lobanji. Dakle? Valjda ti je konačno jasno da nećeš preživeti pozdrave koje treba da ti prenesem od tvog umrlog prijatelja Džesa Hogarta.

— Hogart je bio dvostruki ubica! Stigla ga je zaslužena kazna! — zagrme šerif.

— Zaveži gubicu — brecnu se na njega mladić prodornim glasom. — Trebalo bi s tobom završiti na poseban način, jer je šteta trošiti metak. Možda bi te trebalo dotući motikom kao pacova. Sklanjaj te tvoje šape sa pucaljki, inače ću te tako napuniti olovom da ćeš proviliti dno svoga sopstvenog mrtvačkog sanduka.

Ovaj mladi razbojnik bio je zaista slika i prilika drskosti i surovosti.

Dok je on govorio ostala dvojica su ćutala. Sada se javio Rostig svojim hrapavim glasom:

— Ovaj momak ima pravo, taj šljam treba konačno uništiti.

I treći, Maligen, se složio.

— Sasvim ste u pravu. Likvidiraj ga Fip, ni ja tu gamad ne trpim. Osim toga, ako se ne varam, taj zvezdonosac našoj gazdarici već odavno ide na nerve.

— I te kako — prihvati mlada žena, kojoj je pao kamen sa srca kada su se pojavili razbojnici. — Sredite ga ljudi, njega i ovog dendija ovde.

Na dendija, do sada, trojica lupeža uopšte nisu obraćala pažnju.

Džejn Šeteri naredi svojim ljudima:

— Ne dajte im šansu, momci! Uvredili su me i pretili mi. S njima treba po kratkom postupku!

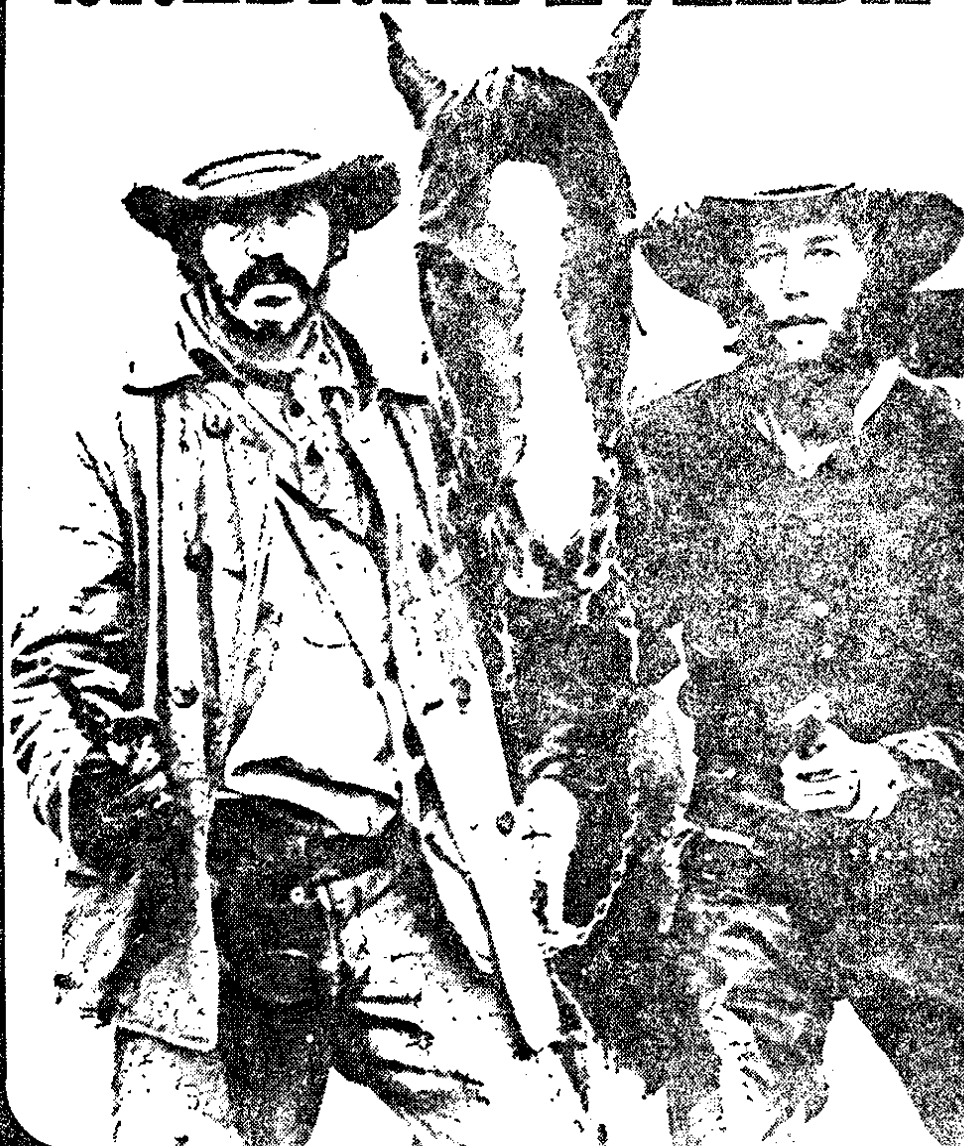
Kicoš, na koga niko nije obraćao pažnju, dejstvovao je munjevito. Učinio je to jer je primetio da Maligen i Šeker približavaju desne ruke drškama revolvera na bedrima.

Jedan od njegova dva niklovana revolvera sa drškama ukrašenim slonovačom, formalno mu izlete iz futrole i stvori se u ruci. Odmah zatim i sledeći.

Šta se posle toga dogodilo, nateralo je trojicu zločinaca ne samo da zaneme, nego i da netremice kao okamenjeni posmatraju stranca, koga samo trenutak ranije nisu udostojili ni jednim jedinim pogledom.

Mađioničarstvo koje je čovek iz

SVAKE DRUGE SREDE
★ U SVIM KIOSCIMA ★
SREBRNA ZVEZDA

Džordžije sada izveo bilo je tako iznenađujuće i začuđujuće, naročito ovoj trojici primitivnih tipova. Revolver koji je Holidej držao u levici, polete kao oblak izbačen visoko, i sustiže drugi revolver koji je poleteo samo sekundu kasnije, negde u visini kockarevog lica. Delić sekunde kasnije revolver s desne strane bio je u levoj ruci, a s leve u desnoj, oba uperena u trojicu jahača. Međutim, nisu se dugo zadržali u takvom položaju nego ponovo poleteli u obliku spirale, preletevši Džordžijancu preko glave i tako naizmenično u krug, napred, nazad, levo desno. Bila je to čitava mala mađioničarska predstava.

Na jutarnjem suncu niklovene drške su svetlucale, čineći vrtoglavice krugove ulećući u futrole, izlećući iz njih.

Maligen se osećao nelagodno, otkopčao je prvo dugme na košulji i brisao vrat.

— Hej, prokletstvo, pa ovo uopšte nije loše!

— Tačno, može time i da se hvali — dodade Rostig na koga je kockar takođe načinio snažan utisak.

— Da, može da se hvali i prikazuje bez svake sumnje — siktao je mladi Šeker — ali samo u cirkusu ili na nekoj predstavi. Šta hoće ovi gradski psi s tom predstavom? Mi

smo ovde na pašnjacima, na divljem Zapadu. Meni ti jevtini trikovi ne imponuju. Stavljaš te svoje igračke od pucaljki u futrolu, kicoše, inače će ti biti vruće oko ušiju.

Holidej ga odmeri nemarno, pa upita:

— Znaš li možda ovaj trik?

Igra revolverima koju je sad prikazao bila je još brža, još vrtoglavija i još neverovatnija, tako da je trojici lupeža zastao dah.

Kada je završio predstavu, Holidej nije vratio košt u futrolu, nego ga je jasno držao na gotovs.

— Okani se gluposti, poganče! — vikao je Šeker — inače ćeš...

— Inače ću? — prekide ga Holidej, ubacujući spretnim saltom levi revolver u desnu futrolu. Gotovo istovremeno, drugi revolver mu je opet bio uperen, spreman da bljuje vatru. To se i dogodilo. Pucanj odjeknu prostranim dvorištem. Ni petaljk daleko od glave Fepa Šekera zaljuljala se limena kućica za ptice pričvršćena na donju granu drveta.

Šeker je za jednu nijansu postao bleđi, progutao je pljuvačku. Razrogačenih očiju gledao je netremice kućicu kako se ljulja. Rostig okreće konja, dokopa kućicu i počeo da je trese.

— Ništa, nema pogotka, nije pogodio! — vikao je otegnuto.

— Zabluda, gospođine — reče mu Holidej, koji je ovu gužvu' iskoristio da napuni i stavi metak. Tresite malo bolje tu kućicu.

— Gle — brecnu se Šeker — uopšte je nije pogodio, ja sam do-dirnuo kućicu šeširom.

— Istresite kućicu kad vam kažem — uveravao je Holidej drugog razbojnika.

Rostig skide kućicu sa metalne kuke, nakrenu je i topao predmet mu se nađe na dlanu. Izobličeni metak!

Maligen i Rostig se značajno pogledaše. Nije im baš bilo toplo na duši.

— Puka slučajnost — vikao je mladi razbojnik, jer je hteo pošto poto da utiče na dvojicu svojih prijatelja, čija je odlučnost da napadnu šerifa i kicoša, izgleda nešto oslabila. — Puka slučajnost velim vam! Nemojte dozvoliti da vas ovaj dendi blefira. Momak ne dozvoljava da ga šerif vuče naokolo, nije u stanju da pogodi štalska vrata ni sa rastojanja od tri koraka. Kladim se da ovaj nalickami majmun...

Dvorištem ponovo odjeknu pucanj.

Šekerov šešir ležao je na zemlji.

Sva trojica razbojnika sedela su kao prikovana na sedlima. Niko nije izustio ni reč.

Opasni Fep Šeker bio je taj koji se iznenada bacio iz sedla i u padu potegao oružje i pucao. Međutim, protiv kralja svih strelaca, razbojnik iz Ohaja nije imao sreće. Treći metak, koji je Holidej ispalio, izbio je Fepu oružje iz ruke.

Drski mladić je ležao na zemlji krvave ruke.

— Na njega! — vikao je izbezumljen od gneva. — Izbušite ga kao sito, tog prokletog prodavca trikova! Sve je to samo blef! Na njega, mazge! Hajde, ohladite ga!

— Možda bi bilo dobro, šerife — govorio je Holidej leđeno i mirno — ako biste ovim džentlmenima kazali da je sa mojim šalama i trikovima sada završeno.

— To je Dok Holidej! — nesvesno povika Džejn Šeteri, videvši da se Maligen priprema na napad.

Ime čuvenog Džordžijanca eksplo-diralo je kod trojice razbojnika kao rudarska mina. Šeker razrogači oči, a Rostig je čak od iznenađenja otvorio usta. Maligen se gotovo zagrcnuo.

— Dok Holidej! — uzviknuo je glasom hrapavim od duvana i viskija. — Svevišnji! Hvala, gospođice, za dlaku je trebalo da učinim nešto... kažnjivo.

Rekavši poslednje dve reči, Maligen ispod oka pogleda šerifa,

— Držite ovu trojicu na nišanu, za svaki slučaj —, naloži Holidej šerifu. — Njima je, jasno, mesto u zatvoru. Prihvatam opkladu da svaki od njih na savesti ima bar tri puta više od onoga što mogu da izdrže troja vešala.

Razbojnici nisu više pružali otpor. Pod budnim okom Doka Holideja, na nišanu njegovih opasnih revolvera, Belden je vezao svakog ponaosob, a onda ih povezao međusobno.

— Tako, a sada ste vi na redu, Džejn Šeteri — rekao je šerif grubo. — Vaša igra je odigrana!

Mlada žena udahnu vazduh punim plućima, pa reče slomljenim glasom:

— Dok Holidej je bio moja nesreća. To sam i slutila, pa sam htela da ga uklonim odavde.

Džejn Šeteri je stajala na verandi, upalog lica i očiju bez sjaja. Ni blistavi zraci sunca nisu mogli da oboje njeno blede lice ni beskrvne usne.

— Izgubila sam — jeknula je.

Šerifu se činilo da ga neka džinovska ruka davi; nije mogao prosto da gleda kako stoji tako očajna. Sigurno nije kriva, pokušavao je da uveri samog sebe, iako su činjenice bile nepobitne što je i sam znao.

Posmatrao je kako polazi svojim

sitnim koracima i kako ulazi u kuću.

Niko je nije zaustavljao — ni Holidej ni šerif.

U vazduhu je lebdelo nešto neopisivo pritiskujuće. Čutanje je bilo teško kao olovo.

Belden i Holidej su sedeli nepomično u sedlima.

Moram da pođem za njom, govorio je neki unutrašnji glas Džonu Beldenu, nesposobnom da i prstom makne.

Holidej je gledao u vrata iza kojih je žena upravo zamakla.

Da li je Džordžijanac znao put, jedini mogući, kojim je ova mlada žena—razbojnik krenula? Možda.

Ovo je bio jedan od najgorčih trenutaka u životu Doka Holideja. Ukočen, bezizraznog lica, pitao se u sebi zašto je jedno zdravo, lepo i bogato stvorenje moralo da bude obuzeto takvim ludilom i zločinačkim nagonom.

Na ovo pitanje niko nije mogao dati odgovor. Ostalo je nerazjašnjeno.

Kada je pucanj odjeknuo, Belden kriknu kao da je metak njega pogodio. U jednom skoku našao se na zemlji i potrčao u kuću. Potrajalo je nekoliko minuta pre nego što se vratio.

Šerifa iz Topeke bilo je teško pre-

poznati! Lice mu je bilo izobličeno, a ispod očiju je imao tamne kolutove.

— Ona je mrtva — mucao je. — Pucala je; ubila se.

Čuvar zakona kao da je dobio nastup ludila. Nije znao šta govori:

— Vi ste tu devojkicu oterali u smrt! Na svim vašim putevima posejana je kuga. Vaši tragovi su

smrt, krv i humke, Dok Holidej. Napustite moj grad, vi...!

Džordžijanac je okrenuo svoga ždrepcu i jahao prema drumu. Poslednje šerifove reči nije više ni mogao čuti.

Odjahao je odatle, kao što je i došao, odbačen i usamljen.

Proklinjao je dan kada je stupio u ovaj grad i ovu zemlju.

K R A J

**DOK
HOLIDAY**

**pakleni
poker**

broj
3

SVAKOG 1. U MESECU